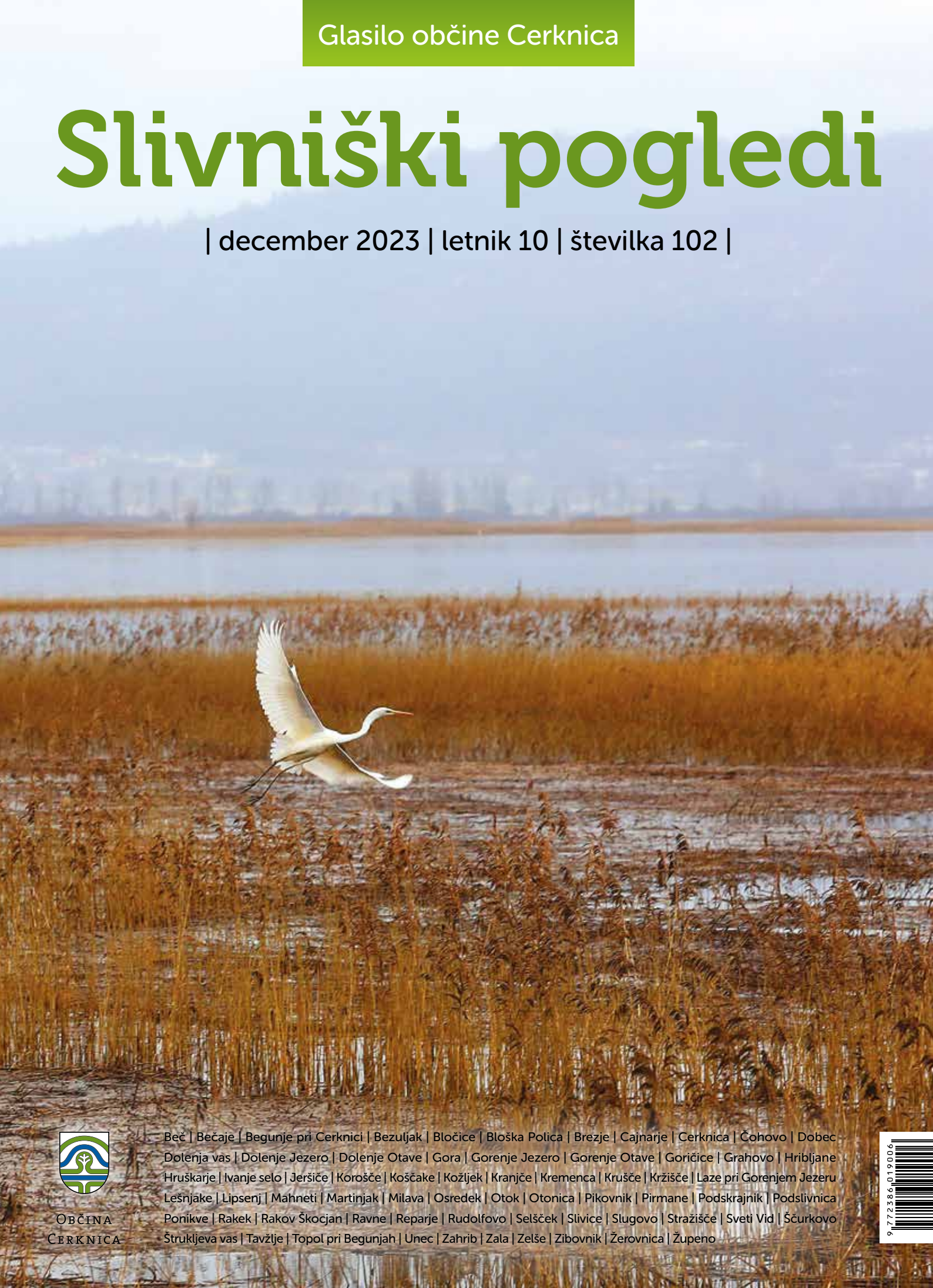

Slivniški pogledi

| december 2023 | letnik 10 | številka 102 |

OBČINA
CERKNICA

Beč | Bečaje | Begunje pri Cerknici | Bezuljak | Bločice | Bloška Polica | Brezje | Cajnarje | Cerknica | Čohovo | Dobec
Dolenja vas | Dolenje Jezero | Dolenje Otave | Gora | Gorenje Jezero | Gorenje Otave | Goričice | Grahovo | Hribljane
Hruškarje | Ivanje selo | Jeršiče | Korošče | Koščake | Kožljek | Kranjče | Kremenca | Krušče | Kržišče | Laze pri Gorenjem Jezeru
Lešnjake | Lipsenj | Mahneti | Martinjak | Milava | Osrednek | Otok | Otonica | Pikovnik | Pirmane | Podskrajnik | Podslivnica
Ponikve | Rakek | Rakov Škocjan | Ravne | Reparje | Rudolfovo | Selšček | Slivice | Slugovo | Stražišče | Sveti Vid | Ščurkovo
Štrukljeva vas | Tavžlje | Topol pri Begunjah | Unec | Zahrib | Zala | Zelše | Zibovnik | Žerovnica | Župeno

9 772386 011900 6

3 Uvodnik

4 Intervju

Darinka Klančar

7 Iz občinske hiše

8 Aktualno

11 In memoriam

12 Gospodarstvo

16 Utrip

18 Ljudje med nami

Maša Simčič

19 Dogaja se

26 Komunala

27 Notranjska, obujena in dragocena

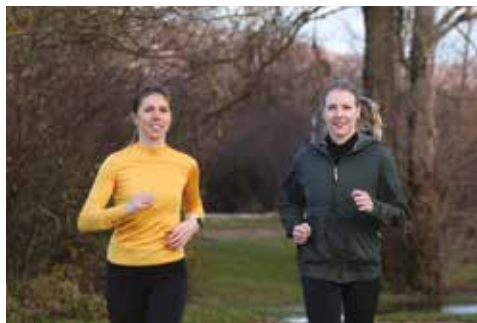
30 Gasparijevo leto

31 Dediščina

32 Kultura in kulturniki

34 Šport

Tekačici Tina in Lara

38 Mladi mladim

41 Obveščamo

44 Ideja za izlet

45 Notranjski park

46 Razgibajmo možgane

47 Napovednik

Notranjska

Google Play

App Store

Naloži brezplačno aplikacijo Občina Cerknica in bodi obveščen o dogajanju!

Prenos iz App Store

NAVOLIOV Google Play

Slivniški pogledi – glasilo občine Cerknica

Izdaja: Občina Cerknica, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica.

Fotografija na naslovnici: Razprta krila, fotograf: Ljubo Vukelič

Izid: vsak mesec, na začetku meseca. Brezplačno ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini Cerknica.

Cena: 2,78 evra za izvod s poštnino za naročnike izven občine Cerknica. Glasilo se financira iz sredstev proračuna Občine Cerknica in prihodkov oglaševanja.

Odgovorna urednica: Maruša Opeka

Uredniški odbor: Marija Hribar, Gregor Mišič, Maruša Mele Pavlin, Polona Otoničar Pajk, Sabina Poppek Simšič

Urednik fotografije: Ljubo Vukelič

Lektoriranje: Polona Otoničar Pajk

Oblikovanje: Avrora AS, d. o. o.

Tisk: Para tiskarna, d. o. o.

Naklada: 4260 izvodov

ISSN: 2386-0197

☎ **Naslov uredništva:**

Slivniški pogledi
Cesta 4. maja 53
1380 Cerknica

✉ **E-naslov:** urednistvo@slivniskipogledi.si

📘 **Facebook:** Slivniški pogledi

2023
GASPARIJEVO
LETO

Mirne praznične dni in srečno v novem letu!

»Zdravje,
hvaležnost in
pozitivna naravnost
so temelj za vse druge
vrednote vašega seznama.
Želim vam, da bi jih v letu
2024 nanizali čim več.«

Ljubo Bukčič

»Delajmo, kar
znamo, presodimo,
kdo zna in ve, česar mi
ne, in spoštujmo se.«

*Mariša Mele
Paolin*

Ne tolažimo se –
novo leto ne prinese
ničesar novega razen številke
na koledarju, če mi sami
in v nas samih ne bomo ničesar
spremenili. Bodimo najboljša
različica, vol. 2024!

Mariša Opeka

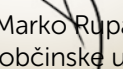
»Naj bo leto 2024
brez stresa in skrbi,
med nas pa naj obilno in
darežljivo zdravje ter srečo
deli.«

*Polona Stoničar
Pajk*

»Razmišljati in početi
nekaj, kar imamo radi, je lahko
trden temelj prijetnega počutja.
A včasih je treba pogledati okoli sebe
in le opazovati. Opazovati brez
postavljanja pravil, kako bi moralo biti,
in obsojanja, da nekaj ni ali pa je pravilno.
Trud po razumevanju drugačnega
pogleda je moja želja predvsem zase,
a jo zelo privoščim tudi drugim.«

Gregor Mišič

Pred nami so decembrski prazniki,
čas veselih in lepih trenutkov, polnih
pričakanj. Tako kot je hitro prišel ta zadnji del
leta, bomo, kot bi mignili, začeli šteti dneve leta
2024. Želimo vam, da vtisi radosti in zadovoljstva
ne zvedenijo v januarskih dneh, ampak da trajajo,
trajajo ... Saj danes je danes, jutri morda nikoli.
Mirne in blagoslovljene božične praznike, v novem
letu pa obilo zdravja, zadovoljstva in poguma.

Župan Marko Rupar
s sodelavci občinske uprave

»Naj bo leto,
ki prihaja, polno
smeha, iskrenih ljudi
in iskrivih idej.«

*Sabina Popelk
Simšič*

Prim. dr. Darinka Klančar

Zdravnica je zaradi ljubezni do poklica, dela, ljudi in vedoželjnosti in je med tistimi specialisti, zaradi katerih je slovenska družinska medicina cenjena na mednarodni ravni. Raje kot to pove, da je z bolniki stkala pristne odnose, da ima trdno družino in v ambulanti podporo odličnih sodelavk. Ne boste zgrešili, če ji poveste dober vic. Rada se smeji.

Vašo kolegico, zdravnico, sem vprašala, naj kaj najprej pomisli, ko se spomni na vas. Rekla je: »Darinka je deloholik.«

Ne vem, če sem. Nisem obsedena z delom, ampak rada delam. To ni isto.

Kdaj ste vedeli, da boste zdravnica?

Spomnim se, da sem to napisala v petem razredu v spisu Kaj bom, ko bom velik. Želela sem biti kirurginja, hipoma uspeti. Zdaj pa sem v družinski medicini, kjer uspeš na dolgem teku.

Zakaj ravno zdravnica?

Mislím, da sem od nekdaj čuteča, usmiljena. Absolutno po tem poklicu nisem hlepela, da bi se postavljala v beli halji. V življenju sem vedno rajši dajala kot prejemale in zdi se mi, da gre za poklic, kjer to res uresničiš. No, najbrž je takih poklicev še več, ampak jaz sem v svojem našla sebe in svoje življenje. Ne znam nehati delati!

Odločili ste se za družinsko medicino. Zakaj zanjo pravite, da je kraljica medicine?

Ker si v njej dejansko usmerjen v človeka, ne v njegovo diagnozo in niti ne v tehniko, ki jo izpiliš do popolnosti. Družinska medicina je edina medicinska veda, ki se ukvarja s človekom kot s celoto. Njen čar je, da človeka spremljaš na dolgi rok. Na urgenci človeka uspešno rešiš, kar ti daje popolno zadovoljstvo, vendar ga ne vidiš nikoli več. To, da bolnika ne bi več videla in ne bi vedela, kako je z njim, bi zelo pogrešala. Pri družinski medicini si s človekom v dolgotrajnem odnosu. Včasih je nevarnost, da se ne preobremeniš z odnosom, da nisi preveč nasilen, da torej ne vstopiš v bolnikovo življenje in ga preveč usmerjaš. Ti pa leži na duši. Vse zgodbe ti ležijo na duši.

Poklic jo izpopolnjuje.

Je empatija nujna pri družinski medicini?

Je. Brez empatičnosti nisi družinski zdravnik. Druga plat zgodbe o nas, družinskih zdravnikih, je neizmeren obseg znanja, ki ga moramo imeti. Kolegi na sekundarnem in terciarnem nivoju zadnje čase celo priznajo, da moramo prav mi o največ stvareh največ vedeti.

» Zdravnik je spremljevalec človeka.«

V bolnišnici vedno k bolniku kličejo konzultanta, dermatologa, ginekologa ali koga tretjega, mi pa moramo obravnavo zaključiti sami. Družinska medicina je v Sloveniji v zadnjih 30 letih naredila ogromen korak, tudi mednarodno so naši strokovnjaki v akademski sferi zelo priznani. V družinski medicini nas je okoli 20 doktorjev znanosti po celi Sloveniji. Po tem

akademskem razmahu in ob znanju, ki ga vidijo recimo pri kandidatu, če so v izpitni komisiji, so nas začeli kolegi s sekundarnega nivoja ceniti. Ja, za družinsko medicino moraš imeti res kar velik »disk« v možganih, pa v zakup moraš vzeti še dežurstva in urgenco, kar je čisto nekaj drugega.

Prej omenjene empatije se verjetno ne da naučiti?

Ne, s tem se moraš roditi. Na študij medicine se sprejema samo odličnjake. Velja za prestižnega in nanj se vpišejo petkarji. Ti pa so včasih razočarani, ko vidijo, da je treba delati z ljudmi. Za to ne rabiš zlatih odličij, ampak sočutje, sposobnost sprejemanja človeka. Pri nekaterih mladih kolegih na Katedri za družinsko medicino na Medicinski fakulteti v Ljubljani vidim, da so razočarani. Ko delajo v ambulanti kot specializanti, jim gredo ljudje na živce, in zanje res ne vem, kaj delajo v medicini.

Ste še asistentka na tej katedri?

Bila sem devet let, a je bilo obveznosti pri delu s študenti ob moji ambulanti preveč. Ne zmorem iti tja večkrat na teden. Zdaj imam tam module s specializanti, imam modul Starostnik, vodim delavnico za mentorje v družinski medicini kot nadaljevanje mednarodne konference za učitelje v družinski medicini na Bledu, vsako leto z novo temo. Tudi strokovne članke pišem in prispevke za učbenike. Lani sem doktorirala, sicer prepozno, da bi se akademsko udeleževala, a meni je v zadoščenje.

Kaj želite dati svojim študentom?

To, da vedo, da ima zdravnik družinske medicine res veliko znanja, ki pa je le osnova, na kateri gradijo svoj poklic, svoje poslanstvo. V učnem procesu pogosto igramo vloge. Kolegi se postavijo v vlogo pacienta ali zdravnika, kar je zelo poučno. Razumemo mlade specializante, ki se precej bojijo, češ zavarovalnica ne dovoli tega, onega, v pravilih piše tako ... Niso vse samo pravila in stroka. Cel hudir je, če stari gospe v petek popoldne predpišeš antibiotik, ker se boji, kaj bo »čez vikend«. To ni strokovna napaka, le odklon od strokovne prakse. To pomeni, da si nekemu dal občutek varnosti. Zdravnik je spremljevalec človeka na njegovi življenjski poti. Če si to celo življenje, ga moraš pač sprejeti, a ne?

Ste kdaj razmišljali, da bi zapisali zgodbe ljudi, misli, ki se vam porajajo ob delu?

K temu me vsi nagovarjajo, a jih negujem tako, da jih večkrat povem. Oh, ko bi si vzela čas, da jih zapišem! Včasih sem zelo rada pisala.

Kje slišite najlepše, najgloblje zgodbe?

Kar v ambulanti. Zanimivo je, ko mi nekdo reče: »Se spomnite, ko sva se pogovarjala o tem pred 30 leti?« In šele takrat se zavem, kaj mi je ta človek zaupal, in vidim, da ga spremljam v življenju, in znam to ceniti. Zgodbe, ki ti jih zaupajo ljudje, moraš spoštovati. Včasih kakšne ne razumeš. Nič hudega, če je ne, ampak sprejeti jo pa moraš, četudi težko. Tukaj se pa tudi pošteno

nasmejimo, a moram vedeti, s kom se lahko hecam, komu lahko vic povem.

V ambulanti imate še dve sodelavki, torej je vaše delo tudi timsko.

Pri timskem delu je pomembna hierarhija. Zdravnik mora vedeti, da je vodja. Mnogi zdravniki imajo težave, ker ne vedo, kaj to pomeni. Treba je zgraditi spoštovanje, profesionalnost in etičnost. Med seboj se moramo spoštovati, vsak mora poznati svoje obveznosti. Sodelavca je pomembno pohvaliti vpricho pacientov, pred ljudmi pa ga ne grajamo. No, pa humor in dobra volja sta pomembna. V naši ambulanti ju ne manjka. Srečo imam, ker sta Danica in Samanta krasni sodelavki. Kaj pričakujem od njiju, jima povem med vrsticami, a me razumeta, to znata, naredita in mi ta odnos vračata.

» Biti doma pomeni, da je še nekdo tam.«

Zavod eVITA, katerega ustanoviteljica ste, ima ambulanti v cerkniškem zdravstvenem domu in v DEOS, Centru starejših Cerknica.

Že od začetka sem tudi tam. Ko se je center gradil, sem bila še direktorica Zdravstvenega doma Cerknica in so prišli do mene, da bo moral zdravstveni dom zagotoviti zdravnika. Dela ni

želel prevzeti nihče in sem ga jaz. Kar naporno je, a sem rada vsak dan tudi tam. Starejši ljudje nam lahko dajo veliko. Tam se naučiš spoštovati življenje, saj vidiš, kako se začne človek na starost spreminjati, usihati in nato umre. Navadiš se spoštovati tudi smrt, dovoliti ljudem, da umrejo. Ne smeš biti heroj in oživljati nekoga, ki je zelo v letih, ampak mu moraš spoštljivo pustiti, da odide.

To mora biti pa za zdravnika zelo hudo, saj vas učijo ohranjanju življenja.

Tega se je težko naučiti. Mladi bi težko sprejeli, da človeka držiš za roko in čakaš, da bo nehal dihati. Ne vem, če sem se že čisto soočila s smrtjo, ker sem imela sama hudo izkušnjo. Občudovala sem svojo staro mamo. Umrla je, ko sva skupaj ležali v postelji, ob meni, sedem let sem imela. To pusti pečat. Kasneje sem o tem veliko brala in učila druge. Največ se naučiš prav, če učiš druge.

Se starostniki, s katerimi se srečujete, počutijo odrinjene?

Starostnik ima več bolezni, skoraj pri slehernem se po 80. letu pokaže demenca. V našem hitrem načinu življenja pa ne znamo razumeti, da se starostnik ponavlja, da je sumničav in nas obsoja. Spremljam te, ki so v domu za starejše, in pogosto se počutijo odrinjene: marsikatera solza priteče, ker

Z Danico Kranjec in Samanto Mitrovič so uigrana ekipa.

so morali od doma. V domu za starejše si nato opomorejo in si želijo domov, a ne morejo, saj doma ni nikogar. Biti doma namreč ne pomeni imeti kot, štedilnik in sobo. Biti doma pomeni, da je še nekdo tam. Zagovarjam to, da bi bili ljudje doma, a če doma ni svojcev, je to res dom? Bomo videli, kako bo, če bo sprejeti zakon zaživel, če bo sploh dovolj denarja zanj. Pa tako je, star človek se težko prilagaja, ni nujno, da se bo z oskrbovalcem razumel. Gre za veliko odgovornost. Skrb za starejšega zahteva znanje in potrpežljivost. Upam, da so se zgledovali po kakem modelu in bo tudi izobraževalni sistem za oskrbovalce primeren. Vsekakor zagovarjam oskrbo na domu, vprašanje pa je, če smo kot družba zreli zanj. Vidim, kako imajo svojci stanovalcev doma za starejše velika, prevelika pričakovanja, kaj lahko zdravnik naredi. Bojim se, da bo tako tudi, če bodo za starostnike na domu skrbeli oskrbovalci. Kje jih bodo sploh našli?

Ali ni zanimivo, da smo starajoča se družba, hkrati pa hlepimo po večni mladosti.

Hlepimo, hlepimo in tako nam, dokler smo mladi, polzi življenje skozi prste. Mnogi starejši se potem počutijo nesrečne, ker so celo življenje hlepeli in si niso zgradili temelja. Potem se razhajajo v družinah in podobno.

Je za vas družina temelj?

Družina je temelj. V mojem poklicu je težko biti popoln tukaj in tam. Velikokrat me je zaneslo, saj mi služba res pomeni veliko. Z vnuki sem čisto drugačna, moji otroci pa so imeli strogo vzgojo. Vedeli so, da me ni, in so morali veliko postoriti sami. Zdaj me je groza, ampak tako je bilo. Kar krivično do njih. Zdaj si znam vzeti čas zanje, usedemo se, se pogovorimo, jim kaj svetujem, oni pa meni še več. So pa tudi takrat vedeli, da sem tam zanje, če me potrebujejo, in da jih bom vedno ščitila.

Skoraj 18 let ste bili tudi direktorica tukajšnjega zdravstvenega doma, na kateri dosežek ste najponosnejši?

Da sem toliko let zdržala! No, dani so mi bili veliki izzivi – pisanje poslovnih načrtov, učenje vodenja, študij

menedžmenta, ki sem ga končala ob delu. To, da si sistematičen, ti v življenju veliko pomaga. Veš, da moraš imeti vizijo, strateške poti do cilja. To zdaj učim druge in tako obnavljam svoje znanje. Konkretno sem pa ponosna, da smo se s takim entuziazmom preselili v nov zdravstveni dom. Celo noč smo

Želi si, da bi se mladi odločali za študij družinske medicine.

se selili, zlagali kartoteke in grabili okoli hiše. Nato smo morali dokončati še severni trakt. A entuziazma in zagnanosti je bilo enkrat konec. Preveč in prehitro sem želela ustvariti idealen zdravstveni dom. Kraljestvo je bilo, kralj tudi, ljudstvo je pa odšlo.

Kakšne strokovne izzive imate radi?

Rada imam projekte z jasnim ciljem, sama pa moram poiskati poti do njega, vire, oceniti grožnje, prednosti, slabosti. Poleg planiranja uživam tudi v psihoanalizi, kar veliko avtorjev sem prebrala.

43 let ste zdravnica v Cerknici. Se pacienti spreminjajo?

Ljudje so bili včasih zaupljivi in zdravniku verjeli. Zdaj pa pridejo sem z določenim znanjem, ki so ga našli na spletu. V samem odnosu s pacienti pa ne čutim, da bi bili bolj zahtevni. Z nikomer se še nisem skregala. Blage paciente imam, pa še sodelavki sta s svojo pozitivno energijo moj ščit. V ambulantni družinske medicine pa

moraš imeti tudi nekaj šestega čuta. Imam po 60 obravnav na dan. Lahko ni nikomur nič hudega, vsake toliko pa se pojavi nekdo, ki je zelo bolan. Če takrat zgrešiš ... človek bi se požrl. Ko si v ambulanti in poslušáš pacienta, moraš biti vedno na preži, kaj se skriva za njegovim govorjenjem.

Le kdaj »sprežete«?

Vikendi so moji! Uživam, ko kuham. Kuhanje je moja velika ljubezen. Otroci so se navadili, da pridejo v soboto domov. Usedemo se in se pogovarjamo. To mi zelo veliko pomeni. Hčerke me vozijo na koncerte. Glasbo imam rada, sploh Queene, Freddyja Mercuryja. Hči mi posname USB-je in jih pretikam po avtu.

Boste skuhali božično kosilo za družino?

Seveda, na božični dan pridejo otroci in vnuki na kosilo.

Kaj ob prihajajočih praznikih želite bralkam in bralcem Slivniških pogledov?

Čenite življenje, ki ga imate, tudi če je skromno. Ne pozabite se veseliti drobnih stvari. Želim, da znate praznovati, in to niso selfiji in gala obleka. Skušajte ob praznikih malo premisliti o sporih, ki vas žulijo, jih malo obrusiti. Niso tako veliki, kot izgledajo. Pa zdravja želim vsem.

Strani ureja: **Maruša Opeka** Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Gradnja vodovoda v Ivanjem selu

Od konca oktobra v Ivanjem selu poteka obnova vodovodnega omrežja. Cevi so bile zelo dotrajane, zato so imeli prebivalci velikokrat težave z vodooskrbo. Občina se je odločila za izvedbo nujnih vzdrževalnih del, v okviru katerih bodo na dveh krakih v naselju in ob regionalni cesti skupaj zamenjali 1005 metrov vodovodnih cevi in 23 hišnih priključkov. Vrednost del znaša 260.000 evrov. Po končanih delih se bo cestišče povrnilo v prvotno stanje. Dela bodo predvidoma končana v teh dneh. Bosta pa še do 15. decembra na državni cesti pri Ivanjem selu postavljeni delna in popolna zapora zaradi obnove vodovoda. V času popolne zapore je obvoz za osebna vozila po državnih in lokalnih cestah na relaciji Laze–Dolnja Planina–Unec/Rakek. Obvoz za tovorna vozila pa poteka po državnih cestah na relaciji Laze–Logatec–AC A1 odsek 0054 Logatec–Unec. ■

Dan potem

Petnajst študentov Fakultete za arhitekturo Univerze v Ljubljani se je pod vodstvom **prof. mag. Tadeja Glažarja** in **asist. Vida de Glerie** v okviru raziskovalne platforme Dan potem od 13. do 17. novembra ukvarjalo z urbanistično zasnovo prostora v občini Cerknica. S študenti je pogled delil tudi župan občine Cerknica **Marko Rupar**, 15. novembra pa so mnenja izmenjali z občani. Rezultate raziskovanj ter prostorsko vizijo so predstavili 17. novembra v cerkniški knjižnici. Dogodka sta se udeležila tudi direktorica občinske uprave **Irena Zalar** in podžupan občine Cerknica **Domen Petan**. Pri nadaljnjem delu in načrtovanju se bodo osredotočili predvsem na nekaj kritičnih lokacij z velikim prostorskim potencialom – avtobusna postaja in Blagovnica v Cerknici, železniška postaja na Rakeku, stara šola v Grahovem, območje Marofa, osnovna šola v Begunjah pri Cerknici. ■

Dela ob gasilskih domovih

Prostovoljno gasilsko društvo (PGD) Gorenje Jezero bo ob pomoči Občine Cerknica ob obstoječem objektu zgradilo dodatno garažo za gasilsko vozilo. Naložba bo potekala v letih 2023 in 2024. Občina Cerknica bo za dela v letu 2023 namenila 10.000 evrov proračunskih sredstev. Poskrbela je tudi za zamenjavo 250 kvadratnih metrov dotrajanih asfaltnih površin v okolici gasilskega doma PGD Žerovnica. Pred asfaltiranjem so uredili tudi spodnji ustroj površine. Z energetske saniranosti objekta pa se bodo lahko pohvalili v PGD Dolenje Jezero. V tem letu bo namreč Občina Cerknica s finančnimi sredstvi v višini 10.000 evrov pomagala pri energetske sanaciji gasilskega doma. Naložba vključuje namestitve toplotne izolacije in ureditev fasade. Projekt se bo zaključil spomladi 2024. ■

Pri žerjavu s Cerkniškega jezera potrjena ptičja gripa

Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR) sporoča, da je bila visoko patogena aviarna influenza potrjena pri novi vrsti prostoživečih ptic. Pri poginjenem žerjavu, pobranem na Cerkniškem jezeru, je bila 21. novembra potrjena visoko patogena aviarna influenza podtipa H5N1. To je na tem območju deveti primer pri prostoživečih pticah v tem letu. Ker se bolezen lahko prenaša tudi prek kontaminirane obutve in živali, ki pridejo v stik s poginjenimi pticami ali njihovimi izločki, UVHVVR prosi sprehajalce, da se izogibajo vodnim površinam, na katerih so vodne ptice, in jih ne krmijo. Če opazijo poginjene vodne ptice, naj se jih ne dotikajo in pokličejo na številko 112. Obenem UVHVVR opozarja rejce perutnine, da dosledno izvajajo biovarnostne ukrepe za preprečevanje vnosa bolezni v reje. ■

Preventiva in življenjski slog

Pisanje takega prispevka mi vzbudi že tako prevečkrat zastavljeno vprašanje, kako pogosto naredim nekaj, česar mi ni treba. Sem spada tudi skrb za lastno telo in dušo; brez motiva in pričakovanj po naglem, takoj opaznem izboljšanju: takšen dolgoročni pogled na zdravje in počutje se imenuje preventiva (preprečevanje).

Svetovna zdravstvena organizacija je že takoj po drugi svetovni vojni v dokumentu svoje ustanovitve opredelila zdravje ne samo kot odsotnost bolezni, temveč kot urejeno stanje (blagostanje) telesnega, duševnega in socialnega področja. Področje medicine življenjskega sloga (angl. »lifestyle medicine«) se v slovenskem prostoru sicer počasi, ampak postopoma razvija ter prihaja tudi na lokalno raven. Tak pristop temelji na treh sestavinah življenjskega sloga, na katere lahko posameznik najbolj neposredno vpliva: prehrana, duševnost in gibanje. Ključno sporočilo je, da ima vključevanje vseh treh sestavin v življenjski slog neprimerljivo več učinkov na izboljšanje zdravja in počutja kot pa le enega ali dva. Vsebine posameznih področij so dosegljive znotraj preventivnih programov javnega zdravja, ki jih nudi tudi Zdravstveni dom (ZD) Cerknica, v letu 2024 pa se obeta nadgradnja preventive.

Trenutne možnosti preventive v občini

Zdravstveni dom pokriva področje občin Cerknica, Loška dolina in Bloke, kjer po podatkih Statističnega urada RS na skupni površini 483 km² živi skoraj 17.000 prebivalcev.

Direktorica ZD Cerknica in zdravnica družinske medicine **Olga Doles**: »Preventiva poteka v matičnem zdravstvenem domu v Cerknici ter v obeh zdravstvenih postajah sosednjih občin Loška dolina in Bloke. Trenutno imamo sedem ambulant družinske medicine, ki se med drugim ukvarjajo tudi s preventivo. Vsaka ambulanta družinske medicine, ki dosega normativ 1000 opredeljenih oseb, starejših nad 30 let, dobi pravico do statusa referenčne ambulante. V taki ambulanti se dodatno zaposli diplomiran zdravstvenik (pogosto uporabljen tudi izraz »diplomirana medicinska sestra«, vendar mora naziv predstavljati oba spola), ki prek preiskav in ugotavljanja dejavnikov, ki se jih da s preventivnim pristopom izboljšati, ugotovi tveganja posameznika ter ga v sodelovanju z zdravnikom napoti v preventivne programe. Vse pa se začne s predhodnim obiskom pacienta pri zdravniku. Če mu ta ugotovi neko kronično stanje, npr. povišan tlak, pacienta najprej vpraša po vseh dejavnikih tveganja, ki bi bili lahko razlog za tako stanje. Če ugotovi, da se oseba npr. nezdravo prehranjuje, ima čezmerno telesno težo, povišan holesterol, sladkor ipd., ga napoti v referenčno ambulanto. To se zgodi, ko pacient ni zdravstveno zelo ogrožen in se najprej začne z nefarmakološkimi ukrepi – do izboljšanja ugotovljenih

» Najbolj obiskane so delavnice s področja duševnega zdravja in počutja ter delavnice, povezane z življenjskim slogom«

Odzivnost in udeležba oseb, ki jih je usmeril zdravnik, na delavnicah sta precej nižji od pričakovanih.

dejavnikov tveganja se skuša priti z zdravim načinom življenja. Tak pacient je idealen tudi za obravnavo v preventivnih programih, ki jih ZD ponuja.« Olga Doles poudari, da se za obisk preventivnih programov skuša pacienta spodbuditi s pojasnilom pomena preventive, zelo pomembno pa se ji zdi, da so pacientu predstavljeni resnost stanja ter morebitne posledice nadaljnjega tveganega ravnanja.

Temeljna samostojna enota preventivne dejavnosti znotraj samega ZD Cerknica je trenutno zdravstvenovzgojni center (ZVC). Predstavlja samostojno enoto ZD ter na lokalni ravni

nudi svetovanje in izobraževanje, kako lahko prebivalci samostojno vplivajo na krepitev lastnega zdravja in počutja. Delo zaposlenih v takem centru je v celoti krito s strani zdravstvene zavarovalnice, storitve pa so zato za uporabnika brezplačne. V ZVC so zaposleni: diplomirani zdravstvenik s speci-

alnimi znanji, fizioterapevt in psiholog. Skupina izvajalk ZVC, ki jih vodi **Divna Klanfar**, odgovarja, da so k njim napotene osebe s strani ambulante družinske medicine ali osebne zdravnika, določenih delavnic pa se pacienti lahko udeležijo na lastno željo. Odzivnost in udeležba oseb, ki jih je usmeril zdravnik, sta precej nižji od pričakovanih, izobraževalnih delavnic in pogovornih ur se povečini (v 80 odstotkih) udeležijo osebe brez napotitve ter na lastno željo. Mesečno v povprečju na obravnave pride 50–60 oseb, vključeni strokovnjaki pa so za izvedbo vseh predvidenih delavnic in preventivnih programov trenutno polno obremenjeni. V ZVC potekajo skupinske obravnave

oseb, ki imajo podobna kronična stanja (npr. povišan krvni tlak, povišane maščobe v krvi, sladkorna bolezen, debelost). Najbolj obiskane so delavnice s področja duševnega zdravja in počutja (spoprijemanje s stresom in tesnobo, tehnike sproščanja) ter delavnice, povezane z življenjskim slogom (gibanje, prehrana, zniževanje odvečne maščobne mase, zdravju prijazen način življenja). Po vrtcih in šolah strokovnjaki ZVC izvajajo zdravstvenovzgojne programe po navodilih in smernicah Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ). ZVC ima vizijo predstaviti in ponuditi podporo ter znanje pri spreminjanju življenjskega sloga ljudi, da dosežejo boljšo kakovost življenja.

Trenutno sta v pripravi načrt in spored preventivnih delavnic za koledarsko leto 2024. Strokovnjaki preventive v ZD Cerknica poudarjajo, da so delavnice namenjene vsem odraslim ne glede na starost, in občane obveščajo, naj spremljajo objave ali pa kontaktirajo ZD.

CKZ prihodnje leto

Leto 2024 za preventivno področje občine Cerknica prinaša pomembne spremembe. Olga Doles omeni načrtovano nadgradnjo ZVC v Center za krepitev zdravja (CKZ). Takrat se bo struktura strokovnjakov spremenila in številčno povečala. Dodatno se bosta skupini poleg že omenjenih strokovnjakov trenutnega ZVC pridružila še kineziolog in dietetik. NIJZ poudarja, da se bodo postopoma vsi ZVC preoblikovali v centre za krepitev zdravja.

Strokovnjakinja za gibanje (kineziologinja) **Meta Rovan** ima tri leta in pol izkušenj z delom v centrih za krepitev zdravja

v Brežicah in Črnomlju: »Prednost CKZ je razširjen program preventive, ki vključuje multidisciplinarni tim (skupino različnih strokovnjakov preventive), ta pa medsebojno sodeluje. Tak način dela je ključen za uporabnika, saj mu omogoča iskanje rešitev za določeno težavo na več področjih preventive in na različne načine. Ravno tako je prednost dela v CKZ, da ima obravnavana oseba na voljo individualne posvete pri različnih strokovnjakih. Tak center omogoča več sodelovanja z lokalno skupnostjo, storitve pa so dostopne tudi osebam brez napotnice. Kot najučinkovitejša načina promocije so se po mojih izkušnjah izkazali zadovoljni ljudje, ki širijo informacijo o kakovostnem delu naprej, ter nasvet osebnega zdravnika za obisk CKZ z ustreznim pojasnilom. Pomembno se mi zdi, da tudi strokovnjaki v ambulantah verjamejo v storitve preventive in dejavnosti preventivnega centra.« Sogovornica izpostavi dobro sodelovanje med strokovnjaki vseh področij, z vidika gibanja omeni učinkovito sodelovanje in medsebojno pomoč fizioterapevta in kineziologa. Pozitivno plat razširitve preventive vidi tudi v tem, da CKZ pokriva vsa obdobja življenja in v obravnavo vključuje že mlajšo populacijo, med drugim pa se celostno ukvarja tudi z družinsko obravnavo otrok, staršev in sorojencev ter s preventivo v nosečnosti. »Kineziolog lahko v poplavi različnih preverjenih in nepreverjenih informacij posamezniku svetuje o gibanju in zdravju, kaj je zanj dobro in kaj mu lahko škodi. Marsikdo potrebuje prilagoditev v izbiri telesne dejavnosti – treba ga je naučiti, da mora pristop vključevati prilagoditve zdravstvenemu stanju posameznika, saj niso vsi vadbeni programi varni in enako učinkoviti.«

ZVC v cerkniškem zdravstvenem domu naj bi drugo leto nadgradili v Center za krepitev zdravja.

Anita Žnidaršič je strokovnjakinja za prehrano (dietetičarka) in trenutno skrbi za načrtovanje uravnotežene ter zdravju prijazne prehrane v domovih starejših DEOS: »Prehrana in zdravje sta tesno povezana. Pogosto se zavedamo, da z neustrezno prehrano lahko škodimo zdravju, medtem ko se manj zavedamo dejstva, da prehrana lahko deluje tudi kot zaščitni dejavnik pred razvojem najrazličnejših bolezni. Ustrezno prehranjevanje je pomembno v vseh življenjskih obdobjih. Še toliko bolj je pomembno za najranljivejše skupine ljudi, kot so otroci, nosečnice, starejši odrasli in bolniki. Zdrave ali nezdrave prehranske navade se oblikujejo že zgodaj in imajo dolgoročne učinke na naše zdravje, zato je pomembno, da jim je posvečena zadostna skrb že v otroštvu, vendar pa jo je v vsakem življenjskem obdobju pomembno spodbujati in ohranjati. Medtem ko je področje vrtčevske in šolske prehrane otrok in mladostnikov v Sloveniji dobro urejeno, smo v odrasli dobi po koncu srednje šole bolj ali manj prepuščeni lastnemu znanju in navadam. Med šolanjem ne dobimo dovolj informacij, ki bi nam pomagale razumeti pomen ustreznega prehranjevanja. Pogosto nasvete v zvezi s prehrano iščemo po spletu, kjer je poplava različnih informacij, ki so velikokrat nepreverjene, neresnične ali pa pretirano poenostavljene. Menim, da je umestitev dietetika v lokalno okolje ključnega pomena oz. dodana vrednost za lokalno prebivalstvo. Na ta način imajo omogočen dostop do preverjenih informacij s področja prehrane. Poleg tega je posebej pri individualni obravnavi ključno sodelovanje dietetika z ostalimi člani tima, saj bo primerna prehranska podpora izboljšala učinek telesne aktivnosti, prav tako bo boljši odziv telesa na zdravljenje.«

Celostno ukvarjanje s področjem življenjskega sloga je v sodobnem času temeljno sredstvo krepitve zdravja in počutja. Prebivalci se morajo zavedati, da so v preventivnih centrih zaposleni strokovnjaki s poglobljenimi znanji ključnih področij življenjskega sloga, njihovo medsebojno sodelovanje pa še dodatno izboljša samo uspešnost dela. Javno zdravstvo v tem primeru skuša delovati kot celota, ob dobro zastavljenih vsebinah in kakovostni izvedbi pa ima celotna lokalna skupnost od tega koristi.

Kaj o zdravstvenih tveganjih in preventivi v občini pravijo podatki?

NIJZ je razvil spletno orodje »Zdravje v občini«, kjer se letno za vsako slovensko občino spremlja različne kazalnike zdravja. Lahko jih primerjamo s povprečjem v upravni enoti, v državi ter s poljubno izbranimi drugimi občinami. Z vidika uporabnosti rezultatov se je treba zavedati, da je primerjava rezultatov občine s povprečjem Slovenije lahko premalo natančna: povprečje lahko služi kot uporabno orodje, da se zazna neenakosti v stanju zdravja po občinah, tak način pa ne more določati, katere vrednosti so dovolj visoke ali nizke, da vplivajo na stanje zdravja populacije.

V spodnjem besedilu so izpostavljena predvsem tista področja, kjer je občina slabša od povprečja in kar bi

lahko nakazovalo smer tveganja ter povečane pozornosti na preventivni dejavnosti.

V občini je opazno višji delež (1,2 odstotka) prebivalstva, starejšega od 80 let, v primerjavi s slovenskim povprečjem: v absolutni številki to znaša 117 takih oseb več od slovenskega povprečja v kraju s podobnim številom prebivalcev, kot je npr. občina Lendava. Kaj to lahko pomeni? Več starejših oseb pomeni več prebivalstva s tveganji za prisotnost kroničnih nenalezljivih bolezni, poškodb, bolečin in težav kot posledica staranja ter tudi manj ustreznega načina življenja.

Občina ima nadpovprečen delež delovno aktivnih oseb: skoraj 6 odstotkov več prebivalstva je delovno aktivnih (71,9 odstotka) v primerjavi s slovenskim povprečjem (66,1 odstotka). V cerkniški občini je tako delovno aktivnih dobrih 680 oseb več od slovenskega povprečja v kraju s podobnim številom prebivalcev. Kaj to lahko pomeni? Če več oseb dela, to lahko pomeni sicer boljšo razvitost občine ter finančno stanje občanov, a večja količina delovnega

prebivalstva lahko statistično pomeni tudi več oseb z zdravstvenimi tveganji, ki so posledica ponavljajočih se delovnih obremenitev (npr. velike količine sedenja med delom in vožnjo, prisilne drže, povečane obremenitve večjih sklepov in hrbtenice, neurejena pre-

hrana, duševna obremenitev na delovnem mestu).

Trajanje bolniške odsotnosti v občini je nad povprečjem: v koledarskem letu je posamezen delovno aktiven prebivalec občine Cerknica bolniško odsoten dobrih 20 dni, kar je skoraj en dan več od slovenskega povprečja in dobrih devet dni več od občine Žiri, ki ima najnižjo bolniško odsotnost v državi. Kaj to lahko pomeni? Več bolniške odsotnosti je lahko med drugim posledica tudi neustreznega stanja telesa z vidika kroničnih stanj, gibanja, prehrane ter duševnega zdravja in počutja. Za potrjevanje posameznih dejavnikov tveganja na ravni javnega zdravja zaposlenih pa so potrebni natančnejši podatki lokalnega okolja. Zanimiv podatek na ravni države: od leta 2015 do 2022 se je število oseb z bolniškim staležem, daljšim od enega leta, več kot podvojilo in naraslo na dobrih 10.000 oseb (vir: podatkovni portal Nacionalnega inštituta za javno zdravje, 2023).

Pri ugotavljanju tveganj življenjskega sloga znotraj občine so pomembni tudi drugi podatki, ki pa se v primeru občine Cerknica gibljejo okoli povprečja, vendar jih je pri preventivnem delu pomembno postaviti v ospredje. Čezmerna prehranjenost otrok je pomemben dejavnik zdravja v občini, vendar način izračuna upošteva le razmerje med težo in višino otroka (indeks telesne mase), ni pa postavljenih jasnih kategorij, koliko »debeli« otroci imajo zares povišana tveganja. Drugi pomemben dejavnik je telesni fitnes (telesna zmogljivost) otrok. Ta upošteva štiri teste SLOfit (športnovzgojnega) kartona. Občina Cerknica je sicer nekoliko slabša od državnega povprečja po deležu otrok, ki dosegajo ustrezno raven z zdravjem povezane telesne zmogljivosti, a razlike niso statistično potrjene. Prav tako je cerkniška občina pod povprečjem po pogostnosti zloma kolka pri osebah, starejših nad 65 let, a odstopanje od povprečja tudi tukaj ni statistično potrjeno.

» Trenutno sta v pripravi načrt in spored preventivnih delavnic za koledarsko leto 2024.«

Fotograf: Valter Leban

In memoriam: Jelka Lekše (1964–2023)

Novembra smo se poslovili od Jelke Lekše, ki je zadnja leta svoje kariere posvetila regijskemu časopisu Notranjsko-primorske novice, katerega ustanoviteljica in glavna urednica je bila. Za svoje delo je leta 2021 prejela srebrni taborski znak Občine Cerknica. Rodila se je 8. aprila 1964. Po rodu Štajerka, kot je večkrat rada poudarila, je odrasla v Postojni, kjer je kot zlata maturantka uspešno zaključila gimnazijo, šolanje pa nadaljevala na ljubljanski ekonomski fakulteti. Že v času srednje šole jo je pot vodila na Notranjsko, kjer je imel njen oče v najemu Dom na Slivnici, življenje v notranjskih krajih pa jo je spominjalo na rodno Savinjsko dolino. Tu ji je bilo usojeno ostati, saj jo je srce zadržalo v Cerknici, kjer je spoznala moža Tonija, s katerim sta se razveselila hčera Andreje in Klare ter sina Tonija.

V začetku karijerne poti je delovala v različnih podjetjih, kjer je kazala svojo izjemno sposobnost in poznavanje področja računovodstva in financ. Leta 2004 jo je podjetniški duh popeljal na lastno poslovno pot: med drugim je mentorirala podjetniški krožek na Osnovni šoli Notranjski odred Cerknica. Zanjih deset let je posvetila Notranjsko-primorskim novicam, ki so bile njen otrok. Kot odgovorna urednica ter direktorica tiskane in spletne različice časopisa je na marsikaterem področju orala ledino. S številnimi projekti je združevala različne interesne skupine ter tudi tako prispevala k razvojnim smernicam regije. Še junija letos je na njeno pobudo v Postojni potekal posvet o trajnostnem razvoju primorsko-notranjske regije in Občine Logatec. Za svoje prizadevno

delo je leta 2021 prejela tudi srebrno taborsko priznanje Občine Cerknica.

Jelka je s svojo neupogljivo držo, pronicljivostjo, kritičnostjo ter spoštovanjem do narave, s številnimi pogovori o najrazličnejših stvareh tudi skozi regijski časopis sooblikovala razvoj lokalnega in regijskega okolja. Tisti, ki smo jo poznali поблиže, bomo pogrešali njen nasmeh, njeno iskričnost ter prijetne pogovore, ki jim je bilo skupno razmišljanje o lepšem in boljšem okolju, v katerem živimo.

Kljub težki bolezni, s katero se je borila zadnja leta, je optimizem ni nikoli popolnoma zapustil. S svojim »prijateljskom«, kot je rekla zahrbtni bolezni, se je naučila živeti in je pogumno premagovala vse ovire, ki jih je ta postavil pred njo. Vse do zadnje ...

Draga Jelka, pogrešali te bomo. Počivaj v miru.

Vsi njeni

Stopnja brezposelnosti manj kot štiriodstotna

Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije je bilo med delovno aktivnimi v letošnjem tretjem četrtletju v primerjavi z enakim obdobjem lani nekoliko manj zaposlenih in manj študentskega dela ter več samozaposlenih.

Zanimiv je podatek, da je samozaposlenih za 8,6 odstotka več kot v enakem obdobju lani. 31 odstotkov samozaposlenih je zaposlovalo delavce, 69 odstotkov pa jih ni imelo zaposlenih. Med ženskami je bil delež samozaposlenih, ki niso nikogar zaposlovali, še večji, obsegal je približno tri četrtine.

Med samozaposlenimi so bile tudi osebe, ki jih pogosto označujemo kot »odvisni samozaposleni« ali »nepravi samozaposleni«. To so tisti, ki nikogar ne zaposlujejo in večinoma delajo samo za eno stranko. Ta skupina je v tretjem četrtletju letos predstavljala približno desetino samozaposlenih.

Po podatkih Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje (ZRSZ) je bilo v mesecu oktobru zaznati povečano število brezposelnih oseb, ki so se na novo prijavile, med njimi je bilo največ iskalcev prve zaposlitve. Brezposelnost se je zato v primerjavi s septembrom nekoliko zvišala. Ob koncu oktobra je bilo tako registriranih 47.232 brezposelnih, kar je 2,7 odstotka več kot septembra in 10,9 odstotka manj kot oktobra lani. Na novo se je oktobra pri ZRSZ prijavilo 6912 brezposelnih, 41,8 odstotka več kot septembra in 0,9 odstotka več kot pred letom. Zaposlilo se je 3370 brezposelnih, 22,8 odstotka manj kot oktobra in 7,1 odstotka manj kot v lanskem oktobru.

V obdobju prvih desetih mesecev je bilo na novo prijavljenih 0,4 odstotka manj brezposelnih kot v enakem obdobju 2022, zaposlilo pa se je 11 odstotkov manj brezposelnih. V povprečju je bilo v obdobju od januarja do oktobra brezposelnih 48.898 oseb na mesec, 14,8 odstotka manj kot v enakem obdobju lani. Delodajalci so od začetka leta do konca oktobra sporočili 142.277 prostih delovnih mest, 3,8 odstotka manj kot lani v tem času.

Aleksandra Tea Vesnaver Rakovič, vodja Urada za delo (UD) Cerknica, pojasni, da je bilo konec oktobra na UD Cerknica prijavljenih 249 brezposelnih oseb, od tega 47,4 odstotka žensk. »Trenutno je na UD Cerknica 53,6 odstotka prejemnikov denarnega nadomestila, neposredno zaposljivih je 37 brezposelnih oseb, vsi ostali pa so zaposljivi z dodatnimi aktivnostmi oziroma s poglobljeno dodatno podporo.« Sicer pa občina Cerknica od slovenskega povprečja že dlje časa izstopa po tem, da ima nižjo stopnjo brezposelnosti. »Stopnja brezposelnosti je na UD Cerknica 3,4-odstotna in je tako najnižja v Območni službi Ljubljana,« potrdi in doda, da je v Sloveniji stopnja registrirane brezposelnosti 4,8-odstotna.

Odpuščanja v lokalnem okolju

Kot razloži psihologinja **Mateja Videčnik**, je izguba zaposlitve, nenadna ali pričakovana, običajno kar težka izkušnja, ki posledično vpliva na vsa področja življenja. Po pojasnilu UD Cerknica so novembra s strani enega podjetja iz Cerknice prejeli obvestilo o programu razreševanja presežnih delavcev

za petnajst oseb, še eno podjetje v občini pa je odpuščalo iz poslovnih razlogov julija. Kot pojasni Aleksandra Tea Vesnaver Rakovič, se je takrat na zavod prijavilo

» Na UD Cerknica je prijavljenih 249 brezposelnih oseb, od tega 47,4 odstotka žensk.«

33 oseb. Na začetku tega leta, januarja, pa se je zaradi stečaja na zavod prijavilo 35 oseb. Sogovornica zaključuje, da se je zgodba odpuščenih delavcev v lokalnem okolju iz prve polovice leta odvila v pozitivno smer, saj je večina delavcev, ki so ostali brez zaposlitve, že našla novo delo.

Paradoks nizke brezposelnosti in pomanjkanje kadra

Psihologinja Mateja Videčnik pravi, da je ob izgubi zaposlitve ključno to, da zavedno obudimo vse vloge, ki jih imamo v življenju. Torej, da nismo samo delavec oz. zaposleni, ampak smo tudi partner, starš, otrok, prijatelj, član društva, ljubitelj narave, rekreativec ... Izgubo zaposlitve tako veliko lažje predelajo tisti, ki se ne identificirajo le z vlogo zaposlenega, ampak skrbijo tudi za odnose z drugimi, imajo konjičke, se posvečajo svojemu telesnemu zdravju. Je pa sprejemanje izgube zaposlitve proces, ki zahteva svoj čas. »Ohranimo pozitiven in predvsem prijazen odnos do sebe in krepimo pozitiven pogled v prihodnost,« svetuje psihologinja.

Kljub temu pa ostaja nesorazmerje med delodajalci in iskalci zaposlitve. Pomanjkanje kadrov postaja vse večja

težava, ki pesti slovenske delodajalce. Med kadri, ki jih najbolj primanjkuje, so predvsem tisti, ki ne zahtevajo višje izobrazbe. Delodajalci najbolj iščejo varilce, voznike težkih tovornjakov in vlačilcev, zidarje, prodajalce, natakarje, skladiščnike in kuharje. V občini Cerknica je največ povpraševanja po pomožnih gradbenih delavcih, delavcih v proizvodnji, strojniki in CNC-operaterjih, natakarjih, prodajalcih in osebnih asistentih. »Lokalno pa ostaja najmanj povpraševanja po družboslovnih poklicih,« doda Aleksandra Tea Vesnaver Rakovič.

Recesija da ali ne?

Tako zaposlovalci kot zaposleni pa se sprašujemo, ali se bo glede na vse napovedi ponovila recesija iz leta 2008, ki bi lahko trg dela dodobra pretresla, vplivala na večja odpuščanja in pomanjkanje delovnih mest.

Gospodarsko razpoloženje v Sloveniji se je sicer novembra glede na oktober rahlo izboljšalo, vrednost kazalnika gospodarska klima je bila z -4,8 odstotne točke za 0,7 odstotne točke višja. Bila pa je slabša kot pred enim letom, kazalnik je bil za 2,9 odstotne točke nižji kot novembra lani.

Bančnik in finančni strokovnjak **France Arhar** pa pravi, da »kljub temu da je v zadnjem času nastal zmeren optimizem, nekateri napovedujejo za celotno EU v prvem poletju prihodnjega

leta rahlo recesijo. Za Slovenijo kot vrsto drugih držav je Nemčija najpomembnejši pogodbeni partner, ta pa beleži v tretjem kvartalu letos rahel padec gospodarske rasti in enako naj bi bilo v tekočem kvartalu, kar pomeni, da bo v tehnični recesiji. Razlog za to je, da je nemško ustavno sodišče ugotovilo, da je prenos 60 milijard sredstev za ekologijo protiustaven, Nemčija se bo morala tako dodatno zadolževati, vendar pa za državo, kot je Nemčija, takšen dodatni dolg ne pomeni popolnoma nič.« Razloži še, da večje tveganje pomenita zaostrovanje denarne politike na eni strani in visoka inflacija na drugi strani. »Inflacija je v prvi vrsti denarni fenomen,« pojasni, »ne pozabimo, Evropska centralna banka je v času pandemije natisnila skoraj šest bilijonov evrov dodatnega denarja, posledično je bila obrestna mera negativna, kar pomeni, da je upnik plačeval obresti dolžniku, kar se v zgodovini še ni zgodilo. Slovenska

podjetja so generalno gledano v zelo dobri kondiciji, v bankah je za devet in pol milijarde depozitov in na drugi strani deset milijard kreditov.« Doda, da so ta podjetja v času zadnje re-

sije imela v bankah kar 20 milijard dolgov. Kot pravi sogovornik, to, ali recesija bo ali ne, določa ogromno dejavnikov in zato enoznačna trditev ni možna. Spremljati je namreč treba številne dejavnike, od odnosa Amerike s Kitajsko, pa evropsko izvozno okno s Kitajsko, ki je bila zaradi pandemije zadnja tri leta praktično zaprta.

» Občina Cerknica že dlje časa odstopa od slovenskega povprečja po nizki stopnji brezposelnosti.«

www.lekarnaljubljana.si Veljavnost od 30. 11. 2023 do 15. 1. 2024

ZDRAV

izbrano iz kataloga ugodnosti

in srečno 2024!

MLEKO S PANTENOLOM
Za nego telesa, 200 ml.

redna cena: 9,15 €
cena s Kartico zvestobe: **6,86 €** + **2** POPUST: 25%

SKODELICA MALČEK
Izdelano v Steklarni Hraštnik, 275 ml.

redna cena: 4,30 €
cena s Kartico zvestobe: **3,00 €** + **1** POPUST: 50%

LAK ZA NOHTE VITRY
16 obstojnih, sijajnih odtenkov, enostaven nanos, nohtom omogoča dihanje, 4 ml.

redna cena: 6,00 €
2+1 gratis

VITAMINI IN MINERALI
Prehransko dopolnilo z vitamini in minerali v obliki tablet, 30 tablet.
Prehransko dopolnilo ni nadomestilo za uravnoteženo in raznovrstno prehrano.

redna cena: 7,44 €
cena s Kartico zvestobe: **5,95 €** + **2** POPUST: 20%

DOMAČA ZELIŠČNA GRENCICA
Prehransko dopolnilo z vodno-etanolnimi izvlečki zelišč, 220 g.
Pakiranje dopolnilo ni nadomestilo za uravnoteženo in raznovrstno prehrano.

redna cena: 12,83 €
cena s Kartico zvestobe: **12,85 €** + **3** POPUST: 25%

KREMA ZA ROKE ALOEVERTA X2
Hrani in neguje suho kožo, 50 ml.

redna cena: 5,26 €
cena s Kartico zvestobe: **3,64 €** + **1** POPUST: 30%

Za več informacij prelistajte nov **katalog ugodnosti** ali nas pokličite: **080 71 17!**

Dane in popustom iz ZDRAVO - kataloga ugodnosti veljajo v enotah Lekarna Ljubljana, specializiranih prodajalnih LL VIVA (v okviru razpoložljivega sortimana) in v Spletni Lekarni Ljubljana na www.lekarnaljubljana.si izključno ob predložitvi Kartice zvestobe Lekarna Ljubljana ter zahtevanega števila jabolk zvestobe, sicer veljajo redne cene. Slike so simbolične, popusti se ne seštevajo. Ponudba velja od 30. 11. 2023 do 15. 1. 2024 oz. do prodaje zaloga.

Lekarna Ljubljana

Novo vodstvo LAS

☞ www.cerknica.si ☞ Ljubo Vukelič

V četrtek, 23. novembra, je bil v Novi vasi na Blokah za predsednika Lokalne akcijske skupine (LAS) Notranjska ponovno izvoljen župan občine Cerknica **Marko Rupar**. Podpredsednik je postal župan občine Loška dolina **Matjaž Antončič**. Predstavnice Nadzornega odbora LAS Notranjska so postale **Eneja Debevec** (LOA, d. o. o., Štacuna), **Tina Bazjako** (Zavod Znanje Postojna) in **Sara Smaić** (Zavod Samostojen si). Čestitke deležnikom ob imenovanju in uspešno izvedbo Strategije lokalnega razvoja 2023–2027. Končno potrditev strategije s strani gospodarskega in kmetijskega ministrstva v Regionalni razvojni agenciji (RRA) Zeleni kras, ki je upravljelec LAS Notranjska, pričakujejo do konca leta 2023. ■

AGRO-FI mikro

☞ www.rra-zk.si ☞ Ljubo Vukelič

Slovenski regionalno razvojni sklad (SRRS) je oktobra objavil Javni razpis za finančni produkt AGRO FI mikro, ki je namenjen majhnim kmetijam in mladim kmetom. Gre za uresničevanje potreb kmetovalcev po dostopnejših povratnih oblikah financiranja projektov in naložb v rast in razvoj. Prednosti finančnega produkta so: mikroposojilo v višini od 5000 do 25.000 evrov, brezobrestno mikroposojilo, doba vračanja najmanj dvanajst mesecev in največ 60 mesecev od datuma podpisa pogodbe, moratorij na odplačilo glavnice največ dvanajst mesecev in brez stroškov dodelitve, sklepanja, vodenja ter predčasnega vračila mikroposojila. Vlogo na razpis je možno oddati v obdobju od 30. oktobra 2023 do 17. maja 2024 oziroma do porabe sredstev. Razpisanih je 945.000 evrov. ■

digi info točka

Pomoč pri uporabi digitalnih javnih storitev

Nabor storitev:

- Uporaba **elektronske osebne izkaznice** in povezanih mobilnih aplikacij,
- prijava v elektronske storitve,
- **elektronsko podpisovanje**,
- informacije o delovanju državne uprave prek portala **gov.si**,
- dostop do elektronskih storitev na portalu **eUprava**,
- registracija in prijava v portal **SPOT**,
- uporaba storitev **eZdravje** na portalu **zVEM**,
- dostop do **e-storitev ZPIZ**,
- uporaba državnega davčnega portala **eDavki**,
- dostop do **elektronske zemljiške knjige**,
- uporaba **elektronskih vinjet** prek portala **DARS**,
- storitve MKGP in UVHVVR, portal **Volos**,
- prepoznavanje spletnih nevarnosti **SI-CERT**.

OBMOČNA OBRITNO-PODJETNIŠKA ZBORNICA CERKNICA
Tabor 5b, Cerknica

ponedeljek: 12.00 - 16.00
torek: 8.00 - 11.00
sreda: 12.00 - 16.00
četrtek: 8.00 - 11.00
petek: 8.00 - 12.00

INFO: Janja Mihelčič
01 709 62 90
janja.oozc@gmail.com

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DIGITALNO PREEOBRAZBO

Vir: www.cerknica.si Fotograf: **Ljubo Vukelič**

Prostor za podjetniško sodelovanje

9. novembra je občina Cerknica dobila nov prostor za podjetniško sodelovanje (coworking). Najdete ga v drugem nadstropju stavbe na Partizanski 2 a v Cerknici.

Opremljeni prostor bo podjetnikom omogočal osnovne pogoje za delo in povezovanje. Poudarek je ravno na sodelovanju ter gradnji skupnosti podjetnikov in drugih ustvarjalcev. Koordinator dogajanja bo podjetniški inkubator Perspektiva Postojna, ki je organiziran kot mrežni inkubator in v sodelovanju z občinami Bloke, Cerknica, Ilirska Bistrica, Loška dolina, Postojna in Pivka soustvarja regionalno podjetniško okolje primorsko-notranjske regije. Inkubator bo v prihodnje skrbel za svetovanje in organizacijo podjetniških dogodkov, Občina Cerknica pa je poskrbela za zagotovitev in ureditev prostora. Javni poziv za vključitev v podjetniško sodelovanje je objavljen na občinski spletni strani.

Na odprtju prostora je župan občine Cerknica **Marko Rupar** poudaril: »Vesel sem, da smo naredili ta prvi korak, sedaj pa je treba vse moči uperiti v aktivacijo mladih in manj mladih, da napolnijo ta prostor in začnejo ustvarjati uspešne podjetniške zgodbe.« Tudi podžupan občine Cerknica **Domen Petan** je zadovoljen, da se je Občina Cerknica odločila za nakup stavbe na Partizanski 2 a v Cerknici ter prostore namenila razvoju podjetništva na Notranjskem. Kot je povedal: »Želim si, da bi prostori postali stičišče obstoječih in pa tudi novih

lokalnih podjetnikov. Verjamem pa, da bomo v sodelovanju z inkubatorjem odpirali tudi različne diskusije in razpravljali o tem, v katero smer naj gre razvoj gospodarstva in podjetništva v našem okolju.«

Predstavnica Podjetniškega inkubatorja Perspektiva, tudi poslovna mentorica v inkubatorju in vodja programov za podjetnost mladih, **Dolores Keš** se je zahvalila podpori Občine Cerknica in napovedala: »Na voljo bo pomoč pri oblikovanju poslovnih idej, pri načrtovanju finančnega dela poslovanja podjetij, pri oblikovanju marketinških in prodajnih aktivnosti, pri vstopu na tuje trge in še veliko drugih poslovnih storitev.«

Vrste podpore Perspektive so obiskovalci lahko spoznali na dnevu odprtih vrat, v okviru katerega so sodelovali tudi predstavniki drugih podpornih institucij za podjetnike – Regionalna razvojna agencija (RRA) Zeleni kras, SPOT točka, Obrtno-podjetniška zbornica.

Svoje izkušnje ob vstopu v svet podjetništva so na okrogli mizi predstavili **Mojca Baraga** (SOS Marketing), **Matej Mihelčič** (Green Geko) in **Zarja Šinkovec** (Planet na 3).

Dogodek je povezovala **Sabina Poppek Simšič**, za glasbeno popestritev pa je poskrbel **Frane Šadl**.

Od Prezida do Unca prav lepo pozdravljeni v sliki in besedi

Ob koncu leta smo dovolili, da spregovori fotografija, nemi pričevalec, ki sporoča le takrat, ko se mu odpremo in vstopimo v zgodbo, velikokrat polno hrepenenja. Prav hrepenenje poganja ta svet in se v podobah prečisti. Veseli smo, da je dana beseda ustanovitelju sedemdesetletne fotografske tradicije Jožetu Žnidaršiču starejšemu, ki nam bo spregovoril v sliki. Razstava bo odprta v Knjižnici Jožeta Udoviča Cerknica do 9. decembra v času urnika knjižnice.

Pred seboj imamo časovno razdaljo, neobremenjen pogled na novost, ki jo ponuja preteklost. Podobe iz preteklosti odkrivajo otroka v nas in prebujajo naravo, ki smo jo prejeli v dar. Daru ni mogoče izmeriti, ko ga odkrivamo, odkrivamo pot domov, pot svobode in pot do sebe. Žena z lesenim čebrom na glavi prinaša vodo na pogorišče nekdanjega doma. Iz nadstropja sosednje hiše je odprt pogled na rojstno sobo Jožeta, iz katere se dviga dimnik, ki je navkljub vsemu preživel in ohranil pokončno držo proti nebu. Mama Marija, ki ni nikoli pozabila poti do vode, je darovala moči za novo rast in v tej moči sta z bratom Edvardom na pogorišču zgradila nov dom, v katerem sta bila krojaška delavnica in prvi fotografski atelje, boljše rečeno kletna sobica. Zaradi potreb po večjem prostoru smo se leta 1967 preselili na novo lokacijo, kjer smo še danes.

Mami Lojzki in očetu Jožetu smo se rodili trije fantje. Starejši brat Matjaž je poleg fotografske šole zaključil še oblikovno, smer grafika. Z ženo Danjano imata tri hčerke: Ano, Niko in Mijo. Prva leta je delal v domači delavnici, v nadaljevanju pa je ubral svojo smer kot fotograf oblikovalec in se tako tudi upokojil. Mene je pot peljala po stopnicah v prtiličje, kjer sva skupaj z ženo Klaro nadaljevala fotografsko dejavnost.

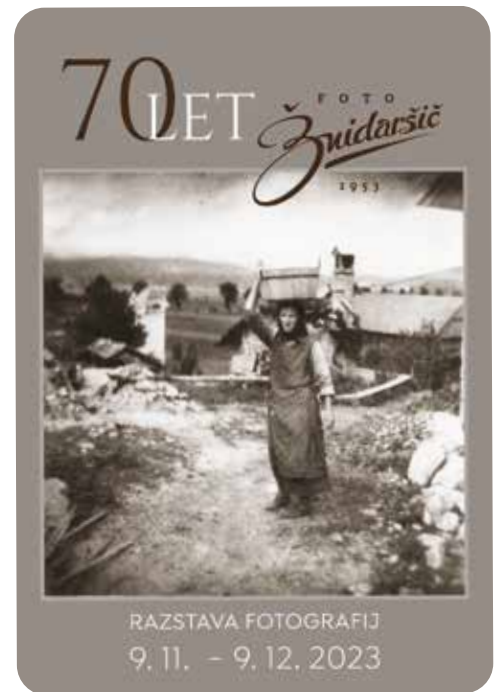
Določeno obdobje sva tudi zaposlovala, najprej Boštjana Zgonca, pozneje Anito Koren in Rada Grekuloviča Trontlja, ki je žal pokojni. Brat Rok je izbral poklic avtoelektričar. Nekako je nakazal, da poletno sonce in temnica nimata veliko skupnega, in pri tem je tudi ostalo.

Sin Blaž je tretja generacija tradicije Žnidaršičevih - Bajčkovih. Na Akademiji za likovno umetnost je zaključil smer Fotografija. V celoti je usvojil znanja delavnice in jih nadgradil s področja tehnične fotografije. Pri vsem mu pomaga žena Sara. Ostali trije otroci – Maja, Florjan in Mihaela – so izbrali druge poklice.

Med javnikom in Slivnico je zibelka lepote, iz katere so se rodili fotografski zapisovalci, ki nas spodbujate k čudenju, veselju, odkrivanju svetov v vodi, nad njo, na kopnem in v zraku; zgodovina, ali drugače, preteklost pripada skupini iskalcev, ki sporočajo v sliki in besedi. Vsak na svoj način negujete delež fotografskega izročila in ga podarjate naprej, v veselje nas vseh. Naše poti so zelo prepletene. Dobro in vredno je, da potrebujemo drug drugega in se drug v drugem tudi dopolnjujemo, iščemo poti in se odpiramo za nova spoznanja.

Gotovo je to pravi trenutek, da se zahvalimo prav vsem – tako skupnosti kot posamezniku – za prispevek in dobro voljo na naši poklicni in osebni poti. Želimo vam dobro luč, jasen pogled in veselja pri risanju s svetlobo.

Klara, Jože, Sara, Blaž in Matjaž

Pohod po medvedovih stopinjah in zasaditev šolske češnje

V četrtek, 9. novembra, smo na Podružnični šoli Maksim Gaspari Begunje skupaj s Turističnim društvom Menišija (TDM) organizirali že tradicionalni pohod po medvedovih stopinjah.

Vodila ga je **Jadranka Janeš**. Spoznavali smo prelepo planoto Menišija. Pohoda so se udeležili učenci naše šole in njihovi starši, bratci, sestrice in stari starši. Na poti smo se ustavili pri šolski jablani, ki letos ni obrodila, je pa dobila novo sosedo. Član TDM **Janez Turšič** nam je zelo nazorno prikazal zasaditev sadnega drevja. Skupaj z učenci naše šole je posadil šolsko češnjo. Komaj čakamo, da se bomo lahko posladkali z njenimi sadeži.

📷 Desi Maksič

Meniševski kmetje v pomoč Korošcem

Se sprašujete, zakaj je bilo v Begunjah v ponedeljek, 6. novembra, toliko vojaških tovornih vozil, ki so nekoliko motila tudi promet? Naj razjasnim. Kmetje iz Begunj, Bezuljaka in Topola smo se odločili darovati krmo na kmetije, ki so jih prizadele poplave na Koroškem. Šestim kmetijam je uspelo zbrati 53 okroglih bal, bodisi suhih bodisi silažnih, nekateri pa so pomagali z organizacijo odvoza ter z brezplačnimi storitvami baliranja in nakladanja bal. Krmo so prejele pomoči potrebne kmetije v okolici Črne na Koroškem. Pri vsem tem so bili zaslužni **Vincenc Otoničar, Janko Meden, Tomaž Švigelj, Nejc Rožanec, Silvo Tomšič, Dušan Primožič, Rok Turšič**. Prevoze bal je brezplačno opravila Slovenska vojska. Z majhno pozornostjo smo vsaj nekoliko zmanjšali stisko koroških kmetov, ki še vedno potrebujejo pomoč. Vsaka donacija je za njih neprecenljive vrednosti.

📷 Nejc Rožanec

JP Komunala
Cerknica d.o.o.

Možnost e-računov

Prejemate račune za komunalne storitve še vedno v papirnati obliki? V Javnem podjetju Komunala Cerknica vas vabijo, da razmislite o okolju prijaznejših računih, ki jih v elektronski obliki pošljejo na vašo elektronsko pošto.

Prijavo je mogoče izvesti na portalu Moja komunala (<https://moja.komunala-cerknica.si/>), kjer so omogočeni tudi vpogled v podatke odjemnega mesta, izdane račune, plačila in stanja obračunskega vodomera; naročanje na direktne bremenitve ter oddaja stanja vodomera – za obračun po dejanski porabi. Vabljeni k uporabi.

www.komunala-cerknica.si

Čebelji zlet 2024

Butalci so v petek, 10. novembra, oznanili, da pust leta 2024 bo. Program je znan, vstopnice pa je prav tako že mogoče kupiti. Pustne prireditve se bodo začele že 6. februarja 2024 z odprtjem razstave Pustoistov

v Galeriji Krpan. Sledijo tradicionalni dogodki: Žaganje babe, butalski program TV Čohovo, petkova in sobotna pustna zabava, otroška maskarada, dogajanje pa bo vrhunec doseglo v nedeljo, 11. februarja 2024, z velikim pustnim karnevalom.

Skupno ime za pustno dogajanje 2024 je Čebelji zlet. Zakaj? Ker bodo med maskami od blizu in daleč zabrenčale čebele, prave kranjske sivke. »Ugotovili smo, da je velika potreba po otroških maskah, in ko je prišla ta ideja s kulturo, tradicijo, da naredimo čebelo, je bila takoj izražena podpora vsega društva in občine,« je povedal predsednik Pustnega društva Cerknica **Matjaž Knap**.

Za prvega ambasadorja karnevala v zgodovini pustnih prireditev so izbrali predsednika Čebelarske zveze Slovenije **Boštjana Noča**, ki je z veseljem in ponosom sprejel to pomembno funkcijo.

Zadovoljen z organizacijo pustnih prireditev pa je tudi župan občine Cerknica **Marko Rutar**, ki je poudaril, da Pustno društvo Cerknica pripravlja dogodke na vse višji ravni.

www.cerknica.si @ Ljubo Vukelič

Za urejenost naših krajev smo odgovorni vsi!

Samo kilometer stran od smetnjakov na fotografiji (postajališče ob cesti od Cerknice do Begunj pri Cerknici) je Zbirni center Komunala Cerknica, kamor bi pacek lahko brezplačno pripeljal dotrajano vzmetnico. Občani, če imate v garažah, kletah, na podstrešjih kosovne odpadke, jih namesto v naravo peljite v zbirni center. Potrudimo se v skrbi za okolje!

www.cerknica.si

@ Ljubo Vukelič

Urniki zbirnega centra:

torek: od 10.00 do 17.00;
sreda, četrtek in petek:
wwwod 8.00 do 15.00;
sobota: od 8.00 do 12.00

Priznanja zaslužnim ustvarjalcem

Zveza kulturnih društev (ZKD) Slovenije je podelila priznanja zaslužnim ustvarjalcem in organizatorjem ljubiteljske kulture v Sloveniji. Nagrade je prejelo pet posameznikov, ki že vrsto let delujejo na svojem področju kulture. Med prejemniki je tudi **Tone Urbas**, ki si je priznanje prislužil za delo v organih ZKD Slovenije med letoma 2012 in 2022 ter za vodenje področne Zveze pihalnih godb Slovenije. Čestitke!

rtvslo.si

@ Kreativna baza

VDC se pripravlja na praznike

V Varstveno-delovnem centru (VDC) Postojna, Enota Cerknica smo že praznično razpoloženi. Naši fantje in dekleta že pridno ustvarjajo božično-novoletne voščilnice, ki bodo tudi naslovnikom polepšale praznične dni, tako kot so jih nam ob ustvarjanju. Talenti uporabnikov VDC se odražajo v različnih tehnikah. Voščilnice so vezene, barvane in šivane. Ob tej priložnosti vas povabimo k naročilu voščilnic za vaše bližnje. Z nakupom denarno podprete naše fante in dekleta iz VDC Postojna, Enota Cerknica, ki so za svoje delo mesečno nagrajeni. Voščilnice lahko naročite na e-naslovu: maja.treven@vdc-postojna.si ali na telefonski številki: 051 330 163.

Že vnaprej se vam zahvaljujemo za vaša naročila in vam voščimo lepe in mirne praznične dni.

@ Maja Treven

Praznovali visoke jubileje

Rdeči križ posebno pozornost namenja starejšim. Ob visokih jubilejih jih namreč prostovoljci Rdečega križa presenetijo z obiskom, majhno pozornostjo in lepimi željami. V novembru so 90. rojstni dan praznovali **Ivana Meden** in **Olga Veronika Klančar** iz Cerknice ter **Franc Carl** z Laz pri Gorenjem Jezeru. Čestitke!

Maša Simčič

Ni dvoma, da je Maša Simčič iz Begunj pri Cerknici poliglotka. Obvlada namreč kar pet jezikov, poleg materinščine še francoščino, angleščino, nemščino in italijanščino, ki jih uči na tečajih in uporablja na turističnih vodenjih.

Študij primerjalne književnosti in francoščine na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani je z odliko zaključila pred desetletjem. Šolanje je pozneje nadaljevala v Celovcu, tam je pet let študirala petje, tri leta je tudi živela v Avstriji. Po zaključku študija fakultete ni zapustila, zdaj tam poučuje francosko fonetiko. In sicer v nemščini. »Naključje je hotelo, da je ravno ob mojem zaključku študija šla profesorica za francosko fonetiko v pokoj. Prevzela sem njeno mesto,« pove. Tako je Maša razpeta med rodno Notranjsko in Celovcem, kamor se čez Ljubelj odpelje najmanj enkrat na mesec, drugače pa poučuje kar prek spleta. Zaključen študij v Celovcu je Maši v Sloveniji prinesel poklicno kvalifikacijo, ki ji daje možnost poučevanja v glasbeni šoli, če bi se za to odločila.

V francoščino se je Maša zaljubila po naključju. »Ko sem se vpisala na Škofijsko klasično gimnazijo, sem se želela kot drugega tujega jezika učiti italijanščine, a ta ni bila na voljo. Potem sem izbrala francoščino. V drugem letniku mi je bila tako všeč, da sem začela zbirati vse, kar je bilo v francoščini: razne letake, misli ipd.« V četrtem letniku gimnazije je Francijo prvič obiskala, v času študija pa je v Franciji preživela eno študijsko leto. Nekateri Francozi so bili zaradi njenega znanja in izgovorjave francoščine prepričani, da je rojena Francozinja.

Z glasbo je sogovornica povezana že od nekdaj, v prvem razredu je začela peti v pevskem zboru. Njen oče je igral trobento in kitaro, stara mama in nona sta peli v zborih, mama pa že od nekdaj rada posluša klasično glasbo. Z mamo zdaj skupaj prepevata v Komornem zboru Fran Gerbič. Maša je obiskovala glasbeno šolo in igrala violončelo ter si kot otrok želela postati pevkica. Ko je obiskovala zadnji razred osnovne šole, se je odzvala vabilu na poletni zborovski projekt, ki je potekal na Škofijski gimnaziji v Ljubljani. Tam je spoznala dirigente, pod taktirko katerih je pela tudi pozneje, kot dijakinja te šole. »Škofijska gimnazija daje velik poudarek zborom. V srednji šoli smo šli z zborom na turnejo na Švedsko. Tam obstaja srednja šola za poklic zborovski pevec,« pove. Doma ima Maša sobo, namenjeno instrumentom in glasbenemu ustvarjanju. »Harmonika, kitaro, violončelo, looper ... Vse to mi omogoča igranje z zvoki,« pove. Medtem ko je študirala v Ljubljani, je začela peti v Akademskem pevskem zboru Tone Tomšič, kjer je spoznala **Jasno Žitnik**, ki je umetniška vodja pri Jazzvi – akapela skupini, katere repertoar sestavljajo pesmi iz najrazličnejših žanrov; od popa,

roka in džeza do aranžmajev ljudskih pesmi itd. Maša je tako leta 2012 postala del Jazzve in v njej prepevala do leta 2016, ko je sicer uradno z Jazzvo prenehala nastopati, a kadar kateri od njenih stalnih članov manjka, se ji še vedno pridruži. Z Jazzvo je nastopila tudi v šovu Slovenija ima talent. Sedem let je bila članica ženskega kvarteta Gallina. Zadnja tri leta pa ni manjkala na festivalu Plavajoči grad.

V domači občini je Maša aktivna tudi v Kulturnem društvu Menišija. Letos je scenarij in režijo za osrednjo prireditev ob slovenskem kulturnem prazniku v Kulturnem domu Cerknica, ki jo je zaznamovala 140. obletnica rojstva

slikarja Maksima Gasparija, v duetu z **Ano Obreza** pripravila prav Maša Simčič. V okviru tega je uglasbila pesem Maksima Gasparija.

Maša ima sicer tudi kar nekaj svojih pesmi. Ko je leta 2012 pela v bendu Pastichon, je za zgoščenko Kratko ampak sladko prispevala več kot polovico pesmi. Sodelovala je tudi pri pisanju besedila za pesem Želja, ki je leta 2016 tekmovala na festivalu Melodije morja in sonca. Maša je takrat stala na odru tudi kot backvokalistka.

Čeprav ima glasbo in jezike rada, so ji najljubša turistična vodenja. V različnih jezikih. Letos oktobra je denimo vozila Francoze po Sloveniji in jim tudi zapela. V Sloveniji je namreč pomanjkanje turističnih vodnikov z licenco, ki obvladajo francoščino, zato je zanje vedno veliko dela. Preden je začela voditi po Sloveniji, je vodila po Ljubljani, kjer je leta 2015 pridobila tudi licenco. Čeprav se nemščine nikoli ni uradno učila, pa je že v času študija v Ljubljani turiste vodila tudi v tem jeziku. »Ne vem, kako, ampak uspelo mi je že prvič,« pove.

Trenutno Maša poleg **Sare Smaič** dela v Večgeneracijskem družinskem centru Cerknica. Pomaga osnovnošolcem v Centru za mlade Petka Cerknica, izvaja tečaje različnih jezikov, pa tudi tečaje računalništva in uporabe pametnega telefona.

Maša rada potuje, letos je obiskala dva prijatelja Afričana. Eden od njiju ustanavlja kliniko in kamp ob jezeru Bunyonyi, drugi pa je ravnatelj šole. Včasih se Maša spogleduje z mislijo, da bi se vrnila v Afriko za dlje časa in tam poučevala angleščino. V prostem času rada vrtnari, gre na Slivnico, peče razne sladke dobrote. V veselje ji je bilo letošnje avgustovsko plavanje v Cerkniskem jezeru. Enkrat tedensko pleše v Ljubljani, prek aplikacije Duolingo se uči češčine in drugih jezikov. Razmišlja, da bi iznašla nov poklic – pevec turistični vodnik. Veseli jo, da je doma ravno na Cerkniskem, ki ima po njenem mnenju zelo velik turistični potencial in se ga splača razvijati.

Še eno uspešno leto v VGC Cerknica

✉ Sara Smaič 📷 Arhiv VGC

Tudi v Večgeneracijskem centru Cerknica (VGC) se pripravljamo na veseli december in zaključek leta. Zelo smo zadovoljni s tečaji, srečanji in dogodki, ki smo jih uspešno izvedli v sodelovanju s posamezniki, organizacijami in združenji v lokalnem okolju in širše. Pohvalimo se lahko, da redni tedenski urnik VGC zajema kar 17 dejavnosti, kar je največ od našega obstoja. V letu 2023 so bili dobro obiskani tudi enkratni dogodki, ki jih pripravljamo glede na želje in potrebe, zaznane med občani. Tako bo zadnja letošnja delavnica ustvarjalne narave, saj bomo na njej risali mandale na skodelice. Potekala bo v petek, 8. decembra, ob 17.00. Obvezne so prijave, saj bo v skupini lahko le osem odraslih, mesta pa se že hitro polnijo. Ob večjem interesu lahko delavnico tudi ponovimo. Pred prazniki, 22. decembra, ob 17.00 se bomo z našimi udeleženci in izvajalci dejavnosti družili ob čaju in prigrizkih. Vabljeni, da se nam pridružite. V prihodnjem letu si želimo še več soustvarjanja programa z lokalnimi prebivalci, zato vas vljudno vabimo, da nam svoje predloge in želje sporočite na naš e-naslov druzinski.center.cerknica@gmail.com. Vsem, ki soustvarjate naš program, se na tem mestu iskreno zahvaljujemo, saj brez vas naše delo ne bi bilo tako kakovostno in raznovrstno. Občanom želimo uspešen začetek novega leta in upamo, da se vidimo v VGC tudi v letu 2024! ■

Ob svetovnem dnevu spomina na žrtve prometnih nesreč

🌐 www.cerknica.si 📷 Ljubo Vukelič

Zavod Varna pot pod okriljem organizacije Združenih narodov, Svetovne zdravstvene organizacije in Evropskega združenja žrtev prometnih nesreč že od leta 2007 obeležuje in organizira dejavnosti ob svetovnem dnevu spomina na žrtve prometnih nesreč. Tretjo nedeljo v novembru se spomnimo vseh umrlih in poškodovanih v prometnih nesrečah.

V soboto, 18. novembra, se jim je skupaj s člani Združenja šoferjev in avtomehaničnikov (ZŠAM) Cerknica in učenci Osnovne šole Notranjski odred Cerknica poklonil tudi podžupan občine Cerknica **Domen Petan**, ki bi si želel, da dneva spomina na žrtve prometnih nesreč sploh ne bi bilo treba obeleževati, ker žrtev sploh ne bi bilo. Zahvalil se je ZŠAM Cerknica in predsedniku **Franciju Lužarju** za organizacijo dogodka in pomembno sporočilo, da za varnost v prometu lahko največ naredimo sami. »Pomembno je, da se v prometu obnašamo odgovorno in predvsem strpno do vseh udeležencev. S povečevanjem gostote prometa pa se moramo zavedati, da moramo na nivoju države in občine poskrbeti za nadgradnjo prometne infrastrukture in s tem za večjo varnost vseh nas,« je v nagovoru poudaril podžupan.

Otroci so pripravili kratek kulturni program, udeleženci pa so skupaj prižgali tudi svečke v spomin umrlim. ■

peta dimenzija

Sonaravno načrtovanje za zdravo bivanje

Za vas načrtujemo vse vrste stavb in gospodarskih objektov, urejamo legalizacije, ter vodimo vse vrste upravnih postopkov, potrebnih za ureditev pravnega statusa vaše nepremičnine.

več informacij na www.petadimenzija.si
studio.petadimenzija@gmail.com, 041 961 684

MONOGRAFIJA MAKSIM GASPARI

300 strani in 950 raznih slik prikazuje umetnikovo življenje in delo. Format: 28×23×3,5 cm. Trda vezava. Napredni tisk.

58 EUR
+ poština

Naročilo knjige:
www.zibka.si
031 204 460

Knjiga je lepo darilo nekemu, ki ga cenite.
GASPARIJEVE NARODNE JASLICE • RAZGLEDNICE • HIŠNI BLAGOSLOV

Dejavnosti Mikološkega društva Notranjske

✉ Marko Cvetko 📷 Matej Frančeskin

Člani Mikološkega društva Notranjske pod vodstvom determinatorjev društva v skladu z letnim načrtom vsako prvo soboto v mesecu izvajamo vodena nabiranja gob, na katerih smo opazili, da se je pestro vremensko dogajanje v letu 2023 odrazilo tudi na rasti gob. Nekatere vrste gob so se glede na izkušnje gobarjev pojavljale prej, nekatere pa pozneje, kot je to običajno. Navkljub muhastemu vremenu smo v drugi polovici leta uspešno pripravili pet gobarskih razstav. Na razstavah so imeli obiskovalci priložnost spoznati od 150 do 330 različnih gob. Tudi otrokom iz cerkniške in begunjske šole smo predstavili dejavnosti društva. Mikološko društvo Notranjske, ki letos praznuje okroglih 40 let obstoja, uspešno predaja gobarskim navdušencem informacije o užitnih, neužitnih in strupenih gobah, kar je tudi njegovo temeljno poslanstvo. Gobarske razstave, ki so bile na ogled v Begunjah pri Cerknici in Cerknici, je deloma financirala tudi Občina Cerknica. ■

Stojan Stražiščar: Odsev poti

✉ Marija Hribar 📷 Ljubo Vukelič

V Knjižnici Jožeta Udoviča Cerknica je bila novembra predstavljena knjiga *Odsev poti*, ki jo je napisal domačin iz Begunij pri Cerknici **Stojan Stražiščar**. Kot je v uvodu povedala njegova hčerka **Tanja**, ki je večer tudi vodila, je knjiga plod večletnega truda, v njej so zapisane življenjske izkušnje in modrosti. V knjigi lahko preberemo mnogo poglobljenih misli, napotkov za življenje, generalni napotek je, »da mora biti vsak srečen tam, kjer je, in s tistim, kar ima«. Je pa tako z zapisanim: najbolj je to obvezujoče za tistega, ki zapiše. S Stojanovimi besedami: »Moja preteklost ni več življenjepis, je priročnik, ki ga moram pogosto vzeti v roke, odpreti in deliti. Zjutraj, ko vstanem, imam vedno na voljo dvoje: Ali sem dobro ali slabo.« Knjiga je tudi plod ljubezni do življenja, soočanja s samim seboj, s padci in vzponi, je pogled v človekovo vztrajnost, delo in odpuščanje. Knjigo je lično oblikoval **David Sedeljšak**. Posnetek predstavitve si lahko ogledate na spletni strani www.kjuc.si. ■

**Odkrijte eleganco in zanesljivost:
kaminske peči Lokaterm -
vaša pot do toplote in varnosti**

LOKATERM

Kaminske peči Lokaterm so plod slovenskega razvojnega znanja, proizvedene v Creini. Ustvarjajo udobje bivanja mnogim uporabnikom širom Evrope, Skandinavije in Velike Britanije. Če iščete kvalitetno ogrevanje, ki združuje estetiko, varnost in trajnost, ste z nami na pravi poti.

- Najvišja kvaliteta
- Varnost na prvem mestu
- Slovenski ponos
- Nevturalen ogljični odtis
- Neodvisnost od električne energije

**VALVASOR
KAMEN**

VINTGAR 120 A

**KRPAN
KERAMIKA 160**

TINJAN KAMEN

**ŠTEDILNIKI
ALFA PLAM**

**ZAKAJ IZBRATI
KAMINSKE PEČI LOKATERM:**

- Estetska dovršenost
- Enostavna uporaba
- Dolgoročna investicija

CREINA

Mirka Vadnova 8, 4000 Kranj

www.lokaterm.com

E: trgovina@creina.si

T: 04/ 20 13 350

VISOKI JESENSKI POPUSTI

Letovanje VDC Postojna 2023

☞ Tomaž Antončič ☞ Arhiv VDC

Tudi letos smo se fantje in dekleta iz obeh enot Varstveno-delovnega centra (VDC) Postojna odpravili na letovanje v Izolo. Od 16. do 19. oktobra smo bivali v Hotelu Delfin. V ponedeljek zjutraj smo se z avtobusom odpeljali izpred enote VDC v Cerknici, se ustavili v Postojni, pobrali še tamkajšnje prijatelje ter šli skupaj v Izolo, kjer smo se kopali, dobro jedli, se sprehajali, plesali in še bi lahko naštevali. Polni vtisov in s prijetnimi občutki smo se vrnili domov.

Glavna pohvala gre naši vodji letovanja **Petri Poljšak** in vsem ostalim zaposlenim, ki so nas spremljali na letovanju. Zahvaliti se moramo tudi županu občine Cerknica **Marku Rugarju** in županu občine Loška dolina **Matjažu Antončiču**, saj sta nas obe občini finančno podprli pri izpeljavi letovanja. ■

Maistrov večer z mag. Milanom Lovrenčičem

☞ Karmen Petrič ☞ Ljubo Vukelič

Člani odbora Notranjskega domoljubnega društva general Maister (NDDGM) Unec so se odločili, da ponovno obudijo Maistrove večere, ki jih je pred leti začel pokojni **Bogdan Urbar** in so bili ena od prepoznavnih dejavnosti društva. V goste so 17. novembra povabili nekdanjega dolgoletnega predsednika Zveze društev general Maister (ZDGM) in ustanovitelja več društev po Sloveniji **mag. Milana Lovrenčiča**. Pogovor z gostom je vodil član Upravnega odbora NDDGM **Mitja Fajdiga**, ki se je pri vodenju pogovora oprl na podatke iz knjige Samorastnik iz Prlekije, avtobiografskega dela Milana Lovrenčiča. Program so s pevskim nastopom obogatili Dragonarji generala Maistra. Zanimivega večera se je udeležila tudi predsednica ZDGM **mag. Lučka Lazarev Šerbec**. Po pogovoru so se obiskovalci in gostje zadržali na druženju ob slaščicah, ki so jih pripravile članice NDDGM Unec. ■

ZAPOS LUJEMO

V prijetno delovno okolje vabimo novega sodelavca

OPERATERJA NA CNC IN LASER STROJIH M/Ž

Delo je odgovorno in dinamično, plačilo pa stimulatívno.

Za kakršnokoli vprašanje pokličí na telefon 01 709 78 10 ali piši info@ttn.si.

ttn NADGRADNJE d.o.o.

Martinovanje na Kmetiji Malovščevo

☞ Boža Vesel ☞ Marija Španić

Pod Vitovsko goro, ob vznožju pobočja Trnovske planote, se razprostira vas Vitovlje, kamor smo se člani Društva upokojencev Rakek z avtobusom 14. novembra odpravili na martinovanje. Na domačiji Malovščevo že deveta generacija ohranja ljubezen do zemlje in njihove pridne roke še danes obdelujejo rodovitno zemljo. Gospodar nam je prijazno razkazal svojo vinsko klet, v kateri zorijo odlična vina, ki smo jih imeli priložnost okusiti. Ugodna lega omogoča pridelavo izvrstnih vin, tako belih kot rdečih. Še posebej so Vitovci ponosni na Vitovsko grganjo, ki je avtohtona slovenska sorta vinske trte. V prijetnem domačem ambientu so nam postregli okusno večerjo. Za glasbo naše mladosti, ob kateri smo se tudi zavrteli, je skrbel glasbenik **Oliver**. Zadovoljni in dobre volje smo se pozno zvečer vrnili domov. ■

Pravljичni pohod z lučkami na Stražnik

☞ Barbara Šivec ☞ Arhiv TD Rakek

Turistično društvo (TD) Rakek v petek, 15. decembra, vabi na pravljичni pohod z lučkami na Stražnik. Priporočamo, da s seboj prinesete primerna svetila (naglavne lučke), ki nam bodo omogočila varnejšo pot. Dobimo se namreč ob 18.00, ko je v zimskem času že trdna tema. Izhodišče našega pohoda je železniška postaja na Rakeku, od koder se bomo podali na Stražnik – 646 metrov visok hrib med Rakekom in Zelšami. Na poti bodo pohodnike spremljali vodniki TD Rakek.

Doživite naravo s pomočjo čutov, pot pa vam bodo osvetljevale le luna in lučke, kar bo še posebej čarobno, če bo pot odeta v snežno odejo.

Toplo vabljeni, udeležba na pohodu je brezplačna. Tudi tokrat bo poskrbljeno za prijetno druženje. ■

Akcijska praznična ponudba v diskontu Pivka Marof

Dobra izbira. Brez duoma.

PIŠČANČJI FILE STEGEN, postrežno	7,39	6,99 €/kg - 5%
PIŠČANČJE PERUTI, postrežno	5,49	4,99 €/kg - 9%
PIŠČANČJA NABODALA, postrežno	9,49	8,89 €/kg - 6%
SVEŽ PIŠČANEC, postrežno	4,19	3,79 €/kg - 10%
PIŠČANČJI ZREZKI, 400 g	3,69	3,25 €/kos - 12%
PIŠČ. HOT DOG HRENOVKE, 400 g	2,39	1,99 €/kos - 17%

TUNINA PAŠTETA CLASSIC, 95 g ~~1,25~~ **0,99 €/kos - 21%**

Akcija velja od 29. 11. 2023 do 10. 01. 2024.
v Diskontu Marof, Cesta 4. maja 1a, Cerknica.

Sveže pečeno

Vsak dan
sveže pečen
piščanec.

Pršu je, pršu sveti Martin

✉ Sandra Pirc 📷 Katja Opeka

Martinovanje ob kozarčku rujnega in izbrani kulinariki je slovenska tradicija, ki veliko pomeni tudi stanovalcem DEOS, Centra starejših Cerknica. Tako smo se zbrali z lepim namenom, da pripravimo vse potrebno, kar bo pripomoglo k prazniku. Iz kuhinje je najprej zadišalo po odličnem domačem pecivu, hišnika sta veselo stiskala domača jabolka, za dobro glasbeno podlago ter uvodni program martinovanja pa so s skupnimi močmi poskrbeli ekonom **Janoš**, ki je zaigral na harmoniko, in pevci domačega pevskega zbora Jezerski biseri pod vodstvom animatorke **Gordane**.

Ob prepevanju, plesu, pokušanju žlahtne kapljice in sladkanju z domačimi dobrotami smo tako skupaj s stanovalci preživeli živahno praznično dopoldne ter se veselili vsega dobrega. Ugotovili smo, da nas tovrstni veseli dogodki in skupno druženje še posebej bogatijo. ■

Pohod ob izviroh Cerkniškega jezera

✉ Boža Vesel 📷 Olga Smodila

Članice in člani Društva upokoencev Rakek smo se 24. oktobra podali na pohod v bližnjo okolico. Ni nam bilo treba daleč, da bi videli svetovno čudo – Cerkniško jezero, ki izginja in se vedno znova pojavlja. Z avtomobili smo se zapeljali do Gorenjega Jezera in parkirali ob opazovalnici ptic Malenšče, tik ob vodotoku Stržen. Sprehodili smo se po krožni tematski poti izvirov, po obrobju Cerkniškega polja, kjer privrejo kraške podzemne vode z Loškega polja in Javornikov. Ob poti so nas spremljale table z zanimivimi informacijami o posameznih delih poti, rastlinah in živalih, ki jih lahko opazovalec vidi. Kar štirinajst kristalnih izvirov vode polni Cerkniško jezero. Večina izvirov je bila suha, le modrozelen tolmun z imenom Cemun je bil dejaven. Napovedane padavine so na srečo zamujale in naš pohod smo zaključili še pred dežjem. ■

“rock postojna.”

1.12.23 ob 19ih

Potovanje skozi desetletja
postojnske rock glasbe
NOTRANJSKI MUZEJ POSTOJNA

Koledar odvoza odpadkov 2024

JANUAR	PONEDELJEK		TOREK		SREDA			ČETRTEK		PETEK			SOB	NED
	1	E1	2	E2	3	E1	E3	4	E4	5	B	E2/1	6	7
8	M1	E2/2	9	M2	10	M3	11	M4	12		ME5	13	14	
15	E1		16	E2	17	E3	18	E4	19	B		20	21	
22	M1		23	M2	24	M3	25	M4	26		ME5	27	28	
29	E1		30	E2	31	E3								

FEBRUAR	PONEDELJEK		TOREK		SREDA			ČETRTEK		PETEK			SOB	NED
								1	E4	2	B		3	4
5	M1	6	M2	7	M3	8	M4	9	M4	ME5	10	11		
12	E1	13	E2	14	E3	15	E4	16	B		17	18		
19	M1	20	M2	21	M3	22	M4	23		ME5	24	25		
26	E1	27	E2	28	E3	29	E4							

MAREC	PONEDELJEK		TOREK		SREDA			ČETRTEK		PETEK			SOB	NED
									1	B		2	3	
4	M1	5	M2	6	M3	7	M4	8		ME5	9	10		
11	E1	12	E2	13	E3	14	E4	15	B		16	17		
18	M1	19	M2	20	M3	21	M4	22		ME5	23	24		
25	E1	26	E2	27	E3	28	E4	29	B		30	31		

APRIL	PONEDELJEK		TOREK		SREDA			ČETRTEK		PETEK			SOB	NED
	1	M1	2	M1/1	M2	3	M1/2	M3	4	M4	5	B	ME5	6
8	E1	9	E2	10	E3	11	E4	12	B		13	14		
15	M1	16	M2	17	M3	18	M4	19	B	ME5	20	21		
22	E1	23	E2	24	E3	25	E4	26	B		27	28		
29	M1	30	M2	M3										

MAJ	PONEDELJEK		TOREK		SREDA			ČETRTEK		PETEK			SOB	NED
						1	M3	2	M4	3	M4/1	B/ME5	4	5
6	E1	M4/2	7	E2	8	E3	9	E4	10	B		11	12	
13	M1	14	M2	15	M3	16	M4	17	B	ME5	18	19		
20	E1	21	E2	22	E3	23	E4	24	B		25	26		
27	M1	28	M2	29	M3	30	M3	31	B	ME5				

JUNIJ	PONEDELJEK		TOREK		SREDA			ČETRTEK		PETEK			SOB	NED
												1	2	
3	E1	4	E2	5	E3	6	E4	7	B		8	9		
10	M1	11	M2	12	M3	13	M4	14	B	ME5	15	16		
17	E1	18	E2	19	E3	20	E4	21	B		22	23		
24	M1	25	M2	26	M2	M3	27	M4	28	B	ME5	29	30	

B BIO ODPADKI (Cerknica, Rakek, Stari trg in Lož)

M MEŠANI KOMUNALNI ODPADKI (ostanek odpadkov po ločevanju)

E MEŠANA EMBALAŽA (plastična, kovinska in sestavljena)

ME MEŠANI KOMUNALNI ODPADKI in MEŠANA EMBALAŽA

PRAZNIKI

PODROČJA POBIRANJA:

- Begunje pri Cerknici, Brezje, Cerknica, Dolenja vas, Dolenje Jezero, Selšček, Topol pri Begunjah, Rakov Škocjan
- Babna Polica, Babno Polje, Bločice, Bloška Polica, Dane, Gorenje Jezero, Iga vas, Klance, Knežja Njiva, Kozarišče, Laze pri Gorenjem Jezeru, Lož, Markovec, Nadlesk, Otok, Podcerkev, Podgora pri Ložu, Podlož, Pudob, Stari trg pri Ložu, Šmarata, Viševsek, Vrh, Vrhnika pri Ložu
- Beč, Bečaje, Bezuljak, Cajnarje, Čohovo, Dobec, Dolenje Otave, Gorenje Otave, Goričice, Hribljane, Hruškarje, Jeršiče, Korošče, Koščake, Kožljek, Kremenca, Kruščice, Kržišče, Lešnjake, Lipsenj, Mahneti, Milava, Osredek, Otonica, Pikovnik, Pirmane, Podslivnica, Ponikve, Ravne, Reparje, Rudolfovo, Slugovo, Stražišče, Sveti Vid, Štrukljeva vas, Tavžlje, Zahrib, Zala, Žerovnica, Župeno
- Grahovo, Ivanje selo, Martinjak, Podskrajnik, Rakek, Slivice, Unec, Zelše
- Dolenje Poljane, Gora, Kranjče, Sveta Ana pri Ložu

JULIJ	PONEDELJEK		TOREK		SREDA		ČETRTEK		PETEK		SOB	NED	
	1	E1	2	E2	3	E3	4	E4	5	B		6	7
	8	M1	9	M2	10	M3	11	M4	12	B	ME5	13	14
	15	E1	16	E2	17	E3	18	E4	19	B		20	21
	22	M1	23	M2	24	M3	25	M4	26	B	ME5	27	28
	29	E1	30	E2	31	E3							

AVGUST	PONEDELJEK		TOREK		SREDA		ČETRTEK		PETEK		SOB	NED		
								1	E4	2	B		3	4
	5	M1	6	M2	7	M3	8	M4	9	B	ME5	10	11	
	12	E1	13	E2	14	E3	E4	15	E4	16	B		17	18
	19	M1	20	M2	21	M3	22	M4	23	B	ME5	24	25	
	26	E1	27	E2	28	E3	29	E4	30	B		31		

SEPTEMBER	PONEDELJEK		TOREK		SREDA		ČETRTEK		PETEK		SOB	NED	
												1	
	2	M1	3	M2	4	M3	5	M4	6	B	ME5	7	8
	9	E1	10	E2	11	E3	12	E4	13	B		14	15
	16	M1	17	M2	18	M3	19	M4	20	B	ME5	21	22
	23	E1	24	E2	25	E3	26	E4	27	B		28	29
30	M1												

OKTOBER	PONEDELJEK		TOREK		SREDA		ČETRTEK		PETEK		SOB	NED	
			1	M2	2	M3	3	M4	4	B	ME5	5	6
	7	E1	8	E2	9	E3	10	E4	11	B		12	13
	14	M1	15	M2	16	M3	17	M4	18	B	ME5	19	20
	21	E1	22	E2	23	E3	24	E4	25	B		26	27
	28	M1	29	M2	30	M3	M4	31	M4				

NOVEMBER	PONEDELJEK		TOREK		SREDA		ČETRTEK		PETEK		SOB	NED		
									1	ME5	2	3		
	4	E1	ME5	5	E2	6	E3	7	E4	8	B		9	10
	11	M1		12	M2	13	M3	14	M4	15		ME5	16	17
	18	E1		19	E2	20	E3	21	E4	22	B		23	24
	25	M1		26	M2	27	M3	28	M4	29		ME5	30	

DECEMBER	PONEDELJEK		TOREK		SREDA		ČETRTEK		PETEK		SOB	NED	
												1	
	2	E1	3	E2	4	E3	5	E4	6	B		6	8
	9	M1	10	M2	11	M3	12	M4	13		ME5	13	15
	16	E1	17	E2	18	E3	19	E4	20	B		20	22
	23	M1	24	M2	M3	25	M3	26	M4	27	M4	ME5	27
30	E1	31	E2	E3									

ODVOZ ODPADKOV V ČASU PRAZNIKOV:			
Praznik	Ni odvoza	Področje	Nadomestni odvoz
Novo leto	Ponedeljek, 1. 1. 2024	E1	3. 1. 2024
Novo leto	Torek, 2. 1. 2024	E2	5. 1. 2024 in 8. 1. 2024
Prešernov dan	Četrtek, 8. 2. 2024	M4	9. 2. 2024
Velikonočni ponedeljek	Ponedeljek, 1. 4. 2024	M1	2. 4. 2024 in 3. 4. 2024
Praznik dela	Sreda, 1. 5. 2024	M3	30. 4. 2024
Praznik dela	Četrtek, 2. 5. 2024	M4	3. 5. 2024 in 6. 5. 2024
Dan državnosti	Torek, 25. 6. 2024	M2	26. 6. 2024
Marijino vnebovzetje	Četrtek, 15. 8. 2024	M4	14. 8. 2024
Dan reformacije	Četrtek, 31. 10. 2024	M4	30. 10. 2024
Dan spomina na mrtve	Petek, 1. 11. 2024	ME5	4. 11. 2024
Božič	Sreda, 25. 12. 2024	M3	24. 12. 2024
Dan samostojnosti in enotnosti	Četrtek, 26. 12. 2024	M4	27. 12. 2024
Novo leto	Sreda, 1. 1. 2025	E3	31. 12. 2024

ZBIRNI CENTER CERKNICA:

- ponedeljek: zaprto
- torek: v poletnem času od 10.00 do 18.00, v zimskem času od 10.00 do 17.00
- sreda, četrtek, petek od 8.00 do 15.00
- sobota: od 8.00 do 12.00
- nedelja in prazniki: zaprto

ZBIRNI CENTER STARI TRG PRI LOŽU:

- torek: od 8.00 do 14.00
- četrtek: v poletnem času od 12.00 do 18.00, v zimskem času od 11.00 do 17.00
- Vsaka prva in tretja sobota v mesecu, v poletnem času od 8.00 do 12.00
- nedelja in prazniki: zaprto

* Zimski in poletni čas sta ločena s premikom ure na poletni oziroma zimski čas.

Avtorica: **Marija Hribar**

Osnovna šola Cajnarje (1932–1962), 2. del

Pouk se je po 2. svetovni vojni v osnovni šoli Cajnarje začel 1. novembra 1945 v hiši Alojzija Žnidaršiča na Kruščem, potem se je šola preselila v vas Hruškarje in na koncu v stavbo Kmetijske zadruga (KZ) Cajnarje. Šola se je odlikovala po visokem obisku ter motiviranosti učencev.

Šolske stavbe, učila

Kot je v šolsko kroniko zapisala takratna učiteljica **Alenka Kačič**, »prejšnji šolski prostor pri Cajnarjih št. 2 ni odgovarjal higienskim razmeram zaradi možnosti okužbe s tuberkulozo«, zato so šolo preselili. Tudi prostori na Kruščem, ki so spadali pod upravo narodne imovine, so bili neustrezni, prav tako šolska oprema, šola je bila na skrajnem robu šolskega okoliša. Zapisano je, da bodo novo šolsko zgradbo začeli graditi leta 1949. Pouk je na Kruščem potekal »do 1. junija 1952, potem pa v privatni hiši Gregorja Urbasa pri Hruškarjih (sl. 1). Tako se je šola preselila s skrajnega roba v središče šolskega okoliša.« Šoli so namenili več prostorov za učilnico, pisarno ter prostor, ki je bil prvotno »spalnica«. V šolskem letu 1954/55 je zabeleženo, »da se je dokončno rešilo vprašanje gradnje. Odkupili smo zemljišče in naročili izdelavo načrta za šolo, ki bo še to leto dokončan.« Šolsko sobo so opremili z novim pohištvom, nabavili so nove peči za šolsko sobo in učiteljevo stanovanje ter učila: radijski sprejemnik, mikroskop, zbirko škropiv, modele cepljenja, orodja za ročno delo. V šolskem letu 1955/56 je bil dokončno izdelan načrt za gradnjo nove šole, stal je 240.000 dinarjev. Gradnje pa niso mogli začeti, ker ni bilo finančnih sredstev. Nabavili so zemljevid Evrope, šolsko računalno in nagačenega kragulja. Občinski ljudski odbor (ObLO) Cerknica jim je podaril orodje za ročno delo, ObLO Ljubljana pa zemljevid Slovenije.

Šola je bila povezana z dogajanjem v KZ Cajnarje, ki se je združila s KZ Žilce; ta je s tem pridobila tudi cajnarsko administrativno osebje, upravo. Učiteljica **Alojzija Vidrih** je v šolsko kroniko za leto 1958/59 zapisala: »Obe šoli (Cajnarje in Žilce) nimata svojega lastnega poslopja. Za gradnjo ene kot druge ni sredstev. Če bo uprava KZ še v Žilcah, potem bo nujno, da se za šolo Žilce sezida novo poslopje, ker je šola sedaj v prostorih KZ, naši prostori pa bi bili v letos dograjeni stavbi (last ObLO in KZ). Če pa bi bila uprava KZ pri Cajnarjih,

Sl. 1: Osnovna šola Cajnarje je gostovala v vasi Hruškarje od junija 1952 do novembra 1960, Zgodovinski arhiv Ljubljana. (© ZAL)

potem bo nujno potrebno poslopje za našo šolo, šola Žilce pa bi še naprej gostovala v prostorih KZ. Gordijski voz. Kdo ga bo presekal, kako? Za zdaj ima šola pripravljen le prostor za gradnjo ter načrt, ki pa je ne ve se kje. Del šolskega prostora je že zasajen z drevesi. Najbrž pa bomo še nekaj časa gostovali kar v tej stavbi, ki je last Gregorja Urbasa (ki pa je nacionalizirana).« 28. novembra 1960 so bili v združnem domu Cajnarje (sl. 2) »izročeni svojemu namenu novi šolski prostori«.

Učiteljstvo

Na šolo je bil 26. oktobra 1945 za učitelja tečajnika pripravnika imenovan **Roman Gorjan**, 1. novembra 1945 pa učiteljica tečajnica pripravnica **Anica Meden**, ki pa je bila 10. decembra 1945 prestavljena k Svetemu Vidu. 8. decembra 1945 je bila na cajnarsko šolo premeščena in za začasno upraviteljico določena **Alenka Kačič**, ki je na šoli poučevala že pred drugo svetovno vojno. 28. maja 1946 je na šoli uspešno opravila praktični učiteljski izpit. V šolskem letu 1946/47 je prišlo do nekaterih sprememb, saj je bil **Roman Gorjan** prestavljen na osnovno šolo Sveti Duh na Blokah. Na njegovo mesto je prišla **Friderika Zupan**, ki je bila premeščena s šole v Bezuljaku. Alenka Kačič je bila marca 1948 imenovana za pomožno

Sl. 2: Stavba nekdanje KZ Cajnarje, v kateri je delovala šola od novembra 1960 do junija 1962, šolski prostori so bili na desni strani. (© MH)

prosvetno inštruktorico. Meseca maja 1948 bi morala oditi v Državno deško vzgajališče Smednik, vendar je premestitev odklonila in še nadalje poučevala na cajnarški šoli, avgusta pa je bila premeščena na sedemletko v Kobaridu. Za njo je bila z dekretom ministrstva prosvete imenovana učiteljica **Franja Sirnik**, ki je službo začela 2. septembra 1948. Premeščena je bila s sedemletke v Loškem Potoku. V šolskem letu 1952/53 je prišel **Ivan Vidrih**, ki je do 19. maja sam poučeval učence. Potem se mu je pridružil **Franč Turšič** ter prevzel višje razrede. Od meseca novembra 1953 do 10. oktobra 1954 je na šoli poučeval **Ivo Janež**. V času tržaške krize jeseni leta 1953 je bil učitelj Vidrih vpoklican na orožne vaje, zato ga je do 4. januarja 1954 nadomeščal **Anton Avsec**. Z dekretom ObLO v Postojni z dne 30. avgusta 1954 je bil za učitelja pri Cajnarjih imenovan **Zoltan Železen**, ki je bil premeščen z dvooddelčne šole na Banjšicah, okraj Gorica. Opravljal je tudi delo šolskega upravitelja. Za šolsko leto 1957/58 v šolski kroniki ni poročila. V šolskem letu 1958/59 je poučevala **Alojzija Vidrih**, razen od 10. do 24. septembra, ko jo je zaradi študijskega dopusta nadomeščala **Nežka Čepon**, učiteljica z Rakeka. Učiteljica Alojzija Vidrih je bila v šolskem letu 1960/61 na lastno željo premeščena na osnovno šolo Unec, za njo je prišel učitelj **Jože Godejša**, ki je prej poučeval na osnovni šoli Grahovo. V šolskem letu 1961/62 je na osnovni šoli Cajnarje poučeval **Ivan Godec**.

Učenci, pouk, obisk, uspeh

Leta 1945 na šoli ni bilo nikakršnih učnih načrtov. Ker sta bila oba učitelja tečajnika, načrta tudi nista mogla izdelati. Ko je za učiteljico prišla Alenka Kačič, sta oba razrednika izdelala enoten učni načrt za vse razrede. Ker učbenikov ni bilo, sta

uporabljala stare knjige in »prikrojevala snov v skladu z novimi zahtevami«. Učenci so pri slovenskem jeziku uporabljali mesečnika Ciciban in Pionir. Ker so bili otroci zaradi vojne tri leta brez pouka, so imeli velike težave tako z znanjem kot z disciplino, vendar so jih hitro premostili.

V šolskem letu 1946/47 je bilo v 1. oddelku (I. in II. razred) 24 otrok, ki jih je poučevala Alenka Kačič, v 2. oddelku (III., IV. in V. razred) pa je bilo 38 otrok, ki jih je poučeval Roman Gorjan. Višjih letnikov ni bilo, ker so bili učenci, ki bi bili prišli v pošte, zaradi vojne že prestari. V šolskem letu 1947/48 je prišlo do spremembe, saj je bila »šola reducirana v enooddelčno«. Tudi v šolskem letu 1950/51 je pouk potekal v dveh skupinah: v nižji so bili učenci I. in II. razreda, v višji pa od III. do VII. razreda. Šolski obisk je bil v tem letu prav dober, le v zimskem času so učenci manjkali, ker niso imeli obleke in obutve. Povprečni šolski obisk je bil 89,5-odstoten. Zaradi oblice snega februarja leta 1952 en teden ni bilo pouka, saj ga je »po višinskih predelih zapadlo od tri do pet metrov«. V šolskem letu 1955/56 so bili ob koncu šolskega leta štirje učenci odlični, devet prav dobrih, 16 dobrih in eden nezadosten. Pet učencev je bilo nagrajenih, osem pa pohvaljenih. Za šolsko leto 1958/59 je učiteljica Alojzija Vidrih zapisala, da je bil šolski program izveden le delno: »V celoti za I., II. in III. razred. V višjih razredih pa je težave povzročalo pomanjkanje učbenikov, ki pa jih je nadomestil mladinski tisk, predvsem Ciciban in Pionirski list.« Poudarila je tudi, da je delo zelo ovirala kombinacija ter da bi bil uspeh lahko boljši, če bi imel učitelj več časa za samoizobraževanje. V tem šolskem letu je bil obisk pouka kar 96,46-odstoten. Zadnji zapis v šolski kroniki je za leto 1960/61. Učitelj Jože Godejša je zabeležil, »da je delo na šoli s kombiniranim poukom

Sl. 3: Šolska kronika, hrani ZAL.

Sl. 4: Spričevalo učenke 1. razreda osnovne šole Cajnarje, šolsko leto 1945/46, hrani ZAL. (© MH)

Šolsko leto	Število vpisanih učencev
1945/46	64
1946/47	62
1947/48	45
1948/49	42
1949/50	39
1950/51	37
1951/52	32
1952/53	31
1953/54	35
1954/55	32
1955/56	30
1956/57	30
1957/58	?
1958/59	21
1959/60	26
1960/61	30

Vir: Šolska kronika osnovne šole Cajnarje (1945–1961)

Sl. 5: Spričevalo odlične učenke Nataše Vukičević za šolsko leto 1961/62. (© MH)

silno otežkočeno. Od učitelja zahteva mnogo priprav in iznajdljivosti. Kljub temu je pouk potekal normalno in uspeh je bil zadovoljiv.« Od 30 učencev jih je bilo v tem letu devet odličnih, šest prav dobrih, deset dobrih, en zadosten in štirje nezadostni. **Nataša Zakrajšek**, Reparje, se spominja prvega in drugega razreda v OŠ Cajnarje (sl. 5): »V prvem razredu me je poučeval Jože Godejša, v drugem pa Ivan Godec, ki je zatem odšel k vojakom. Pouk je potekal v dopoldanski in popoldanski skupini. Vsak četrtek smo imeli športni dan. V tretji razred sem že hodila v šolo v Begunje, vozil nas je avtobus.«

Praznovanja, izleti, pogozdovanje

Že v šolskem letu 1945/46 so učenci in učitelji organizirali ter izvedli več proslav, ob odprtju šole 29. oktobra 1945 z nagovorom učitelja Romana Gorjana, prav tako za Prešernov dan 8. februarja in 8. marca 1946 z nagovorom Alenke Kačič ter programom, ki so ga izvedli otroci. 19. marca 1946 so praznovali Titov in Stalinov god. 29. novembra 1946 so šli na Koščakov vrh in Otave, 21. marca 1946 pa na poučno ekskurzijo na Cerknisko jezero. Meseca junija 1946 je šel prvi oddelek na Stražišče, drugi pa na Bloke, kjer so si učenci ogledali letališče. Na praznovanju »novoletne jelke« 31. decembra 1948 so bili obdarjeni vsi učenci s pecivom, knjigami in šolskimi potrebščinami, najpotrebnejši tudi z obleko. Otroci višje skupine so pogozdovali maja 1949, posadili so 500 smrečic. Konec šolskega leta 1949 so odšli na izlet v Opatijo, kjer so učenci prvič videli morje in se vozili z ladjo. Septembra 1949 so obeležili »teden železnic«, saj so praznovali 100. obletnico njenega nastanka, »teden knjige«, v katerem so poudarjali pomen branja dobrih knjig in nabirali naročnike za mladinske liste, ter »teden matere in otroka«. V mesecu oktobru istega leta so zaznamovali »teden gasilstva«, »teden pogozdovanja«,

v katerem so pod nadzorstvom učiteljice posadili tisoč smrečic, meseca novembra pa »teden Rdečega križa« in »teden varčevanja«, v katerem so učencem razložili pomen varčevanja.

Konec maja in začetek junija 1950 so obeležili »protituberkulozni teden« in otrokom predstavili nevarno širjenje tuberkuloze ter jih opozarjali na red in snago. Maja 1950 je v Kulturnem domu v Novi vasi potekal kulturno-prosvetni tekmovalni nastop, ki so se ga udeležili pionirski odredi iz šol Cajnarje, Sveta Trojica, Sveti Duh in Nova vas. »Ker so vsi odredi brezhibno nastopili, ni bilo mogoče priznati zmage nobenemu odredu.« Oktobra 1950 so obeležili »teden tehnike« in »teden cest«, na katerem so opozarjali na pomembnost vzdrževanja cest.

Na Prešernov dan leta 1952 je prvič »zagorela električna luč v šoli«. 18. aprila 1952 je bila za učence kino predstava s poučnimi filmi o pridelovanju hmelja in lanu ter splavarjenju lesa na Švedskem, 16. maja so si učenci ogledali film Kekec v Cerknici, kar je bilo imenitno, saj večina od njih še nikoli ni videla zvočnega filma. 25. maja 1952 »se je pri Cajnarjih vršila velika proslava ob priliki otvoritve elektrifikacije. Zagorela je luč v 23 naseljih. Na proslavi je sodelovalo gledališče za Slov. Primorje z igro Naša kri.«

Leta 1953 je bil pred zaključkom šolskega leta organiziran dvodnevni izlet na Gorenjsko, ogledali so si tudi Ljubljano. Med šolskim letom so si učenci ogledali razne poučne filme: Predelovanje lanu, Lesna industrija, Izdelava svinčnikov, Peka kruha, Izdelava tračnic itd.

V šolskem letu 1953/54 so učenci v šolski sobi postavili zasilni oder, pionirska dramska skupina je nastopila z igrico Sreča. Tudi v tem šolskem letu so otroci šli na izlete: na Klin, k Svetemu Vidu in Sveti Trojici. V kroniko so zapisali, da daljših izletov ni možno organizirati, ker primanjkuje

Sl. 6: Učenci osnovne šole Cajnarje in učitelj Zoltan Železen na potovanju po domovini, šolsko leto 1955/56, hrani ZAL.

denarnih sredstev. 31. decembra 1954 so uprizorili igro Jelka žari v dveh predstavah; na popoldanski so bili obdarjeni predšolski in šolski otroci, na večerni pa starejši. Meseca maja so obiskali Postojno in Postojnsko jamo, junija pa Opatijo in Reko. Ob zaključku šolskega leta so s sodelovanjem mladine uprizorili igro Sestrin varuh v dveh predstavah, na željo občinstva so gostovali tudi pri Svetem Vidu.

Tudi 31. decembra 1955 so priredili »novoletno jelko« z igrico Novoletno darilo. Obiskal jih je dedek Mraz, ki je obdaril otroke. Za prvomajske praznike leta 1956 so pripravili kres na Okroglici, proslavo pa zaključili z rajanjem ob ognju.

Ob zaključku šolskega leta so se odpravili na daljše potovanje in si ogledali: Ljubljano, Maribor, Rogaško Slatino, Zagreb (sl. 6). Sredstva za izlet so učenci delno prispevali sami, delno pa so jih pridobili s skupnim delom (pogozdovanje, sekanje drv za šolo itd.).

Sl. 7: Učenci višje stopnje osnovne šole Cajnarje in učitelj Zoltan Železen, šolsko leto 1955/56, hrani ZAL.

Ob koncu šolskega leta 1957 so bili učenci nižje skupine v Postojnski jami, učenci višje pa na Rabu, kjer so obiskali pokopališče. »Tu so nekateri otroci videli grobove svojih očetov in vaščanov.«

V šolskem letu 1958/59 so učenci odšli na več krajših izletov: v Žilce (tekmovanja), v Otave (igre in veselje v naravi), na Rakitno (šahovsko tekmovanje), v Rakov Škocjan, na Cerknisko jezero, na Nanos, v Postojno (ogled muzeja), v Cerknico (ogled drevesnice, gospodinjska razstava). Za daljše izlete denarja ni bilo.

Pionirska in mladinska organizacija sta bili zelo aktivni. Mladinska je uprizorila Linhartovo veseloigro Županova Micka. Sami so izdelali kulise. Gostovali so tudi na Rakitni in Velikih Blokah. Višja skupina je obiskala Istro (Piran, Koper, Rovinj, Pula, Reka). Tudi v šolskem letu 1959/60 je bilo več proslav: ob začetku šolskega leta, 29. novembra, novo leto, 8. marec, 1. maj, 25. maj, zaključek šolskega leta. Učenci so si ogledali Iški Vintgar, Postojno (muzej, jama, grad), Idrijo (rudnik, muzej, grad, ribogojnica, slikarska razstava, čipkarska zadruga), Cerkno (ETA, mlekarna, partizanska bolnišnica Franja), Ljubljano (splošen ogled mesta, grad). Mladina je

pripravila in izvedla igro Ad acta. Pripravili so oder, izdelali kulise. Dobljeni denar so darovali za knjižnico KZ Žilce. V šolskem letu 1960/61 so obiskali sprevod dedka Mraza v Ljubljani, ogledali so si Postojnsko jamo in Opatijo. Posebej slovesno je bilo 28. novembra 1960, saj je šola dobila nove prostore v združenem domu. V novi dvorani so učenci pripravili proslavo. Nastopila je tudi folklorna skupina mlajših učencev, »ki so v lepih narodnih nošah izvajali narodne ples«.«

Materialna pomoč učencem, mlečna kuhinja

V šolskem letu 1945/46 je »ameriški RK 36 otrok obdaril s čevlji, 40 z zvezki, vse pa s šolsko lekarno. Pionirji z Bleda so poslali 40 zvezkov.« Rdeči križ je novembra 1946 »poslal volno, 7 dekljskih hlačk, 3 obleke, 1 plašč, 8 zobnih ščetk, 4 kose mila, 16 zvezkov in 58 svinčnikov, decembra 11 kg sladkorja, ki smo ga razdelili à ¼ kg. Februarja 1947 je poslal 5 suknjičev, 15 puloverjev in 10 parov čevljev, marca 5 l ribjega olja, ki so ga razdelili à ½ l. V okviru socialno zdravstvenega skrbstva so bile junija 1947 poslani štiri učenke v zdravstveno kolonijo v Predvor pri Kranju. Po šesttedenskem bivanju v koloniji, so se vrnile močno okrepljene.«

Mlečna kuhinja je začela delovati 3. januarja 1949. »Otroci so prejeli gorko malico: kakao, kruh in konzerve. Južino je prejelo 35 otrok.« V naslednjem šolskem letu je malico prejelo 25 otrok, prav toliko tudi v šolskem letu 1950/51. Učenci so dobivali kruh, sir, kavo ali kakav. Hrano so prejeli od socialnega skrbstva v Postojni v okviru MDF (Mednarodni dečji fond), ki je bil pod okriljem OZN. V šolskem letu 1951/52 ni bilo mogoče dobiti kuharice, zato je vse leto otrokom kuhala učiteljica Franja Sirmik. Tudi leta 1954 je delovala šolska mlečna kuhinja. »Vsi otroci so redno dobivali toplo ali mrzlo malico: maslo, mleko,

salamo, sir, marmelado in kruh – izmenoma.« **Lojzka Vidrih** je za leto 1960 zapisala, da so vsi učenci prejeli malico, ki so si jo pod nadzorstvom občinskega Rdečega križa pripravljali otroci sami, potem pa kuharica **Franca Pavlin** s Kremence.

Učiteljska, šolarska in ubožna knjižnica

V šolskem letu 1945/46 je učiteljska knjižnica štela 227 knjig, predvsem s pedagoškimi, političnimi, poučno-znanstvenimi in leposlovnimi vsebinami, šolarska knjižnica pa 83 knjig s poučno-znanstvenimi in leposlovnimi vsebinami ter 57 knjig za ubožne. V naslednjem šolskem letu so kupili 11 knjig za učiteljsko knjižnico in dve knjigi za šolarsko. »Iz podporne knjižnice je bilo odvzetih 18 začetnic, darovanih primorskim otrokom.« Učiteljska knjižnica je leta 1952 štela 295 knjig, šolarska 103, ubožna 60 knjig, leto pozneje pa je bilo 319 knjig v učiteljski knjižnici, število knjig v šolarski knjižnici je ostalo enako kot prejšnje leto.

Literatura in viri:

1. Šolska kronika Državne osnovne šole v Cajnarjih, 31. junij 1946 do 7. avgusta 1961
2. Nataša Zakrajšek, ustno, Reparje, 17. november 2023
3. Zgodovinski arhiv Ljubljana (ZAL)

Pregled dogodkov Gasparijevega leta

Hitro mineva leto, ki je bilo v naši občini v veliki meri kulturno namenjeno našemu rojaku Maksimu Gaspariju (1883–1980). Vesel sem, da se je Občina Cerknica na mojo pobudo, da posvetimo leto 2023 slikarju Gaspariju, pomembno odzvala, za kar se ji iskreno zahvaljujem.

Zvrstili so se številne prireditve in dogodki v društvih, ustanovah in zavodih v naši občini in širše v Sloveniji – hvala vsem. Vse dogodke in odlomke iz monografije Maksim Gaspari »Iz naroda za narod« pa ste bralci skozi vse leto spremljali v rubriki Gasparijevo leto v časopisu Slivniški pogledi, za kar se uredništvu lepo zahvaljujem.

Že naslednje leto – 2024 – bo v mesecu oktobru prav tako na mojo pobudo v Slovenskem etnografskem muzeju v Ljubljani pregledna razstava o slikarju Maksimu Gaspariju, v okviru katere bo umetnik poleg svojega umetniškega opusa tudi strokovno ovrednoten kot veren

narodopisec. Ob tej priložnosti že sedaj bralce Slivniških pogledov vabim na razstavo. Ob vseh teh dogodkih pa gre tudi za promocijo občine Cerknica.

Naslednje leto je na nacionalni ravni posvečeno še enemu velikemu rodoljubu, generalu Rudolfu Maistru. Gaspari in Maister sta bila velika prijatelja, na kar nakazujejo pisni dokumenti, kako sta sodelovala pri koroškem plebiscitu. Gaspari je Maistra tudi upodabljal in za njega naslikal diplomo, ki jo je mesto Kamnik Maistru kot zaslužnemu meščanu podelilo leta 1924 ob 50. obletnici rojstva. Slava **Gaspariju in Maistru**.

Maksim Gaspari, avtoportret, olje, 1905 (© Robert Kužnik)

2023 – kulturni dogodki

- 12. januar–11. februar: predavanje in razstava Maksim Gaspari, Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica.
- 26. januar: predstavitev monografije Maksim Gaspari ob 140. obletnici rojstva v Kulturnem domu (KD) Cerknica.
- Postavitev panoja Gasparijevo leto na pročelje fasade KD Cerknica in Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica (KJUC).
- 31. januar: vodenje šolarjev Osnovne šole (OŠ) Notranjski odred Cerknica po razstavi.
- 14. februar: predavanje Maksim Gaspari – Mestna knjižnica Ljubljana, Slovanska knjižnica.
- 15. marec: predavanje Maksim Gaspari – Kulturno društvo (KD) Rak Rakek, likovna sekcija, Rakek.
- 16. marec: predavanje Maksim Gaspari – Tržaško knjižno središče, Trst.
- 17. marec: predstavitev monografije Maksim Gaspari, TV oddaja, Na lepše, Selšček.
- 13. april–12. maj: predavanje in razstava Maksim Gaspari, Knjižnica Litija.
- 14. april: OŠ Begunje, predavanje Jernejeve muhe in predstavitev monografije.
- 13. maj–14. junij: predavanje in razstava Maksim Gaspari, občina Bovec, Bovec.
- 16. maj: predstavitev monografije Maksim Gaspari, Šubičeva hiša, Poljane.
- 18. maj: Extempore, KD Rak Rakek, likovna sekcija, Rakek.
- 1. junij–27. julij: predavanje in razstava Maksim Gaspari, Knjižnica Tomaža Linhartarja Koper.
- 4. junij: recital pesmi Maksima Gasparija, Dolgo sem čakal današnjega dneva ... KD Menišija, Begunje.
- 6. junij: razstava likovnih del učencev OŠ Begunje na temo Maksima Gasparija.
- 8. junij–15. november: razstava »Lipa zelenela je ...« Galerija Krpan in Kulturno-umetniško društvo (KUD) Pa-leta, Cerknica.
- 9. junij: slavnostna seja ob občinskem prazniku – zunanja postavitev figur Gasparijevih narodnih jaslic.
- 14. junij: predavanje o slikarju Maksimu Gaspariju v OŠ Grahovo in OŠ Cerknica.
- 27. junij–31. julij: predavanje in razstava Maksim Gaspari, Čebelarska zveza Slovenije (ČZS), Lukovica.
- 3. oktober–27. oktober: razstava Jernejeve muhe v Begunjah, ČZS, Lukovica.
- 2. november: razstava o monografiji Maksima Gasparija, Cankarjeva knjižnica Vrhnika.
- 20. november: razstava o monografiji Maksima Gasparija, Knjižnica dr. Toneta Pretnarja, Tržič.
- 23. november: razstava in predavanje o Maksimu Gaspariju, Knjižnica Kočevje.
- 12. december: predavanje o monografiji Maksima Gasparija, Knjižnica dr. Toneta Pretnarja, Tržič.
- 14. december: predavanje o monografiji Maksima Gasparija, Cankarjeva knjižnica Vrhnika.
- 15. december: odprtje Gasparijevih narodnih jaslic, KD Menišija.
- 15. december–6. januar 2024: Pet let postavljanja Gasparijevih narodnih jaslic, Selšček. Postavitev Gasparijevih narodnih jaslic v naravni velikosti.
- 16. december–6. januar 2024: Gasparijeve narodne jaslice, Božični Vojnik.
- 19. december: predavanje o monografiji Maksima Gasparija, Knjižnica Franceta Balantiča, Kamnik.

Avtor: **Mitja Fajdiga**

Zaščitimo železniški vodohran pred propadom!

Kot Notranjcu po starših (oče iz Loške doline, mama z Unca) in vodniku Turističnega društva Rakek mi ni vseeno, kaj se dogaja z naravno ter tehnično-kulturno dediščino, ki so nam jo prednamci zapustili na Rakovškem. Bolj ko jo spoznavam, imenitnejša se mi zdi in vredna ohranitve. Nekaj te dediščine vključujem tudi v svoje vodene ogledе.

Nekdanji železniški vodohran na Rakeku na prevoju zgornjega Rakeka proti Cerknici spada med take znamenitosti. Na žalost je zob časa močno načel pročelje nekdanjega vodohrana; stavbi grozi, da se bo začela rušiti vase. Desna fotografija prikazuje vodohran ob izgradnji, spodnja pa njegovo nespodbudno sedanje stanje. Treba bi bilo obnoviti pročelje in očistiti zelenje s pročelja in kupole. Na Občino Cerknica se obračam s prošnjo, da prepreči nadaljnje hitro propadanje pročelja vodohrana, da bodo tudi zanamci lahko občudovali ta biser gradbene dediščine!

Vodohran nekdanj ... (© Arhiv Notranjskega muzeja Postojna)

O zgodovini vodohrana

Vodohran je del nekdanje oskrbovalne infrastrukture Južne železnice (Dunaj–Trst). Kot tehnično-kulturna ostalina priča o spretnosti graditeljev in kakovosti takratne gradnje. Parne lokomotive so si ob postankih na železniških postajah med drugim obnavljale tudi zalogo vode; Rakek je bil taka

železniška postaja. Za namen oskrbe parnih lokomotiv z vodo se je zgradil tudi vodovod Cerknica–Rakek, ki se je napajal z vodo iz Cerkniščice. Na travniku ob Cerkniščici še zdaj stoji zidana hiška, kjer je zajeta voda začejala svojo dolgo pot po ceveh na Rakek. Do prečrpovalne postaje v Zelšah (Podskrajniku), ki je ni več, je voda v devetmetrskem prostem padu tekla v vodnjak s podtalnico. Iz 15-metrskega vodnjaka se je voda strojno črpala in potiskala po cevi naprej proti Rakeku, v zadnji vodohran (17 metrov visoko), ki stoji na najnižji točki prehoda s Cerkniškega na Rakovško-Unško polje. Od tu je voda v prostem padu tekla v približno deset metrov nižje ležeče zbiralnice na železniški postaji.

Vodohran s prostornino 350 m³ prekriva velika kupola iz klesanega in zidanega kamna; kupola je pokrita z zemljo in ozelenjena. Obiskovalec dojame gradbeno veličino vodohrana šele, ko si ogleda njegovo notranjost. Kljub zdajšnji neuporabnosti je nekdanji železniški vodohran majhno čudo gradbeno-tehnične dediščine iz preteklosti Rakeka.

O vodohranu vé veliko povedati **Branko Bombač**, neposredni sosed, ki tudi prostovoljno vzdržuje okolico vodohrana.

Danes vodohran propada. (© Mitja Fajdiga)

Praznični koncert pika na i pestremu dogajanju

V Območni izpostavi (OI) Javnega sklada za kulturne dejavnosti (JSKD) Cerknica se lahko pohvalimo s številnimi dogodki, ki so spodbujali ustvarjalnost občanov občin Cerknica, Loška dolina in Bloke, ki jih pokriva izpostava. Pika na i pestremu dogajanju leta 2023 pa bo koncert v Kulturnem domu (KD) Cerknica.

Med krompirjevimi počitnicami smo v OI JSKD Cerknica organizirali delavnice za otroke z naslovom Stop motion. K sodelovanju smo povabili **Bora Šparembleka**, ki je z otroki pripravil animiran film. Otroci so tri dni v treh skupinah izdelovali tri različne animirane filme, nato pa je sledila projekcija na velikem platnu KD Cerknica. Prvi ponedeljek v mesecu novembru smo začeli delavnice izdelovanja keramike »Tvojo šalco bi«. Delavnice še vedno potekajo, in sicer vsak ponedeljek popoldne v Podružnični šoli »11. maj« Grahovo. Udeleženci izdelujejo različne skodelice v petih različnih tehnikah. Mentorica delavnice je diplomirana oblikovalka **Eva Mazi**. 14. novembra je v KD potekala delavnica Lutke za pedagoge, ki jo je vodil svetovno priznani lutkar **Matija Solce**. Prijavilo se je več kot 50 učiteljev in vzgojiteljev. Na delavnici so udeleženci spoznali osnove situacijske komike. To je mogoče aplicirati na različne medije z uporabo različnih performativnih tehnik, ki izhajajo iz ritma, impulzov, kompozicije in ustvarjanja situacije na glasbenih principih. V drugem sklopu delavnice sta sledila skupinska orkestracija impulzov in individualno razvijanje karakterjev in likov, ustvarjenih iz lahko dostopnih in recikliranih materialov ali objektov. Na delavnici Pleši, pleši črni kos pa so si vzgojiteljice ob mentorstvu **Ljobe Jenče** nabirale znanje o prenosu ljudskega izročila na mlajše skozi čarobno pot pripovedovanja pravljic. Delavnica se je začela s čajem iz domačih zelišč, sledile so uvodne vaje za glas, govor in gibanje. Po aktivnem spoznavanju elementov v pravljici so udeležence iz naravnih materialov ter s pomočjo glasbil in domišljije ustvarile glasbeno-govorno predstavo.

V sodelovanju s Knjižnico Jožeta Udoviča Cerknica smo pripravili drugo delavnico z **mag. Gabrielo Babnik Ouattara**. Tema delavnice je bila »prvi spomin«. Še vedno se lahko prijavite, če vas pisanje zanima. Več informacij dobite na e-naslovih oi.cerknica@jskd.si ali info@kjuc.si. Delavnica poteka tako, da svoj pisni prispevek pred srečanjem pošljete mentorici, ki ga strokovno pregleda, na sami delavnici pa potekata refleksija in analiza napisanega. Na vsaki delavnici udeleženci obravnavajo novo temo. Tema naslednje delavnice 8. januarja 2024 bo »dom«. Svoje prispevke nam lahko pošljete.

Na predzadnji dan leta, 30. decembra, OI JSKD Cerknica skupaj s KD Cerknica organizira koncert lokalnih glasbenih ustvarjalcev, ki bo popestril dogajanje v prazničnih dneh. Na odru se bodo predstavili različni glasbeni gostje, ki se z glasbo ukvarjajo profesionalno ali ljubiteljsko. Glasba v nas prebudi lepe občutke, priključuje lepe spomine, nas pogreje, nas zasanja in ustavi za trenutek. To si pred skokom v novo leto želimo doseči tudi s tem koncertom. Na Notranjskem

imamo veliko vrhunskih glasbenikov, tako instrumentalnih kot vokalnih, zato je prav, da jih spodbujamo in da dobijo priložnost nastopa na domačem odru. Velikokrat so glasbene zvrsti ali izvajalci omejeni na določen krog ljudi in zvrsti, s tem koncertom pa želimo to mejo zabrisati. Nastopili bodo operna pevka, flautistka, kulturologinja **Rebeka Hren Dragolič**; operna pevka **Anemarija Štefančič**, ki jo bo spremljala pianistka **Iomi Babuder Briški**; operna pevka, učiteljica in raziskovalka optimalnega dihanja **Barbara Tanze**; trio v zasedbi ustvarjalke besedil in glasbe **Marjete Prudič**, harmonikarja **Iva Šviglija** in vsestranskega umetnika **Martina Petriča**, tokrat na basu. Večer bo polepšala pevka in ustvarjalka **Katja Klemenc**, ki bo med drugim zapela v duetu s priznanim glasbenikom **Frenkom Novo**, na kitari pa ju bo spremljal **Rok Opeka**. V džez nas bosta popeljala dva karizmatična glasbenika – pevec **Sašo Kovačič** s spremljavo **Klemna Krajca** na kontrabasu. Za etno popestritev večera bo poskrbel Matija Solce. Vodja OI JSKD Cerknica **Alja M. Petrič** in vsi nastopajoči vas vabijo, da skupaj z njimi preživite ta večer, da skupaj odpojemo še zadnjo kitico tega leta. Nastopajoči vam želijo sporočiti še nekaj lepih misli – Barbara Tanze: »Naj bo ne le začetek, ampak celo novo leto mirno in prijetno za vse!« Katja Klemenc deli misel iz svoje pesmi: »Mir ljudem zaželim vsak večer, preden zaspim. Takrat bi rada objela ves svet, zeleno-modri naš planet. In vsak sončni vzhod nas pospremil bo na pot. Naj svetlo jutro v nas prebudi upanje v srečne dni.« Frenk Nova nam sporoča: »Živimo v prelepih krajih, ki jih mnogi občudujejo, ko jih prvič obišejo. Moj oče prihaja iz Krušč, mama iz Podcerkve v Loški dolini, oba kraja me povezujeta in navdihujeta tudi za mojo glasbo, ki je v glavnem vesela, melodična in zaljubljena. Želim si, da bi mnogi mladi ostali tukaj, da bi skupaj gradili, pomladili in še polepšali našo notranjsko skupnost in deželo.«

Pripovedka o slepi človeški ribici

✉ Vesna Telič Kovač 📧 Marija Hribar

Slava Dragolič, po rodu Cerknjanka, je več kot pet desetletij preživela na Ravnah na Koroškem, pozneje v Postojni, sedaj pa že nekaj let domuje v bližnjem Centru starejših Cerknica. Pri 91 letih je v samozaložbi izdala novo knjigo. Zgodbo o človeški ribici, ki ji jo je pred dvajsetimi leti pripovedovala **Ivanka Logar** iz Postojne, je naslovila *Slepa ribica*, knjižico je z risbami opremil avtorčin mlajši brat, slikar **Janez Dragolič**. Slavo Dragolič, ki jo je na predstavitvi knjige skozi pogovor vodila **Vesna Telič Kovač**, je že od nekdaj zanimalo raziskovanje zgodovine. Legende, mite, pravljice, zgodbe je iskala med ljudmi, jih priredila in zapisala. Izhajale so v samostojnih knjigah, zbornikih literarnih društev, revijah in časopisih, nemalokrat je bila za svoje pisanje nagrajena na državnih in lokalnih natečajih.

Koroški, ki je tako kot Notranjska prepredena z legendami in pravljicnostjo, in seveda z mitičnima gorama, kot sta Peca in Uršlja gora, se je poklonila v zbirki *Kralji in kraljice, Notranjski s Slepo ribico*. Njena prva samostojna knjiga *Punčka s kanglo* iz leta 1991 je tako kot ostala njena dela namenjena predvsem osnovnošolskim bralcem. Kot dolgoletna prostovoljka v različnih humanitarnih društvih, med drugim je delovala v Društvu Tvoj telefon, v Dnevnom centru Šent in šivala punčke iz cunj za Unicef, je decembra 2016 prejela plaketo Državnega sveta Republike Slovenije ob mednarodnem dnevu prostovoljcev.

Na prireditvi v cerkniški knjižnici so sodelovali tudi mladi glasbeniki iz domače glasbene šole – duet violončelov, ki ga sestavljata **Ana Mele** in **Tadej Mihelčič**, z mentorico **Tadejo Žele** ter kitarist **Maks Marinšek** z mentorjem **Boštjanom Šmalcem**. ■

Spominski večer, posvečen Tonetu Debevcu - Zvonetu

✉ Nevena Savič 📧 Ljubo Vukelič

Lepo število obiskovalcev Večera s krajanji, ki se je v sodelovanju z Društvom upokojencev Rakek že enaindvajsetič odvil v rakovski knjižnici, je 7. novembra prisluhnilo **Zvonetu Debevcu** in **Maji Polak**. V pogovoru, ki ga je moderiral **Franc Perko**, sta predstavila slovenskega gospodarstvenika in partizana **Toneta Debevca**, rojenega leta 1923 v Ivanjem selu. Bil je sin Antona Debevca in Tončke (roj. Matičič). Njegova sestra Nada Polak je bila znana rakovška učiteljica. V zakonu z Božo (roj. Oblak) se mu je rodil sin Zvone. Le leto po končani trgovski akademiji – leta 1942 – je postal eden izmed fantov, ki so ustanovili Rakovsko četo. Zaradi delovanja med NOB je bil nosilec partizanske spomenice 1941. Zaradi kritičnih ocen Dachauskih procesov je bil obsojen na trinajstletno zaporno kazen in po dveh letih tudi izpuščen, pozneje tudi pomiloščen. Leta 1962, po nekajletnem delu v zunanji trgovini, je prevzel vodenje Industrije usnja Vrhnika, na čelu podjetja pa je bil 37 let. Tovarna se je modernizirala, povečala in postala ena izmed vodilnih usnjarn na svetu, ki je zaposlovala več kot tri tisoč zaposlenih. Podjetje je veliko sredstev namenjalo sponzorstvu, štipendiranju in številnim projektom lokalne skupnosti. Za svoje delo in udejstvovanja na različnih področjih je prejel številna priznanja, med njimi tudi nagrado Gospodarske zbornice Slovenije. Poslovil se je leta 2002. Navzoči smo bili veseli tudi udeležbe Zvonetove družine in predstavnika Združenja borcev za vrednote NOB Vrhnika, ki je Zvoneta in Majo povabil, naj spomine na očeta in strica podelita tudi z Vrhničani. ■

Učna ura o Rudolfu Maistru

✉ Karmen Petrič 📧 Tomaž Čuček

Letos smo si člani Notranjskega domoljubnega društva general Maister (NDDGM) Unec zadali, da državni praznik, dan Rudolfa Maistra, obeležimo malo drugače. Skupaj z učiteljicami in učenci Podružnične šole Rudolfa Maistra Unec smo izvedli učno uro o našem generalu in pesniku. Povabili smo tudi člane NDDGM Unec in krajanje. Zbrali smo se pred Maistrovo hišo, kjer smo spoznali zgodovino stavbe. Dogajanje v času furmanov, Šebenikarjev, Maistrov do Kovinda in nove Maistrove hiše sem na kratko predstavila nekdanja učiteljica na unški šoli in sedaj članica UO NDDGM Unec **Karmen Petrič**. Sprehodili smo se do gasilskega doma, kjer je delegacija v sestavi predsednik Upravnega odbora (UO) NDDGM Unec **David Kavčič**, podpredsednica UO NDDGM Unec **Majda Palčič Marc** ter vodja podružnične šole **Neža Zakrajšek** položila cvetje k spomeniku. Učenci so v kulturnem programu prikazali, kaj o Maistru že vedo in kaj jim pomeni domovina. Učno uro smo nadaljevali v Maistrovi dvorani, kjer je nekdanja učiteljica in vodja podružnične šole na Uncu Majda Palčič Marc prisotnim predstavila življenje, delo in pomen Maistra za naš kraj. David Kavčič se je prisotnim zahvalil za obisk, učencem in učiteljicam pa čestital, saj je podružnica letos dobitnica visokega priznanja Zveze društev general Maister. Nato smo se sprehodili še do pokopališča, kjer smo obiskali grob Maistrove matere in družine Šebenikar. Učenci so povzetek učne ure dobili še na učnem listu. ■

Domačinki na prvih dveh mestih NTP

S tekom po Rakovem Škocjanu se je v oktobru sklenila tekmovalna sezona Notranjskega tekaškega pokala (NTP). Lara Jernejčič in Tina Ule sta edini dekleti, ki sta se kot odrasli tekačici udeležili vseh devetih tekov – Lara je skupno v absolutni kategoriji zaključila kot prvo uvrščena tekačica pokala, Tina pa kot druga. Obe imata že od otroštva radi šport, spodbuda za resnejše ukvarjanje s tekom v odrasli dobi pa je bila v obeh primerih prisotna s strani njunih partnerjev. Narava in Cerkniško jezero dekletoma predstavljata osrednje prizorišče teka, časa za daljše pretečene razdalje pa je več med vikendi. Tekaskih tekmovalj se udeležujeta skupaj s partnerjema in otroki.

Lara Jernejčič

Gibanje v otroštvu je bilo preko igre in dejavnosti v naravi vedno del njenega življenja, ni pa se usmerjeno ukvarjala s športom. S tekom se je srečala konec osnovne šole in se z njim občasno ukvarjala v času gimnazije in študija. Po rojstvu otrok se ji je telesna zmogljivost nekoliko zmanjšala, zato si je leta 2022

zadala novoletno zaobljubo, šport pa je ponovno postal reden del njenega urnika. V odrasli dobi jo je nad tekom navdušil brat Vito, ki je izkušen tekač: njegovi nasveti so pripomogli, da se je kot prvega desetkilometerskega teka udeležila na Cerknškem polmaratonu po le dvomesečnih pripravah.

Teče približno trikrat v tednu – ko ima časa več, se poskuša držati usmerjenega vadbenega procesa (npr. intervalni trening, tek v klanec). Ob popoldanski izmeni službe skuša izkoristiti prosto dopoldne in tako med tednom lažje najde čas za tek ali hiter obisk Slivnice. Poudari, da dež na njen tekaški urnik ne vpliva. Na prihajajoči tekaški poti si želi odteči tek po manj predvidljivih poteh narave s premagovanjem zahtevnejših nadmorskih višin (t. i. »trail«), med dolgoročnimi cilji pa bi rada pretekla maraton. Zadnje obdobje tek prepleta z jogo, nasploh pa rada hodi v hribe, kar je prav tako skupna aktivnost družine. Od športov, ki bi jih rada preizkusila, omeni plezanje. Poudari, da sta ključna motiva ukvarjanja s športom ostati dolgoročno telesno zmogljiva ter zgled otrokoma, da bosta tudi sama čim bolj aktivna.

Prednosti teka? »Tek vzame zelo malo časa in tečeš res lahko (po lastnih izkušnjah) v vsakem vremenu, tudi v snegu. Obuješ tekaške copate, stopiš ven in greš. Predihaš pljuča, pridobiš na kondiciji in je ena vrsta meditacije. Zame zagotovo.«

Tina Ule

Teči je začela v letu 2019. Resneje se pred tem ni ukvarjala z nobenim športom – občasno je rolala, kolesarila, smučala in se povzpela na kakšen hrib. Ob spodbudi partnerja, ki je obiskoval organizirane tekaške vadbe, se jih je začela občasno udeleževati tudi sama. Po rojstvu drugega otroka je želela biti telesno bolj dejavna in se je takrat odločila za tek. Začela je tako, da je izmenjevala tek in hojo ter počasi povečevala razdaljo in hitrost. Svoje prve tekaške tekme se je udeležila leta 2020 v Loškem Potoku, ki je del Notranjskega tekaškega pokala, pred tem pa je na tekaške prireditve hodila le kot spremljevalka in navijačica. Od prvega teka se redno udeležuje tekom NTP ter nekaterih drugih tekov po Sloveniji in Hrvaški.

Sedaj teče tri- do štirikrat tedensko, najpogosteje sama, občasno v skupini. Ker pa taka dejavnost vzame kar nekaj časa in jo je potrebno uskladiti z družinskim življenjem, se pogosto odpravi na tekaški trening po Cerknškem jezeru takoj po službi. V treninge vključuje tudi usmerjene dejavnosti (intervalna vadba, tek v klanec), si jih pa želi nadgraditi še

z vadbo moči. V prihodnji sezoni bi se rada poleg NTP udeležila kakšnega teka, ki se ga do sedaj še ni, prav tako pa želi izboljšati rekord na polmaratonski razdalji (21 km). Poleg teka je njen cilj v prihodnje opraviti več kolesarskih kilometrov. Drugi športi predstavljajo predvsem aktivnosti, povezane z družino, kot je npr. pohodništvo.

Zakaj tek? »Tek mi je všeč, ker je precej enostaven šport. Ne zahteva veliko opreme. V kratkem času pa lahko že veliko naredimo zase. Nudi mi sprostitev, oddih in predvsem čas, ki je samo moj. Lahko pa je tudi priložnost za druženje s sotekači.«

Vir: www.drustvo-sovica.si Fotograf: Ljubo Vukelič

Lepu je teč't!

S slavnostno podelitvijo priznanj tekačicam in tekačem se je v sredo, 15. novembra, zaključil Notranjski tekaški pokal (NTP) ebm-papst 2023. Poln Kulturni dom v Cerknici je znova zaploskal najhitrejšim in najvztrajnejšim tekačem letošnje sezone.

V kategoriji odrasli (absolutno) so najvišja mesta med moškimi zasedli **Philip Yazbeck Lavrič Pregelj, Tadej Vehovec** in **Mihael Marinč**, pri ženskah pa so bile najboljše **Lara Jernejčič, Tina Ule** in **Lidija Kraševc**.

Podelitev je povezovala **Sara Pakiž**, za glasbene točke pa so poskrbeli učenci Glasbene šole Frana Gerbiča Cerknica.

Tekače je pohvalil župan občine Cerknica **Marko Rupar** in jim zaželel uspešne priprave na novo sezono s čim manj poškodbami. Koordinator pokala **Izak Hribar Meden** je poudaril, da rekreativni šport na Notranjskem znova raste v udeležbi, hkrati pa je omenil tudi bogato zgodovino pokala. Predsednik Športne zveze Cerknica

Boštjan Ule je prisotnim povedal, da brez podpore lokalnih podjetij pokala ni. Izpostavil je trud organizatorjev posameznih tekov in povabil še več otrok na teke NTP. Vsi trije pa so si bili enotni v zahvali tekačem, organizatorjem, generalnemu sponzorju, podjetju ebm-papst, Občini Cerknica, Športni zvezi Cerknica in Fundaciji za šport.

ŠPORTNI SEMAFOR

NOTRANJSKI TEKAŠKI POKAL EBM-PAPST 2023

ODRASLI – ABSOLUTNO

	Ženske	Moški
1. mesto	Lara Jernejčič	Philip Yazbeck Lavrič Pregelj
2. mesto	Tina Ule	Tadej Vehovec
3. mesto	Lidija Kraševc	Mihael Marinč

OTROŠKI TEKI

	P1 do 9 let	F1 do 9 let	P2 10–12 let	F2 10–12 let	P3 13–15 let	F3 13–15 let
1. mesto	Sofija Komidar	Jure Hribar	Tija Primožič	Tai Petrič	Lena Lah Majkič	Filip Komidar
2. mesto	Alja Marinč	Bine Meden	Marija Leban	Matej Bavec	Ajda Milavec	Mark Ponikvar Zakrajšek
3. mesto	Maša Knavs	Anže Hribar	Lana Zidar	Jakob Komidar	Neža Milavec	Miha Knavs

ODRASLI TEKI – MOŠKI

	Moški A do 29 let	Moški B 30–39 let	Moški C 40–49 let	Moški D 50–59 let	Moški E 60–69 let	Moški E+ 70 let in več
1. mesto	Philip Yazbeck Lavrič Pregelj	Sašo Henigman	Mihael Marinč	Stojan Rodica	Stanko Turk	Stane Ferfila
2. mesto	Tadej Vehovec	Simon Kočevar	Ervin Furlan	Matjaž Arko	Robert Petrovčič	Ivan Ruparčič
3. mesto	Jure Mlakar	Gašper Jan Simon	Janez Jereb	Marko Urbha	Toni Bavdek	Jure Gornik

ODRASLI TEKI – ŽENSKE

	Ženske F do 29 let	Ženske G 30–39 let	Ženske H 40–49 let	Ženske I 50let in več
1. mesto	Rebeka Petrovčič	Lara Jernejčič	Tina Ule	Lidija Kraševc
2. mesto	Manca Caserman	Neja Kršinar	Bojana Klančar	Brigita Martinčič
3. mesto	Julija Ule	Urška Korent	Darja Jereb	Michella Yazbeck

Na vseh devetih tekih sezone so tekli: Alja Marinč, Kaja Škrbec, Zala Baraga, Tija Primožič (edina z vsemi zmagami), Marisa Leban, Lana Zidar, Lea Modec, Gil Cvetko, Matej Bavec, Val Črnelj, Vid Baraga, Nik Škrbec, Miha Knavs, Simon Gašper Jan, Urban Jernejčič, Ervin Furlan, Tine Ferfila, Luka Urbas, Stojan Rodica, Stane Ferfila, Lara Jernejčič, Tina Ule.

LOKOSTRELSTVO

Telesnokulturno društvo (TKD) Sovica

Dvoranski pokal, Ajdovščina (19. 11. 2023)

Ukrivljeni lok – mlajši od 13 let:
Lovro Žniderič, 1. mestoUkrivljeni lok – mlajši od 15 let:
Jernej Žeželj, 1. mestoUkrivljeni lok – mlajše od 15 let:
Mojca Ivančič, 12. mestoGoli lok – mlajše od 13 let:
Beti Zalar, 2. mestoTradicionalni lok – starejši od 50 let:
Maksimilijan Turšič – 3. mesto

Smučarski sejem

SK Cerknica @ Ljubo Vukelič

V organizaciji Smučarskega kluba (SK) Cerknica je v soboto, 25. novembra, v Centru za mlade Petka, ki se nahaja v kletnih prostorih cerkniške osnovne šole, potekal smučarskih sejem nove in rabljene opreme. S ponudbo smučarske opreme se je predstavila tudi Trgovina Krpan iz Podskrajnika. Obisk sejma je bil sicer nekoliko manjši kot lansko leto, ko je bil zaradi dvoletnega premora zaradi epidemije covid-19 obisk rekorden.

Pri izvedbi sejma je letos sodelovalo več kot 30 prostovoljcev. Najbolj navdihujoč je bil gotovo klubski podmladek, zadolžen za pobiranje vstopnine, saj so vsakega obiskovalca sprejeli s hudomušnim nasmehom. S potekom sejma in obiskom smo zadovoljni, ideje za izboljšavo dogodka so že zapisane in se vidimo prihodnje leto. ■

Plesalci v Laškem

Tea Obrol @ Arhiv PK Evora

Letošnjo tekmovalno sezono smo v Plesnem klubu (PK) Evora zaključili s Street dance show (SDS) Svetovnim prvenstvom in Svetovnim hip hop pokalom v Laškem. Na SDS Svetovnem prvenstvu se je predstavila naša otroška formacija z naslovom »Are we home alone?« in osvojila odlično 8. mesto. Za polovico skupine je bila to prva mednarodna tekma. Iskrene čestitke najmlajšim tekmovalcem. Na Svetovnem hip hop pokalu so se predstavili naši starejši tekmovalci, ki so v tej tekmovalni sezoni naravnost blesteli. Zaplesali so kar pet finalnih nastopov, dvakrat pa so stali na stopničkih. Hip hop mala skupina mladincev Power crew je osvojila 3. mesto. Prav tako sta 3. mesto zasedla **Nuša Ožbolt** in **Jure Grl**. V finalu smo videli tudi **Tio** in **Zojo Strohsack**, ki sta osvojili 6. mesto. Prav tako je v finalu plesal Jure Grl in osvojil 6. mesto. Kot zadnja so v finalu tekmovala naša dekleta iz hip hop male otroške skupine Chicas in osvojila 6. mesto. Med otroškimi pari sta tekmovali **Žana Požanel** in **Eva Sterle** ter osvojila 15. mesto. Odlične rezultate so nanizali tudi naši ostali solisti. **Emma Marija Sterle** je plesala v polfinalu in osvojila 10. mesto med mlajšimi mladinkami. Prav tako sta med mlajšimi mladinkami tekmovali **Maruša Juvančič**, ki je osvojila 13. mesto, in **Vita Rajk**, ki je osvojila 20. mesto. Med starejšimi mladinkami pa sta se predstavili **Eneja Podržaj Jagodic**, ki je tekmovalje zaključila na 15. mestu, in **Lučka Štefancič** na 21. mestu. Iskrene čestitke vsem plesalcem za vrhunske rezultate in trenerki **Jerneji Žnidaršič**, ki je v tem letu koreografirala kar štirinajst tekmovalnih koreografij. Za naše tekmovalce sledi malce premora, po novem letu pa s polno paro naprej, saj nas čaka že nova tekmovalna sezona. ■

Svetovno prvenstvo v hip hopu

Tea Obrol @ Arhiv PK Evora

Plesalci Plesnega kluba (PK) so se konec meseca oktobra udeležili svetovnega hip hop prvenstva, ki je potekalo v mestu Kielce na Poljskem. V kar sedmih različnih kategorijah je tekmovalo deset tekmovalcev iz našega kluba. Najprej sta tekmovala **Nuša Ožbolt** in **Jure Grl** in v kategoriji starejših mladincev osvojila 28. mesto. Sledili so hip hop solisti, ki so tekmovali v res težki konkurenci in osvojili fantastične rezultate. Med starejšimi mladinci si je Jure Grl priplesal 22. mesto, med mlajšimi mladinkami je **Maruša Juvančič** osvojila 87. mesto, **Lučka Štefancič** pa 106. mesto med starejšimi mladinkami. V kategoriji otroški pari sta se **Žana Požanel** in **Eva Sterle** uvrstili na 44. mesto. **Tia** in **Zoja Strohsack** sta tekmovali med mlajšimi mladinci in zasedli 75. mesto. Po več kot desetih letih pa smo imeli na SP tudi hip hop malo skupino mladincev Power crew, ki je osvojila odlično 26. mesto. Čestitke vsem plesalcem in trenerki **Jerneji Žnidaršič**. ■

Zelene strehe

Hidroizolacija ravnih streh
Sanacija zamakanja
Nadstreški
Kleparski zaključki

MGing

041 900 797
info@mging.si
www.mging.si

My Green roof

MGing d.o.o.
podružnica Notranjska

**ŽELIMO VAM,
DA BO VAŠ KORAK ODMEVEN,
VAŠA BESEDA POGUMNA,
ŽIVLJENJE MIRNO,
A POLNO ISKRIVIH TRENUTKOV.**

**VESEL BOŽIČ, ISKRENE ČESTITKE OB
DNEVU SAMOSTOJNOSTI IN ENOTNOSTI
TER VSE DOBRO V LETU 2024.**

**OBČINSKI ODBOR
SDS CERKNICA**

SDS

Naročnik oglasa je OO SDS Cerknica.

**Hvala, da ste del
naše zgodbe!**

Želimo vam čaroben
december, radostne Božične
praznike ter obilo uspehov
in izpolnjenih sanj
v novem letu 2024!

MEGADOM d.o.o.

MEGADOM
UREŠNIČI IDEJE CENEJE!

Praznične akcije

10 OBISKOV (katerekoli storive)
MASAŽA HRBTA 20 min GRATIS

MASAŽA TELESA 50 min
+ SAVNA 1 os/1 ura GRATIS

AQUAPEEL - ~~85 €~~
75 €

OBLIKOVANJE S
TESLA BODYART - ~~70 €~~
50 €

OBDARITE
SVOJE NAJDRAŽJE
Z DARILNIMI BOMI
SVAROG!

Verjeti moraš, da tvoj nasmeh lahko prinese srečo usakomur,
da nekemu pomeniš use na svetu, da si poseben in unikaten.
Verjemi, da ga usakim dežjem posije sonce.
Poglej v svoje srce in poslušaj, kaj ti govori. On ve.
Imejmo se radi in naj leto prinese ogromno novih spognanj in doživetij ter
lepih trenutkov, kakšnega tudi v naši družbi.
Hvaložni smo vam za obisk in čas, ki ga preživimo skupaj.
En velik, sončen, tople objem, ki naj vas pogreje v lepih, prazničnih dneh!

Vaše Svarogice - Andreja, Vesna, Tea, Zala

10€ pri storitvi ali
nakupu nad 100 €
KUPONČEK

031 549 385
www.andifit-svarog.si
andi.podobnik@gmail.com

Andifit d.o.o., Partizanska 20, 1380 Cerknica

Veter v laseh s cerkniškimi taborniki

Konec septembra smo se štiri članice tabornikov Rodu Jezerska ščuka (RJŠ) iz voda Piškotki ter vodnica **Vesna** udeležile akcije Veter v laseh s športom proti zasvojenosti, ki se je odvijala na Osnovni šoli Notranjski odred Cerknica. Tabornice smo predstavile nekaj taborniških šeg in navad. Postavile smo taborniški ogenj – pagodo ter pokazale, kako naredimo pelerino in nosila za poškodovano osebo iz šotorke. Zanimalo nas je tudi, kakšno znanje imajo učenci o orientaciji, zato smo jim pokazale, kako se uporabljata kompas in zemljevid. Ker pa so bili učenci, posebej mlajši, zelo zvedavi, so nam zastavili veliko vprašanj, na katera smo z veseljem odgovarjale. Nekateri pa so nam zapeli tudi kakšno pesmico. Delile smo tudi letake za vpis k tabornikom. Te akcije se je udeležila cela šola, seveda pa tam nismo bili samo taborniki, temveč so sodelovala tudi druga društva iz Cerknice in okolice.

📍 Vod Piškotki 📷 Arhiv RJŠ

Unški šoli spominsko priznanje

Ali ste se kdaj vprašali, kdo vse je bil Rudolf Maister? Verjetno je premalo, če rečemo, da je bil pogumen in odločen mož, borec za slovensko severno mejo, ponosen Slovenec, tankočuten pesnik, ljubitelj slovenske besede, človek s posebno karizmo. Bil je mnogo več. Kjer je živel ali deloval, je pustil neizbrisen pečat. Krajan Unca so resnično ponosni, da je ravno tu, v osrčju prelepe Notranjske, preživel številne trenutke, v njih iskal navdih za svoja dela ali zgolj odmik za izostritev svojih misli. Kako veliko jim pomeni, dokazuje dejstvo, da je unška šola od leta 2001 poimenovana Podružnična šola Rudolfa Maistra Unec. Na naši šoli z veliko mero odgovornosti na mlade ne prenašamo samo znanja, ampak skušamo vzgojiti tudi kritičnega, odgovornega in razmišljujočega posameznika, ki je tesno povezan z zgodovino, kulturo ter naravo svojega domačega kraja in domovine. Verjamem, da so to vrednote, ki so bile tako zelo ljube tudi Maistru.

V oziru tega smo v četrtek, 23. novembra, na državni prireditvi ob dnevu Rudolfa Maistra v Kamniku z veseljem in ponosom sprejeli spominsko priznanje, ki pa je hkrati zaveza, da bomo tudi v prihodnje ohranjali spomin, sporočilnost in veličino našega generala.

Hvala predlagateljem, Notranjskemu domoljubnemu društvu general Maister Unec, s katerim nam je v veliko zadovoljstvo sodelovati in tkati skupne zgodbe. Ena takšnih se je spletla tudi novembrskega dne, ko smo skupaj pripravili krajši kulturni program ob državnem prazniku – dnevu Rudolfa Maistra. Prepričani smo, da bi nam ta veliki mož danes rekel, kako je sreča biti dedič lepe slovenske narave, tega zelenega raja, da je sreča govoriti mili slovenski jezik in sreča je imeti možnost, da živimo v miru.

Nedvomno je šola prostor, kjer lahko in tudi moramo to neprecenljivo dediščino predajati mladim, da bodo razumeli, živeli in nadaljevali Maistrovo vizijo, ki jo čutimo iz njegovih verzov: »Naša pomlad gre iz tal, // bistra ko burja, močna ko val: // v naša domovja se je zagnala, // tmo' razklala, sonce skovala ...« Danes uživamo toploto tega sonca, a ne pozabimo, kdo vse ga je koval.

📍 Neža Zakrajšek, Silvestra Kotar 📷 Arhiv šole

Obisk policijske postaje

Otroci Vrtca Martin Krpan Cerknica iz skupine Petelinčki smo imeli v četrtek, 9. novembra, prav poseben dan. Posvetili smo se prometu in predvsem prometni varnosti. Podali smo se na sprehod do Policijske postaje Cerknica. To pa še ni vse ... Za presenečenje nas je pred policijsko postajo čakal tudi policist. Policist **Jože Grajš** nas je naučil pravilnega ravnanja v prometu. Predstavil nam je tudi policijske prostore in seveda tudi prostor za pridržanje. Skupaj smo si ogledali policijsko vozilo od znotraj in spoznali, kakšno opremo ima. Ugotovili smo, da so policisti prijazni in da je njihova naloga pomagati ljudem. Policistu Jožetu Grajšu in njegovi ekipi se zahvaljujemo za izvirno in poučno predstavitev poklica.

📷 Arhiv vrtca

Tradicionalni slovenski zajtrk na OŠ Notranjski odred Cerknica

Na Osnovni šoli (OŠ) Notranjski odred Cerknica smo v petek, 17. novembra, obeležili Tradicionalni slovenski zajtrk. Dan slovenske hrane smo na matični šoli začeli s pesmijo Čebelar in zajtrkom. Sledile so delavnice, ki so jih pripravili čebelarji Čebelarskega društva Cerknica, predstavnika Notranjskega parka in predstavnika Čebelarske zveze Slovenije (ČZS). Med nami je letela čebela, nova maska cerkniškega karnevala, ki so se ji pridružili Butalci Pustnega društva Cerknica. Učence so nagovorili ravnateljica

OŠ Notranjski odred Cerknica **Ines Ožbolt**, župan občine Cerknica **Marko Rupar** ter predsednik ČZS **Boštjan Noč**.

Na matični šoli so se med tednom predstavili tudi dobavitelji lokalnih živil. Kot organizatorica šolske prehrane si namreč prizadevam, da v šolsko prehrano vključujemo živila iz bližnje okolice. Tako sodelujemo s kmeti, ki dostavljajo krompir, mleko in mlečne izdelke, pri čebelarjih pa naročimo med. Kmetijo Žgajnar je predstavila **Nataša Banovič**, v četrtek je svojo kmetijo predstavil **Gregor Kebe**, v petek pa **Karmen Zabukovec**. Med nas je prišla tudi **Eneja Debevec** iz podjetja Loa, ki šoli dostavlja sezonsko sadje iz Slovenije, saj v bližnji okolici ni zadostnih količin.

Zahvalila bi se vsem, ki so prispevali, da so učenci na zanimiv način pridobili nova znanja. Naj se zgodba o uspešnem sodelovanju nadaljuje tudi v prihodnje.

✉️ Mojca Dovjak

Ustvarjalen zaključek leta v Centru za mlade

Center za mlade Petka je v teh hladnih dneh, ko je dan vse krajši, odlično obiskan. Pridružilo se nam je nekaj otrok, ki so se pred kratkim iz drugih držav preselili v Cerknico. V Petki jim pomagamo pri tekoči šolski snovi in z njimi vadimo slovenščino. Pri nas spoznajo nove prijatelje, se z njimi igrajo, pogovarjajo, družijo in ustvarjajo ter tako navezujejo dragocene vezi. Cel november smo ob četrkih popoldne ustvarjali jesensko navdahnjene izdelke iz recikliranih materialov. Začeli smo tudi izdelovati božične voščilnice. Voščilnice, ki jih bomo poslali stanovalcem DEOS, Centra starejših, bomo do 14. decembra izdelovali vsak četrtek od 16.00 do 18.00. Poleg tega se bomo lotili tudi izdelovanja božičnih okraskov iz recikliranih materialov, da bomo polepšali prostor Petke v prazničnih dneh. V ponedeljek, 18. decembra, pripravljamo še zadnji dogodek v tem letu – predbožični bingo z bogatimi nagradami. Vabljeni vsi osnovnošolci! Za vprašanja in dodatne informacije smo dosegljivi na e-naslovu center.petka@gmail.com. Želimo vam lep in miren zaključek leta v družbi najdražjih in srečno 2024!

✉️ Maša Simčič

Orientacijsko tekmovanje

6. oktobra je potekalo orientacijsko tekmovanje GROF, ki se je odvijalo na Celjskem gradu. Iz Cerknice smo se odpravili že ob 6.00 in začeli našo pot do Celja, kamor smo prišli okoli 8.00. Članice Piškotkov smo imele začetek orientacije ob 9.15, nazaj pa smo prišle z zelo dobro časovnico, kar pomeni, da smo bile zelo hitre. Po progi smo se z lahkoto prebile, del tekmovanja pa so bile tudi zabavne naloge. Po opravljenih nalogah smo pojedli odlično kosilo, potem pa so le objavili dolgo pričakovane neuradne rezultate, ki so Piškotkom nakazovali drugo mesto. Ker pa so pozabili

šteti točke za eno kontrolno točko, smo članice napisale pritožbo in se na koncu uvrstile na odlično prvo mesto v kategoriji GG starejši. Tudi člani voda Srake, ki so se prvič udeležili orientacijskega tekmovanja, so dosegli lepe rezultate. Ekipa Srake je dosegla 5. mesto, ekipa Rdečeperke pa 16. mesto. Z malo več izkušnjami pa bodo tudi ostale cerkniške ekipe naslednje leto zagotovo na zmagovalnih stopničkih. Zmagovalke smo prejele častni pokal in nagrade, nato pa smo se po dolgem, a zabavnem dnevu vsi odpravili nazaj proti domu. Brez postanka na Trojanah, ob sladkih krofih, pa seveda ni šlo.

✉️ Vod Piškotki 📷 Arhiv RJS

Vzgoja za ljubezen do domovine

Društvo katoliških pedagogov Slovenije je letos organiziralo že peto mednarodno konferenco Vzgoja za ljubezen do domovine in države. Letošnjo je naslovlilo Jezik kot temelj narodne identitete. Kot so zapisali v uvodniku spremljajočega zbornika, so ob razmišljanju o narodu in identiteti sklenili poudariti, da je jezik srce in duša naroda, v prvi vrsti pa je jezik srce človeka.

Odziv na razpisano tematiko je bil kot vedno zelo velik. Na Osnovni šoli Notranjski odred Cerknica, kjer je konferenca potekala, smo tako 18. novembra gostili ugledne goste ter večino udeležencev (80), nekateri (30) pa so se konference udeležili prek spleta; tako je dogodek povezal učitelje in druge strokovnjake iz Argentine, Avstrije, Italije, Hrvaške, Ukrajine, Nemčije, Belgije in Kanade. Predstavili so več kot 60 prispevkov, najboljših primerov svojega dela, projektov in dogodkov v šolah, ki so objavljeni v zborniku konference, dostopnem tudi na spletni strani Društva katoliških pedagogov Slovenije.

Arhiv šole

Težki časi

Po uvodnem kulturnem programu, ki so ga izvedli naši učenci z mentorji, so prisotne nagovorili ravnateljica šole gostiteljice **Ines Ožbolt** in predsednica Društva katoliških pedagogov Slovenije **Marija Žabjek**, predsednik Državnega sveta RS **Marko Lotrič** in predsednik Združenja za vrednote slovenske osamosvojitve **Lojze Peterle**. Lotrič je poudaril, da je celotna skupnost odgovorna za to, v kolikšni meri bodo razviti ustvarjalni potenciali slovenskega človeka – družina, šola in širše okolje. Ni pozabil omeniti dolžnosti politike, ki mora biti zgled in opora mladim državljanom in prva, ki bo prepoznala pobude za ohranjanje narodne enotnosti, identitete in vrednot naše domovine. Gibanje Rastoča knjiga, katerega častni pokrovitelj je Državni svet RS, je po njegovih besedah »odličen primer dobre prakse, kako povezati preteklost s prihodnostjo, lokalno z nacionalnim, posameznike s skupnostjo, mlade s starejšimi, kulturo z gospodarstvom, teorijo s prakso, nacionalno z mednarodnim. V središču povezovanja je najmočnejša vez, to je jezik, ter knjiga, kot njegova nosilka in simbol znanja v najširšem smislu.« Peterle je med drugim spomnil, da so za

našo državnost obstajali že težji časi, zdaj pa imamo domovino in državo in slovenščina je od leta 2004 tudi uradni jezik Evropske zveze, dogaja pa se nekaj drugega: slovenski jezik je prvič zares ogrožen od znotraj. Dovolj sta en sprehod po prestolnici države in pogled na pročelja trgovin v njej.

Odgovornost vseh

Sledila so plenarna predavanja. **Prof. dr. Marija Stanonik** je ob kratkem zgodovinskem pregledu razvoja našega jezika opozorila na veliko preganjanje slovenščine za mejami matične države ter na neizmerno ljubezen tamkajšnjih Slovencev do

jezika in domovine. Tudi **dr. Andrej Fink** je poudaril, da se je slovenski jezik ohranjal prek kulture, znanosti in literature. **Dr. Kozma Ahačič** se je obrnil na vse, ki vzgajajo: na učitelje vseh strok in na vzgojitelje. Poudaril je, da lahko prav pri vsakem predmetu skrbimo za lep in pravilen jezik: da je zapisovanje zemljepisnih imen z veliko začetnico predmet geografije in ne slovenščine, da so slov-

nično pravilno zapisana pravila matematike in enako je pri vseh predmetih. Prav vsakdo je odgovoren za pravilno rabo slovenskega jezika, vsakdo lahko opozarja stroko na neslovenska imena trgovin in lokalov in na napise v tujih jezikih, ki so preplavili javno življenje. Le tako se bodo stvari popravljale na bolje. Po predavanjih so se udeleženci konference razdelili v pet skupin, kjer smo spremljali predstavitve prispevkov. Poslušali smo strokovne prispevke in osebne izpovedi ljudi različnih poklicev, kar še posebej odpira obzorje znanja, razmišljanja, čutenja. Videli in slišali smo prikaz izjemne ustvarjalnosti slovenskih učiteljev, ki učencem že prenašajo vrednote slovenstva. Prav tako pa je konferenca neprecenljiva priložnost, da ob neposredni povezavi z zamejstvom in izseljenstvom ponovno začutimo in doživimo, kako močna vez je ljubezen do jezika in domovine, ki jo gojijo Slovenci izven matične domovine.

Vsi udeleženci so skupaj z organizatorji in gostitelji ustvarili zares lep dogodek, ki bo še dolgo odmeval v vseh, ki smo bili prisotni in začutili vsaj delček nečesa, kar je težko opisati z besedami.

Vir: **Zavod Sopotniki**

Zahvala Zavoda Sopotniki

V Zavodu Sopotniki vsem voščimo lepe praznike in se zahvaljujemo partnerjem, prostovoljcem in donatorjem za pomoč pri organizaciji brezplačnih prevozov za starejše.

Posebej se želimo zahvaliti tudi našima partnerjema Občini Cerknica in Območnemu združenju Rdečega križa Cerknica-Loška dolina-Bloke za izkazano zaupanje in podporo pri izvajanju storitve. Poudariti moramo, da brez njune pomoči ne bi mogli uresničevati svojega poslanstva in pomagati starejšim.

Iskrena hvala tudi vsem prostovoljcem, ki so v letu 2023 v enoti Cerknica opravljali prevoze. Hvaležni smo za vso skrbnost, prijaznost in toplino, ki so jo prostovoljci namenili starejšim. Za točnost, odgovornost in strpnost v prometu. Zaradi predanega dela prostovoljcev starejši zaupajo v našo storitev.

Za nesebično podporo enoti Sopotniki Cerknica smo izredno hvaležni tudi donatorjem, katerih velikodušnost nam je omogočila kakovostno organizacijo dela. To se je poznalo vsak dan na terenu, ob našem prijaznem sprejemu starejših in dobri volji, ki smo jo delili med seboj na poti. Iskrena hvala donatorjem – Gostilna Glaž'k, Okrepčevalnica Valvasorjev hram, Pekarna Eli & Eldi in Debeli bar.

Posebna zahvala gre tudi starejšim, ki so nas vsak dan navdihovali s svojo življenjsko močjo in modrostjo. Njihova družba je napolnjevala naše dni s toplino in smehom.

Vsem občankam in občanom želimo čarobne praznike in obilico medsebojnega razumevanja. Naj bo prihajajoče leto polno novih priložnosti, zdravja in uspeha.

Zdravstveni dom dr. Božidarja Lavriča Cerknica sporoča,

da sta Dežurna služba in Nujna medicinska pomoč (NMP) ZD Cerknica od 1. decembra vključeni v Dispečersko službo zdravstva in po novem delujeta s spremenjenim režimom telefonskih klicev.

Več informacij o Dispečerski službi zdravstva si lahko preberete tudi na spletni strani www.dsz.si.

V ZD Cerknica posebej poudarjajo, da sprememba ni povezana z ukinjanjem urgence v Cerknici, ampak gre za pomemben korak k dodatnemu izboljšanju kakovosti nujne zdravstvene oskrbe in hitrejši odziv najustrežnejših intervencijskih ekip.

Občane, ki potrebujejo NUJNO MEDICINSKO POMOČ, prosijo, da kličejo izključno na številko 112.

Za nenujne posvete z zdravnikom pa je delujoča telefonska številka 01 705 01 03.

KAKO UKREPAM, ČE NENADOMA ZBOLIM?

Če potrebujem Dežurno službo ali NMP ...	➔	Pokličem 112.
Če potrebujem posvet z dežurnim zdravnikom ...	➔	Pokličem 01 705 01 03.
Če imam kronične težave, zbolim ali se mi poslabša bolezensko stanje in ne potrebujem NMP ...	➔	Pokličem izbranega osebnega zdravnika.
Za splošne informacije o delovanju ambulant (od ponedeljka do petka od 7.00 do 20.00) ...	➔	Pokličem 01 705 01 00.

Varna uporaba pirotehnik

Nekateri se ne morejo upreti uporabi pirotehnik. Če ste med njimi, pirotehnične izdelke uporabljajte vsaj varno in uvidevno. Torej tako, da to drugih ne moti in ne ogroža, ter ob upoštevanju vseh zakonskih omejitev. Številnim državljanom je namreč uporaba pirotehničnih izdelkov neprijetna in jim vzbuja strah, nelagodje in občutek nevarnosti!

Zakonodaja

Leta 2008 je bil uveljavljen novi Zakon o eksplozivih in pirotehničnih izdelkih. Zakon določa, da pirotehničnih izdelkov kategorije 1 ni dovoljeno prodajati mlajšim od štirinajst let. Gre za ognjemetne izdelke, ki pomenijo zelo majhno nevarnost, povzročajo zanemarljivo raven hrupa in so namenjeni uporabi v strnjelih naseljih, vključno z ognjemetnimi izdelki, ki so namenjeni uporabi v stanovanjskih zgradbah in drugih zaprtih prostorih (bengalske vžigalice, pokajoči vložki za cigarete, pasje bombice, vžigalice s pokom in podobno).

Ognjemetni izdelki kategorije 2, ki jih ni dovoljeno prodajati mlajšim od šestnajst let, pomenijo majhno nevarnost, povzročajo nizko raven hrupa in so namenjeni uporabi na omejenih območjih na prostem (rimske svečke, majhna ognjemetna kolesa, bengalične bakle, baterije in kombinacije, rakete ...). Pirotehnične izdelke kategorije P1, T1, baterije in kombinacije iz kategorije F3 do 1000 g neto mase eksplozivnih snovi in fontane iz kategorije F3 do 750 g neto mase eksplozivnih snovi v posameznem izdelku pa lahko kupujejo, posedujejo in uporabljajo le fizične osebe, stare najmanj osemnajst let, pod pogojem, da baterije ali kombinacije ne vsebujejo raket, ognjemetnih bomb, bomb v možnarju in izdelkov, katerih glavni učinek je pok.

Uporaba pirotehničnih izdelkov kategorije 1, katerih glavni učinek je pok, je dovoljena le od 26. decembra do 1. januarja,

© Shutterstock

pa tudi takrat teh izdelkov ni dovoljeno uporabljati v strnjelih stanovanjskih naseljih, zgradbah in vseh zaprtih prostorih, v bližini bolnišnic, v prevoznih sredstvih za potniški promet in na površinah, na katerih potekajo javna zbiranja. V stanovanjskih zgradbah in drugih zaprtih prostorih je dovoljeno uporabljati le ognjemetne izdelke kategorije 1, ki so namenjeni takšni uporabi. Izdelki so v ta namen tudi označeni.

Mladoletnikom do štirinajstega oziroma šestnajstega leta starosti je dovoljeno uporabljati pirotehnične izdelke kategorij 1 in 2 le pod nadzorstvom staršev ali skrbnikov.

Prepovedane so predelava, uporaba v drugih predmetih, lastna izdelava in preprodaja pirotehničnih izdelkov.

Premišljena uporaba

V policiji ugotavljamo, da je največ poškodb ravno pri prepovedani uporabi izdelkov in uporabi pirotehničnih izdelkov, ki niso bili kupljeni v prodajalnah z dovoljenjem pristojnega organa oziroma so bili kupljeni na črnem trgu. Nepremišljena, neprevidna in objestna uporaba pirotehničnih izdelkov ne povzroči le telesnih poškodb (opekline, raztrganine rok, poškodbe oči itd.), zelo moteča je tudi za živali in onesnažuje okolje.

Policisti bomo dosledno ukrepali proti vsem, ki bodo kršili določbe o uporabi pirotehničnih izdelkov. Za posameznike je predvidena globa od 400 do 1200 evrov.

Neprimerna uporaba pirotehničnih izdelkov je težava vseh, zato starše, skrbnike, učitelje in vzgojitelje prosimo, naj opozarjajo na nevarnosti in možne posledice.

V upanju, da bodo bližajoči se prazniki minili mirno in varno, vam policisti Policijske postaje Cerknica želimo vesele praznike in srečno v letu 2024.

Avtorica: **Lidija Mlakar** Fotograf: **Robert Kužnik**

Zdravilna zelišča

V sredo, 8. novembra, je bilo v dvorani Kulturno-družabnega središča Menišija v Begunjah pri Cerknici predavanje o zdravilnih zeliščih v prehrani. Organiziralo ga je Turistično društvo Menišija. Predavala je Lili Mahne, ki se na kmetiji ukvarja z dopolnilno dejavnostjo zeliščarstvo.

Zeliščarstvo je bilo decembra 2022 vpisano v Register nesnovne kulturne dediščine. Nosilci zeliščarstva kot žive dediščine so zeliščarji in zeliščarice iz različnih krajev Slovenije, ki so se s spoštovanjem do podedovanega znanja povezali v dediščinsko skupnost zeliščarjev. Združuje jih skupna želja po ohranjanju ene najstarejših oblik nesnovne dediščine.

S temi uvodnimi besedami je poznavalka in nabiralka divje hrane in zelišč iz Notranjske **Lili Mahne** že na začetku dogodka pritegnila pozornost zbranih v dvorani Kulturno-družabnega središča Menišija v Begunjah pri Cerknici. Lili Mahne se ukvarja s kulinarčno dediščino – goji spretnosti in razvija znanja za pripravo in aranžiranje jedi iz divjih rastlin. V okviru svoje dopolnilne dejavnosti na kmetiji vodi program Notranjska okuševalnica z vsebinami Zdravilna zelišča v prehrani. Pripravlja izobraževanja s predavanji in delavnicami ter degustacije in si posebej prizadeva prenesti svoja znanja in veščine na mlajši rod.

Na predavanju nam je predstavila okrog 20 različnih divjih rastlin (regrat, koprivo, zimski portulak, čemaž, marjetico,

črno deteljo ...) in tri gobe (debelno –pisano ploskocevko, bezgovo uhljevko in resastega bradovca). Radovedni udeleženci smo izvedeli, za kaj vse in kako lahko uporabimo samonikle užitne in zdravilne rastline od korenine do cveta: kot aromatična zelišča pri pripravi različnih jedi, solat, prigrizkov in sladici ali kot pripravke, s katerimi si krepimo imunski sistem in vzpostavljamo zdravstveno ravnovesje oziroma jih uporabljamo v kozmetične namene.

Čeprav smo od svojih prednikov tudi sami podedovali kar nekaj znanja, praks in veščin za nabiranje in uporabo predstavljenih rastlin, nam je bilo predavanje zelo zanimivo. Poznavalka in nabiralka divje hrane in zelišč Lili Mahne nam je odkrivala nove, celo zelo izvirne možnosti za uporabo zelišč

in nas tudi z degustacijo lično postreženih prigrizkov prepričala, kako si lahko z nekaj domišljije in malo dobre volje popestrimo pogrinjke ter učimo mlajše rodove trajnostnega odnosa do okolja in trajnostnega delovanja za lastno blaginjo.

»Narava vedno zmagaja« – to ni samo naslov priročnika o zeliščarstvu, ki ga je napisala nabiralka zelišč **Katja Rebolj**, ampak tudi moto Lili Mahne. Tako nas v naslednjem letu vabi na svoje nadaljnje predavanje – vse o semenih.

darovalnica, da bo postala
DECEMBERSKA

KRVODAJALSKA AKCIJA

sreda, 27. decembra 2023
četrtek, 28. decembra 2023
petek, 29. decembra 2023

od 7. do 13. ure
v OŠ Cerknica

PODARI ŽIVLJENJE!

Logo of the Red Cross and other organizations.

Tradicionalni pohod z baklami na noč čarovnic

📷 Gašper Modic

Za nami je že 8. tradicionalni pohod z baklami na noč čarovnic, 31. oktobra. Pozno popoldan se je na kmetiji z nastanitvijo Tekavča ograda zbralo nekaj več kot 60 pohodnikov, ki so si zaželeli nekoliko drugače doživeti večer na noč čarovnic. Prišli so od blizu in daleč, med njimi pa je bilo veliko mlajših pohodnikov. Po uvodnem pozdravu smo prižgali bakle ter odšli po gozdnih poteh na hrib Stari grad, kjer stojijo ruševine gradu Šteberk, ki se prvič omenja že leta 1274, v 15. stoletju pa so ga opustili zaradi močnejšega potresa. Na ruševinah gradu sta se najbolje ohranila grajska klet ter del obrambnega stolpa, ki naj bi služil kot grajska ječa. Na vrhu hriba smo se zadržali nekoliko manj kot po navadi, saj nam je malo ponagajalo vreme. Sledila sta spust po kolovoznih poteh okoli ruševin gradu ter vrnitev po gozdnih poteh na izhodišče do kmetije z nastanitvijo Tekavča ograda. Po pohodu smo se pogreli s toplim čajem, se posladkali zokusnim pecivom in pečenim kostanjem. Zakurili smo tudi tako imenovane švedske sveče, ki so najbolj osrečile najmlajše udeležence pohoda. Zanimanja za pohod je bilo še veliko več, vendar zaradi omejenih kapacitet žal nismo mogli sprejeti vseh, ki so želeli na pohod. ■

Iz krope čez Jelovico v Dražgoše

📷 Miro Mlinar

Prvi novembrski izlet, ki smo ga razpisali v Planinskem društvu Cerknica, je bil izlet na Jelovico. Izhodišče za ta vzpon je največkrat Kropa. Tudi mi smo se odločili za začetek v tem starem fužinarskem naselju, znanem po kovaški dejavnosti. Takoj s parkirišča je sledilo ogrevanje po zelo strmih in številnih stopnicah. Na zgornjem parkirišču, ki ni za avtobuse, smo se pripravili za nadaljnji vzpon. Takoj smo vstopili v sotesko na strmino in razmočena tla. Pot je označena kot lahka, a smo kljub temu na nekaj odsekih bili deležni varovanja z jeklenicami, tudi tipično kroparsko kovano jeklenico, ki je verjetno starejša od sto let. Ob prihodu na sedlo Vreteno strmina popusti, steza je širša, pogled pa uhaja na gozdno bogastvo Jelovice. Po dveh urah zmerne hoje smo prispeli v Partizanski dom na Vodiški planini (1118 m). V zavetju prijaznega doma smo si vzeli čas za prigrizek in okrepitevno pijačo. Nato smo nadaljevali v smeri Črnega vrha, a smo ga obšli, ker so bila iz naše smeri razmetana debela in podrtá drevesa. Po gozdovih Jelovice smo pešali vse do planine Kališnik. Pot se od tam naprej spremeni v stezo in čakalo nas je strmo sestopanje po pobočju Dražgoške planine. Pot je kar zahtevna zaradi listja, pod katerim so zdrsne skale in korenine. Na Pečeh smo prišli na lokalno cesto, po kateri smo se sprehodili do spomenika v Dražgošah (790 m), posvečenega boju Cankarjevega bataljona s številčno močnejšimi nemškimi enotami, ki so se potem znesle nad Dražgošami. Vas so požgali, večino krajanov postrelili, manjši del pa odpeljali v internacijo. ■

Letu v pozdrav

sobota,
30. 12. 2023
ob 19:00

Koncert
lokalnih glasbenikov
ob zaključku leta.

50
letovstopenj

Rebeka Hren Dragolič
Barbara Tanze
Anemarija Štefancič
Marjeta Prudič, Ivo Švigelj, Martin Petrič
Katja Klemenc, Frenk Nova, Rok Opeka
Sašo Kovačič, Klemen Krajc
Matija Solce

Kaj razmišljajo žabe pozimi?

Jesen je za nami in prinesla je prvi sneg vrh Slivnice. Žabe pa so zadnje tople večere, ki so trajali kar do novembra, izkoristile za iskanje zavetja v gozdu. Pri tem so še enkrat letos prečkale smrtno nevarno cesto Cerknica–Grahovo.

Življenje na Cerkniškem jezeru se umirja, prihaja zima in čas je za žabji razmislek. Pod listjem in v zemlji napol otrple skrbno načrtujejo spomladansko pot. »Katero smer ubrati? Tisto pri Mariji Magdaleni? Ali pa morda ob Trsteniku? Ali pa ponovno kar najkrajšo čez Martinjak? Ja, tista ima potem najboljše mlake za odlaganje mresta, gremo kar tam!« si potihoma mislijo.

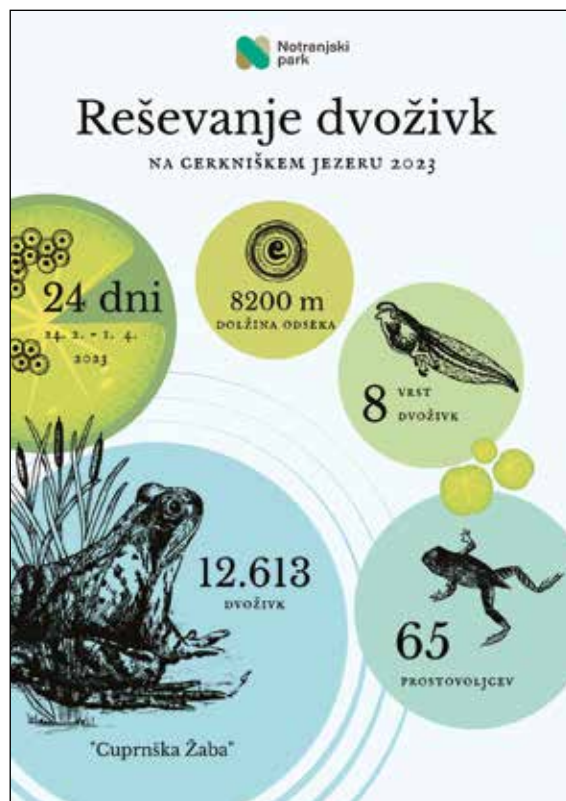
Tako kot žabe se pripravljajo tudi prostovoljci, »Varuhi Cuprnških dvoživk«, na novo spomladansko akcijo reševanja dvoživk. Ob tem računajo na podporo občanov in občank občine Cerknica. Cilj je, da v prihodnjem letu postavijo prve metre začasnih premičnih varovalnih ograj. Pri tem jih bo podprl tudi Notranjski park, a ker gre za velik finančni zalogaj, bodo potrebovali tudi druge vire sredstev in podporo.

Vabimo vas, da spremljate Varuhe in jim pomagate, da za žabe pripravijo spomladansko presenečenje in jim omogočijo varen prehod čez cesto. Lani so jih rešili 8390, dajmo jih letos skupaj 10.000! Ne pozabimo, za svoje plemenito delo so »Varuhi Cuprnških dvoživk« letos prejeli bronasti taborski znak Občine Cerknica. Če ne bi bilo ljudi s srcem in čutom za živali, bi preživela manj kot četrtina dvoživk! Varuhi dvoživk Cerkniško jezero so to-

rej opravili izjemno delo, kar se bo kmalu poznalo v populacijah dvoživk. Trajnega izboljšanja varnosti dvoživk v prometu še ni na vidiku, zato bo njihova pomoč še naprej ključnega pomena za njihovo preživetje.

Prostovoljci postavljajo začasno premično ograjo. (© Rudi Kraševac)

Zaključek projekta LIFE Stržen

Notranjski regijski park je septembra 2017 začel izvajati projekt LIFE Stržen, financiran iz LIFE finančnega mehanizma Evropske unije. Ob koncu tega leta se projekt zaključuje, mi pa smo posneli še zadnji, peti promocijski film z naslovom »Renaturacija struge Stržen na območju Ključev« in namesto biltena iz tršce pripravili glasilo »Poročilo o rezultatih projekta (Layman's report)«, ki ga bo še letos na dom prejelo vsako gospodinjstvo občin Cerknica, Bloke in Loška dolina. V šestih letih smo dosegli vse načrtovane cilje, še posebej pa smo ponosni na to, da potok Stržen, glavna zvezda projekta, na območju Ključev spet teče po svoji naravni poti dvojnega okljuka. V neposredni bližini je mirno območje za bobnarico, ki nudi tih in miren dom tudi številnim drugim vrstam ptic. Na obrobju jezera smo v okviru projekta Kras.Re.Vita zgradili pot Drvošec. Dvakrat nagrajena tematska pot obiskovalcem ponuja čudovite razglede, opazovalnice za ptice, razgledni stolp, zanimive informacije in razgibane skulpture. Z zaključkom projekta pa se naše delo ne končuje. Čakajo nas redno vzdrževanje mirne cone in infrastrukture, nove raziskave, strokovne analize ter številne nove akcije v okviru novih projektov. Se že veselimo. Iskrena hvala vsem, ki ste kakor koli sodelovali in pomagali pri izvajanju projekta LIFE Stržen. Promocijski film o renaturaciji struge v režiji **Mateja Vraniča** si lahko ogledate na YouTube kanalu Notranjskega parka. ■

Stržen na območju Ključev (© arhiv NRP)

V decembru ...

Brezplačen vpis

V decembru prvošolci vabljeni k brezplačnemu vpisu. Ob vpisu vas čaka darilo z logotipom KJUC.
 ✨ KJUC z enotami

Z žabico v knjižnico

Za otroke do 15. leta. Ob izposoji s svojo člansko izkaznico dobite nalepko. Za sedem zbranih nalepk prejmete darilo.
 ✨ KJUC z enotami

Literarna uganka

Mesečna uganka za učence do 9. razreda
 ✨ KJUC z enotami

Uganka za modrijančke

Mesečna uganka za predšolske otroke in učence do 3. razreda
 ✨ KJUC z enotami

»Tvoje šalco bi«

Delavnica izdelovanja keramike
 ✨ Ob ponedeljkih ob predhodni prijavi na alja.m.petric@jskd.si
 ✨ 16.30 ✨ PS »11. maj« Grahovo
 ✨ OI JSKD Cerknica

»Kvačkajmo skupaj«

Delavnica kvačkanja
 ✨ Ob sredah ob predhodni prijavi na alja.m.petric@jskd.si ✨ 17.00
 ✨ Čabranska 9, Cerknica
 ✨ OI JSKD Cerknica

Četrtek, 7. december

Rdeče nebo

Film, drama
 ✨ Vstopnina: 6 € ✨ 19.00
 ✨ in ✨ KD Cerknica

Petek, 8. december

Risanje mandal na skodelice
 Brezplačno delavnico bo vodila Manja Starc.
 ✨ 17.00 ✨ in ✨ VGC Cerknica

Želja

Animirani film
 ✨ Vstopnina: 6 € ✨ 17.00
 ✨ in ✨ KD Cerknica

Morilci cvetne lune

Film, kriminalna drama
 ✨ Vstopnina: 6 € ✨ 19.00
 ✨ in ✨ KD Cerknica

Sobota, 9. december

Medvedkov božični čudež
 Družinski film
 ✨ Vstopnina: 6 € ✨ 17.00
 ✨ in ✨ KD Cerknica

Vzornik

Mladinski film
 ✨ Vstopnina: 6 € ✨ 19.00
 ✨ in ✨ KD Cerknica

Nedelja, 10. december

Jamski človek

Komedija
 ✨ Vstopnina: darilo Občine Cerknica s simbolično vstopnino 7 €
 ✨ 19.00 ✨ in ✨ KD Cerknica

Ponedeljek, 11. december

Tadžikistan

Potopisno predavanje Marjana Olenika
 ✨ 18.00 ✨ Knjižnica Rakek ✨ KJUC

Varuhi formule

Film, zgodovinska drama
 ✨ Vstopnina: 6 € ✨ 19.00
 ✨ in ✨ KD Cerknica

Torek, 12. december

Javna razprava o Lokalnem programu kulture občine Cerknica 2024–2027
 ✨ 17.00 ✨ KJUC
 ✨ Občina Cerknica

Trenutki navdih

Odprtje likovne razstave del Danijela Tomažiča
 ✨ Nastopila bo Vokalna skupina Brkinci. Razstava bo na ogled do 8. januarja 2024.
 ✨ 18.00 ✨ Knjižnica Rakek
 ✨ KJUC in KD Rak Rakek

Poslednji heroj

Film, drama
 ✨ Vstopnina: 6 € ✨ 19.00
 ✨ in ✨ KD Cerknica

Sreda, 13. december

FEJMIČI: Sama sta najboljša
 ✨ Vstopnina: 17–21 € ✨ 20.00
 ✨ KD Cerknica ✨ POPUP teater

Četrtek, 14. december

Decembrska čarobnost
 Pravljina ura z ustvarjalno delavnico
 ✨ Za otroke od četrtega leta dalje.
 Prijave na 01 709 10 78.
 ✨ 17.00 ✨ in ✨ KJUC

Delavnica izdelovanja in predstavitev ljudskih glasbil

✨ 17.30 ✨ KJUC
 ✨ KJUC in OI JSKD Cerknica

Petek, 15. december

Glasbena matinja – koncert orkestr
 ✨ Vstop prost ✨ 10.00 ✨ KD Cerknica
 ✨ GŠ Frana Gerbiča Cerknica

Koncert orkestr

✨ Vstop prost ✨ 19.00 ✨ KD Cerknica
 ✨ GŠ Frana Gerbiča Cerknica

Decembrska čarobnost

Pravljina ura z ustvarjalno delavnico
 ✨ Za otroke od četrtega leta dalje.
 Prijave na 01 709 10 78.
 ✨ 17.00 ✨ in ✨ KJUC

Pravljini pohod z lučkami na Stražnik

✨ Dogodek je brezplačen. ✨ 18.00
 ✨ Železniška postaja na Rakeku
 ✨ TD Rakek

Odprtje Gasparjevih narodnih jaslic

✨ 18.00 ✨ Selšček
 ✨ Kulturno društvo Menišija

Sobota, 16. december

S Polhkom v kino: Tako zraste

Film, animirana miniserija za najmlajše z delavnico
 ✨ Vstopnina: 6 € ✨ 10.00
 ✨ in ✨ KD Cerknica

Racel

Animirani film
 ✨ Vstopnina: 6 € ✨ 15.00
 ✨ in ✨ KD Cerknica

Wonka

Fantazijski film
 ✨ Vstopnina: 6 € ✨ 17.00
 ✨ in ✨ KD Cerknica

Napoleon

Film, zgodovinska drama
 ✨ Vstopnina: 6 € ✨ 19.00
 ✨ in ✨ KD Cerknica

Nedelja, 17. december

Božični sejem z obiskom treh dobrih mož

✨ Vstop prost ✨ 10.00–14.00
 ✨ Ploščad pred KD Cerknica
 ✨ NRP, KD Cerknica

Brezplačna poslikava obraza za otroke v okviru božičnega sejma

✨ 10.00 ✨ KD Cerknica
 ✨ OI JSKD Cerknica in KD Cerknica

Tačke na patrolji: Silni film

Film, animirana pustolovščina
 ✨ Vstopnina: 6 € ✨ 17.00
 ✨ in ✨ KD Cerknica

Kaj pa Ester?

Mladinski film
 ✨ Vstopnina: 6 € ✨ 19.00
 ✨ in ✨ KD Cerknica

Ponedeljek, 18. december

Predbožični bingo v Centru za mlade (CZM) Petka

✨ Dogodek je brezplačen. ✨ 16.00–18.00
 ✨ CZM Petka v OŠ Cerknica ✨ CZM Petka

Bralna skupina za osebnostni razvoj

Beremo: Marlo Morgan – Imenovali so jo dvojice srce.
 ✨ 17.00 ✨ KJUC
 ✨ in ✨ Fani Černigoj in KJUC

Torek, 19. december

Pravljina ura z ustvarjalno delavnico

✨ Za otroke od četrtega leta dalje. Obvezne predhodne prijave na tel. 01 709 10 78 (Cerknica) ali 01 705 14 81 (Rakek).
 ✨ 17.00 ✨ Knjižnica Rakek ✨ KJUC

Srečno naključje

Film, romantična komedija
 ✨ Vstopnina: 6 € ✨ 19.00
 ✨ in ✨ KD Cerknica

Sreda, 20. december

Pravljina ura z ustvarjalno delavnico

✨ Za otroke od četrtega leta dalje. Obvezne predhodne prijave na tel. 01 709 10 78 (Cerknica) ali 01 705 14 81 (Rakek).
 ✨ 17.00 ✨ Knjižnica Rakek ✨ KJUC

Glasbeno-pogovorni zaključek Bralnih požiralnikov z Jernejem Dirnbekom - Dimekom

✨ Za udeležence Bralnih požiralnikov – bralne značke za mlade in odrasle
 ✨ 18.00 ✨ in ✨ KJUC

Božično-novoletni koncert učencev glasbene šole

✨ 19.00 ✨ Dvorana GŠ Cerknica
 ✨ GŠ Frana Gerbiča Cerknica

Vzornik

Mladinski film
 ✨ Vstopnina: 6 € ✨ 19.00
 ✨ in ✨ KD Cerknica

Četrtek, 21. december

Kratki filmi za najmlajše

Noč kratkega filma
 ✨ Vstop prost ✨ 17.00 ✨ in ✨ KD Cerknica

Kratki filmi za najdaljšo noč

Noč kratkega filma
 ✨ Vstop prost ✨ 19.00
 ✨ in ✨ KD Cerknica

Božično-novoletni koncert učiteljev

✨ 19.00 ✨ Farna cerkev v Cerknici
 ✨ GŠ Frana Gerbiča Cerknica

Petek, 22. december

Predbožično druženje v VGC

✨ Dogodek je brezplačen. ✨ 17.00
 ✨ in ✨ VGC Cerknica

Neisha

Praznični koncert
 ✨ Vstopnina: darilo Občine Cerknica s simbolično vstopnino 7 € ✨ 20.00
 ✨ in ✨ KD Cerknica

Sobota, 23. december

Predstavitve poptrnika – božičnega kruha

✨ 18.00 ✨ Selšček, pri Gasparjevih narodnih jaslicah
 ✨ Turistično društvo Menišija

Trije milijoni minut

Drama Mestnega gledališča ljubljanskega
 ✨ Vstopnina: 18 € (za abonma in izven)
 ✨ 20.00 ✨ in ✨ KD Cerknica

Nedelja, 24. december

Medvedkov božični čudež

Družinska pustolovščina
 ✨ Vstopnina: 6 €
 ✨ 15.00 ✨ in ✨ KD Cerknica

Ponedeljek, 25. december

49. božično-novoletni koncert Godbe Cerknica

✨ Vstop prost ✨ 19.00
 ✨ Športna dvorana Cerknica
 ✨ KD Godba Cerknica, Občina Cerknica

Torek, 26. december

15. dobrodelni novoletni tek in hoja

✨ Dolžina poti je 5 oz. 10 km. Prijavnina za šolske otroke je 5 €, za odrasle pa 10 €. ✨ 10.30 (začetek pohoda), 11.00 (začetek teka) ✨ in ✨ OŠ heroja Janeza Hribarja Stari trg pri Ložu

Sreda, 27. december

20. Cerkniško jazzero

Koncert Big banda Cerknica
 ✨ Vstopnina: darilo Občine Cerknica s simbolično vstopnino 7 € ✨ 19.00
 ✨ in ✨ KD Cerknica

Četrtek, 28. december

Troli 3

Animirani film
 ✨ Vstopnina: 6 € ✨ 15.00
 ✨ in ✨ KD Cerknica

Kaj pa Ester?

Mladinski film
 ✨ Vstopnina: 6 € ✨ 17.00
 ✨ in ✨ KD Cerknica

Wonka

Fantazijski film
 ✨ Vstopnina: 6 € ✨ 19.00
 ✨ in ✨ KD Cerknica

Petek, 29. december

Race!

Animirani film
 ✨ Vstopnina: 6 € ✨ 15.00
 ✨ in ✨ KD Cerknica

Šepet metulja

Mladinski film
 ✨ Vstopnina: 6 € ✨ 17.00
 ✨ in ✨ KD Cerknica

Aquaman in izgubljeno kraljestvo

Fantazijski film
 ✨ Vstopnina: 6 € ✨ 19.00
 ✨ in ✨ KD Cerknica

Sobota, 30. december

Škratovske priprave na praznike

Cirkuška predstava za otroke
 ✨ Vstopnina: 7 € ✨ 10.00
 ✨ in ✨ KD Cerknica

Letu v pozdrav

Koncert notranjskih glasbenikov
 ✨ Vstopnina: 3 € ✨ 19.00
 ✨ KD Cerknica ✨ OI JSKD Cerknica

8. december–8. januar 2024

Božični okraski Zgodovinskega združenja Bele hiše

Razstava zbirke Anite Leskovec
 ✨ V času urnika rakovške knjižnice
 ✨ Knjižnica Rakek ✨ KJUC

Do 9. decembra

70 let Foto Žnidaršič

Razstava fotografij
 ✨ V času urnika cerkniške knjižnice
 ✨ in ✨ KJUC

15. december–6. januar 2024

Gasparjeve narodne jaslice

✨ 17.00–20.00
 ✨ Selšček ✨ Turistično društvo Menišija

22. december–12. januar 2024

Praznična razstava mozaičnih smrečic in okraskov mozaične sekcije KD Rak Rakek

✨ V času urnika rakovške knjižnice
 ✨ Knjižnica Rakek
 ✨ KJUC in KD Rak Rakek

Do 30. decembra

Divna Martinčič – Didi Dekor

Razstava adventnih venčkov in praznična okrasitev knjižnice
 ✨ V času urnika cerkniške knjižnice
 ✨ in ✨ KJUC

Potujoča račka

Razstava otrok skupine Račke 2022/23 VVZ Cerknica ob projektu Palček Braček
 ✨ V času urnika cerkniške knjižnice
 ✨ V vitrini mladinskega oddelka cerkniške knjižnice ✨ KJUC

Razstava jaslic Ane Ivančič in Ingrid Matičič, članic Društva Klasje Cerknica

✨ V času urnika cerkniške knjižnice
 ✨ in ✨ KJUC

V januarju 2024 ...

Do 5. januarja

Raziskovanje abstrakcije skozi mozaik
 Letna razstava del mozaične sekcije KD Rak Rakek
 ✨ V času urnika cerkniške knjižnice
 ✨ in ✨ KJUC

LEGENDA: ⓘ Informacije ⓘ Kdaj ✨ Kje ✨ Organizator

Praznični december

v mistični deželi Cerkniškega jezera

1. 12. PET 21.00 / šotor na parkirišču Trikotnik
Veseli december v Cerknici, koncert
Notranjski študentski klub
Vstopnina: od 7,00 €

2. 12. SOB 9.00–16.00 / parkirišče pred Debelim barom
Debeli Miklavžev sejem
Debeli bar Cerknica, Notranjski rokodelci in ponudniki, Taborniki RJŠ
Vstop prost

9.00 izpred Tabora, cerkve v Grahovem in Begunjah / 8.30 izpred trgovine v Novi vasi
Pohod štirih far
TD Cerkniško jezero
Vstop prost

15.00–19.00 / pred pošto na Rakeku
Miklavžev sejem
TD Rakek
Vstop prost

18.30 / Tabor
Prizig praznične okrasitve
TD Cerkniško jezero, Občina Cerknica, Skavti Cerknica
Vstop prost

21.00 / šotor na parkirišču Trikotnik
Veseli december v Cerknici, koncert
Notranjski študentski klub
Vstopnina: od 11,00 €

3. 12. NED 19.00 / Kulturni dom Cerknica
Fake Orchestra: Mednarodnizabavni koncert
Kulturni dom Cerknica, Občina Cerknica
Vstopnina: darilo Občine Cerknica s simbolično vstopnino 7,00 €

10. 12. NED 19.00 / Kulturni dom Cerknica
Jamski človek, gledališka predstava
Kulturni dom Cerknica, Občina Cerknica
Vstopnina: darilo Občine Cerknica s simbolično vstopnino 7,00 €

15. 12. do 6. 1. 2024 vsak dan, 17.00–20.00 / Selšček
Gasparijeve narodne jaslice
TD Menišija
Vstop prost

15. 12. PET 18.00 / Železniška postaja Rakek
Pravljični pohod z lučkami na Stražnik
TD Rakek
Vstop prost

16. 12. SOB 18.00 / Notranjska hiša
Praznični okusi v Notranjski hiši
Zavod Notranjska hiša, Florjan, Chicken Valley Distillery
Predhodne rezervacije (040 223 331)

17. 12. NED 10.00–14.00 / ploščad pred Kulturnim domom Cerknica
Božični sejem in obisk Treh dobrih mož
Notranjski park
Vstop prost

21. 12. ČET 19.00 / Farna cerkev v Cerknici
Božično-novoletni koncert učiteljev Glasbene šole Frana Gerbiča
Glasbena šola Frana Gerbiča
Vstop prost

22. 12. PET 20.00 / Kulturni dom Cerknica
Neisha, praznični koncert
Kulturni dom Cerknica, Občina Cerknica
Vstopnina: darilo Občine Cerknica s simbolično vstopnino 7,00 €

23. 12. SOB 12.00–20.00 / pred Foto Žnidaršič
Predbožična stojnica pri Florjanu
Florjan, Notranjski rokodelci in ponudniki
Vstop prost

25. 12. PON 19.00 / Športna dvorana Cerknica
Tradicionalni 49. božično-novoletni koncert Godbe Cerknica z gosti
KD Godba Cerknica, Občina Cerknica
Vstop prost

26. 12. do 30. 12. vsak dan, 18.00–23.00 / ploščad pred Kulturnim domom Cerknica
Božično-novoletno druženje pred Kulturnim domom
TD Cerkniško jezero
Vstop prost

27. 12. SRE 19.00 / Kulturni dom Cerknica
20. Cerkniško Jazzero z gosti
Kulturni dom Cerknica, Občina Cerknica, Big Band Cerknica
Vstopnina: darilo Občine Cerknica s simbolično vstopnino 7,00 €

30. 12. SOB 10.00 / Kulturni dom Cerknica
Škratovske priprave na praznike, predstava za otroke
Kulturni dom Cerknica
Vstopnina: 7,00 €

18.30 / ploščad pred Kulturnim domom Cerknica
Mrazomobil
KUD Plavajoči grad
Vstop prost

19.00 / Kulturni dom Cerknica
Letu v pozdrav, koncert z notranjskimi glasbeniki
JSKD
Vstopnina: 3,00 €

